

ANUL XXII—NR. 39 (955) — 22 SEPTEMBRIE 1973

Flacăra

ZGUDUITOAREA RELATARE A DOAMNEI ALLENDE ●●●

Cuvîntul de ordine de la Slatina: aluminiu ●●● Jurnal parizian

●●● Eugen Barbu: cronica de fotbal ●●●

Biblioteca Municipality Deva
SALA DE LECTURĂ

● REALITATEA ILUSTRATĂ ●

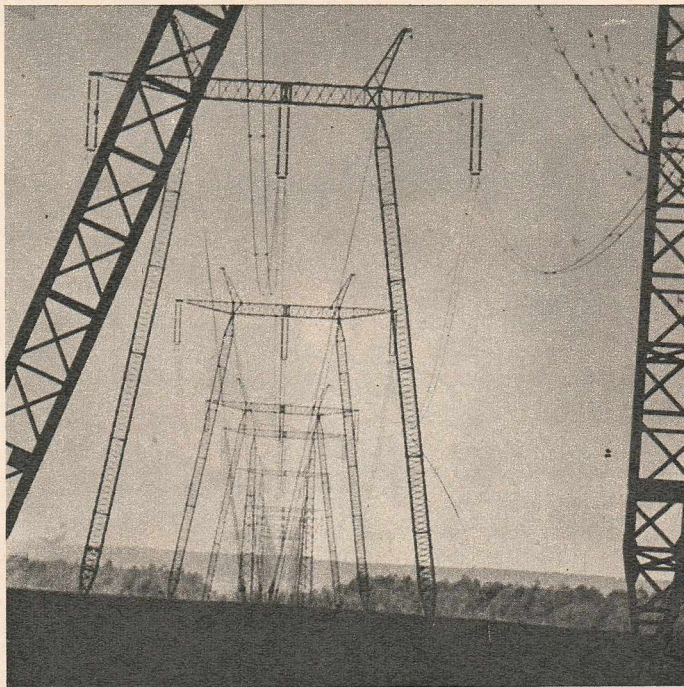
▲ Realitate ilustrată în chimie. (Elena Ghera)

Love Story, cu Anda Călugăreanu și Dan Tufaru. Și cu happy-end. (Gh. Dumitru)

Vasilica Tastaman și buna dispoziție, prietene de nedespărțit. (Const. Cioboată) ▼

▲ Două din momentele neuitatului Festival «George Enescu»: Cvartetul de coarde Tokyo (sus) și (jos) marea surpriză a festivalului — «dublul» de Bach în interpretarea lui Yehudi Menuhin și Ion Voicu. (Edmund Höfer)

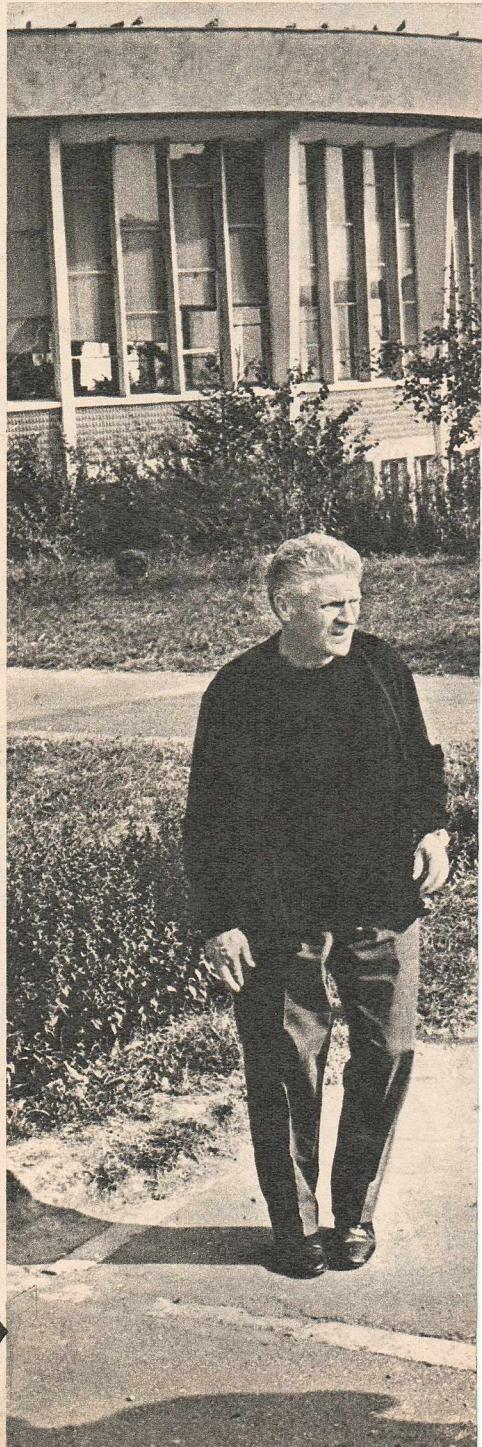
▲ Desen în 110 kW pe fond de Bărăgan. (V. Moldovan)

▲ Vida Gheza, vrăjitorul. Atinge lemnul cu suflul său și lemnul începe să povestească... (Em. Tânjală) ▼

▲ Victor Felea, poet, critic literar și redactor șef adjunct al «Tribunei» din Cluj, în colțul lui predilect, cu evocări de istorie domnească (R. Wagner)

● REALITATEA ILUSTRATĂ ●

▲ Litoralul românesc își adaugă o faimă nouă: soarele de septembrie. (Elena Ghera)

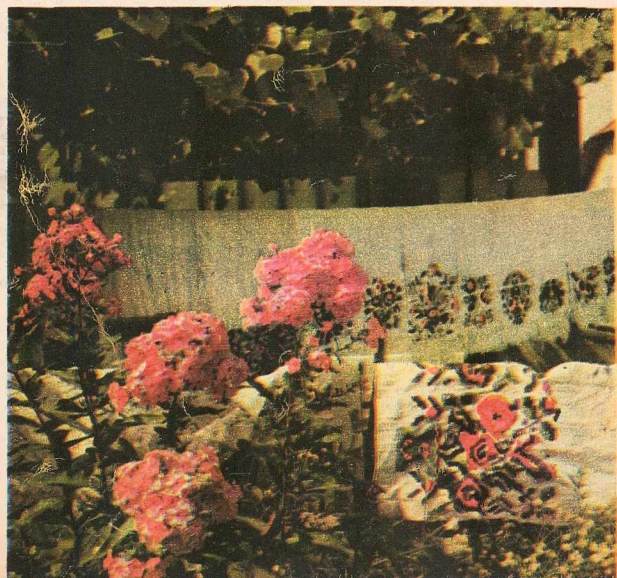
▲ Ciclistul Tudor Vasile, merituosul câștigător al Turului României ediția 1973, apare cu întârziere în paginile revistei noastre. În schimb apare în culori. (Paul Romoșan)

▼ Clop ca al meu mai rar. Nu-i cu pană de cocoș ci cu un cocoș întreg. Și nu cocoș din ogradă ci cocoș de munte... Numai că amu lmi e o țiră somn... (Sorin Dan)

▲ Cine are carte, are parte: de o fotografie frumoasă și multicoloră în FLACĂRA. (Elena Ghera)

▼ Cînd gospodina de pe Valea Izei întinde rufele la uscat, nu mai poți deosebi floarea-cusătură de floarea-floare. (Sorin Dan)

ÎNALTA ȘI NOBILA MISIUNE DE PACE, COOPERARE, PRIETENIE A PREȘEDINTELUI CEAUȘESCU PE CONTINENTUL LATINO-AMERICAN A FOST ÎNDEPLINITĂ

S-a încheiat, cu deplin succes, un eveniment diplomatic de seamă: vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în șase țări ale Americii Latine. Obiectivele majore ale vizitei au fost integral atinse: realitățile românești, efortul poporului nostru de a construi România socialistă sînt astăzi mai profund cunoscute, politica externă a țării noastre și contribuția ei neobosită la statuarea unor relații principiale între țări și a păcii în lume este mai bine înțeleasă, mai intim acceptată. Spunea primul-ministru al Republicii Peru, Edgardo Mercado Jarrin, cu prilejul unei convorbiri avute cu trimiși speciali ai presei din România: «Personal, acum l-am cunoscut pentru prima oară pe președintele țării dumneavoastră. Este un om de stat cu mare clarviziune, care cunoaște pînă în detalii problemele și soluțiile date acestor probleme în România».

La rîndul său, președintele Ceaușescu a avut un admirabil prilej să cunoască realitățile vieții ale unor țări și popoare de care sîntem legați prin tradiționale afinități de limbă și cultură, să stea de vorbă nu numai cu conducătorii politici ai acestor state, ci și cu reprezentanții cei mai autorizați ai vieții sociale și culturale, cu factori politici de seamă cu reprezentanți ai vieții economice, științifice, culturale, cu oameni ai muncii din întreprinderi, cu reprezentanți ai tineretului, reprezentanți ai presei. Asemenea întâlniri au făcut cu puțință înțelegerea mai adîncă a aspirațiilor popoarelor respective spre o viață liberă, de sine stătătoare, de progres general, de prosperitate și pace.

Principiile cooperării bilaterale în beneficiul ambelor părți, pe planuri largi și cuprinzătoare, și-au găsit expresii puternice în acorduri ferme, încheiate în domeniul politic, economic — industrie, agricultură, comerț, tehnică — cultural, științific, în domeniul învățămîntului și formării de cadre.

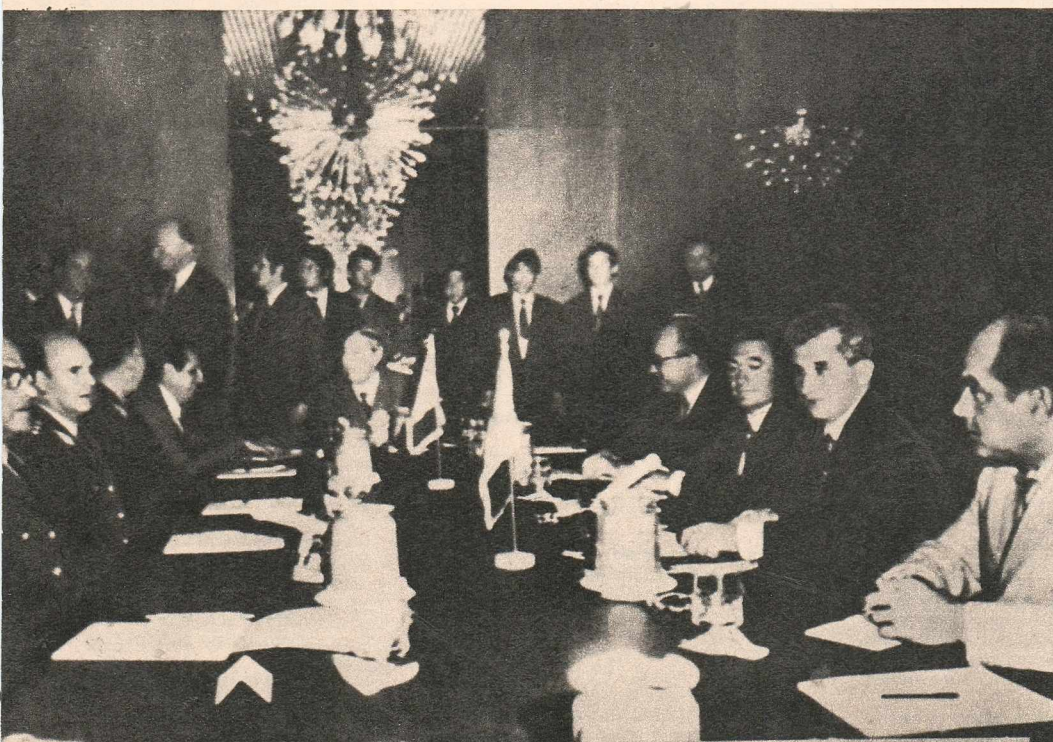
La timpul său, în paginile rezervate vizitei, revista noastră a vorbit mai pe larg despre conținutul acestor acorduri.

Același spirit de sinceritate, de dorință reciprocă a unor concretizări fructuoase, favorabile ambelor părți, caracterizează și acordurile încheiate cu Republica Peru, ultima din programul vizitei, și care s-a desfășurat în aceeași atmosferă de lucru intens, de bunăvoință, de respect reciproc.

Prin rezultatele ei strălucite, vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu pe pămîntul Americii Latine depășește sfera de interese a României și a țărilor vizitate. Ea se rînduiește printre acele evenimente ale vieții internaționale contemporane care se impun, în contextul general al eforturilor pentru destinare, ca un act îndreptat tocmai în acest sens. Fără îndoială, vizita în America Latină a tovarășului Nicolae Ceaușescu, neobosit luptător pentru afirmarea celor mai nobile principii ale conviețuirii internaționale, fundamentate pe dreptul sfînt al tuturor popoarelor de a se bucura liber, de nimeni și de nimic stingherite, de respect și demnitate, a făcut să sporească enorm prestigiul României de țară iubitoare de pace și prietenie între popoare.

E. DASCĂLU

Fotografiile noastre: imagini din timpul vizitei în Ecuador (pagina 4) și în Peru (pagina 5).

Eroare în plasarea geografică a satului Ciocănești

În revista «Flacăra» nr. 31/1973 în articolul «Satul născut dintr-o ier» de Marga Bengulescu, apare o informare eronată și anume că satul Ciocănești se află pe drumul de la Iacobeni la Vatra Dornei. În acest articol este redată minuțios pitoresc al folclorului satului, dar pe de altă parte induce în eroare geografic informația, deoarece între Iacobeni și Vatra Dornei, pe distanța de 11 kilometri, nu se află decât suburbana orașului Vatra Dornei, Argești.

Or, satul Ciocănești, cu peste 2.000 locuitori pe o lungime de aproximativ 12 kilometri, se află pe drumul regional Iacobeni-Prislop-Borsa, așa că turistul dornic să viziteze această minunăție așezare în care privesc folclorul localnic, clădiri rustice și cusături naționale cu bândite țivite cu blană de miel sau dihor și nicidecum jder, în zadar o va căuta între Iacobeni și Vatra Dornei.

Victor Chelaru
Vatra Dornei, str. Dornelor nr. 8

De ce nu s-ar spăla și statuile?

Fiind un iubitor al monumentelor istorice și a tot ce este frumos și încântător ochiului aș vrea să vă arăt unele aspecte negative în acest sens. Atât în Iași cât și în alte orașe sînt multe monumente istorice. Dar eu aș vrea să mă leg în special de statuile din Iași care arată destul de neingrijite de către edilii orașului. Și aș da un exemplu spre edificare. În Piața Unirii se află statuia lui Cuza; trecînd de multe ori prin această piață îmi arunc fără să vreau privirea spre această statuie și mă cuprind mîhnirea cînd văd că este plină de mizeria lăsată de ciori și porumbei care au fost aduși pentru infrumusețarea pieței. Nu am nimic cu ciorile și porumbelii care se rotesc prin această piață, dar aș propune ca edilii orașului să se îngrijească și de aceste statuie, fiindcă vin vizitatori și e mai mare rușinea să vadă așa mizerie pe statuile noastre. Cred că cineva de la gospodăria municipiului ar putea face în fiecare dimineață toaleta acestor statuie, spălîndu-le; cred că nu ar fi nimic rău în asta. Și acest lucru este valabil și pentru alte statuie din Iași.

Gheorghe Apopei
Iași
str. Ciurchi nr. 101 C

Antrenorul Segărceanu și adevărul adevărat

Subsemnatul Segărceanu Aurelian — salariat la Clubul Dinamo București ca antrenor de tenis și antrenor al lotului României de tineret și junioare — vă aduc la cunoștință următoarele: — În ziarul «Sportul» din 6 septembrie 1973, în articolul «Antrenorul Segărceanu și... Adevărul», se relatează faptul că la întoarcerea mea din Spania, unde am condus echipa de junioare la «Cupa Europeană — Principesa Sofia», aș fi declarat un rezultat inexact tovarășului Gavrilescu Ion, care mi-a luat interviu și că subsemnatul aș fi încercat să induc în eroare pe iubitorii tenisului și organul «Sportul».

Vă declar, tovarășe redactor șef, pe cuvînt de onoare, că cele relatate în articolul amintit nu sînt adevărate. Eu personal am dat tovarășului Ion Gavrilescu procesul verbal în original primit de la «Federația de tenis spaniolă» cu rezultatele exacte, rugîndu-l să înregistreze rezultatele din procesul verbal și să le dea la ziarul «Sportul». Subsemnatul nicidecum nu am declarat că Mariana Simionescu a cîștigat primul set cu 6-2 și că ar fi abandonat în setul II cînd conducea cu 4-1, așa cum afirmă tovarășul Ion Gavrilescu în articolul respectiv. Chiar am avut un schimb de păreri cu tovarășul Gavrilescu, care mi-a spus că Simionescu Mariana tot pierdea la Motram, întrucît jucătoarea engleză cîștigase primul set, iar în setul II conducea cu 4-1. La această părere eu i-am răspuns dînsului în felul următor: «Da, putea să piardă meciul de simplu, dar eu o introduceam la dublu, și împreună cu Virginia Ruzici puteam să cîștige meciul de dublu contra englezoaicelor și noi cîștigăm întîlnirea cu Anglia și puteam deveni pentru a doua oară campioni ai Europei la junioare. De fapt, acest aspect l-am adus la cunoștință, imediat după sosirea noastră din Spania, tovarășului colonel Petroache Ion — vicepreședintele Federației de tenis cîmp — căruia i-am făcut cunoscute aceste rezultate înainte de a mă prezenta la ziarul «Sportul».

Activez la clubul Dinamo de aproape 20 de ani, iar ca antrenor al loturilor României activez de aproximativ 16 ani, perioadă în care am muncit cînsit și corect, cu pasiune și dăruire pentru sportul alb. Rezultatele obținute de sportivii pe care i-am crescut sînt cunoscute: anul acesta sportivii de care răspund direct de ei au obținut cinci titluri de campioni R.S.R. la copii și patru titluri de campioni naționali de juniori, titlul de campionă balcanică prin Ruzici și Gohn Dibar,

marele titlu și cîștigătoare a turneului de tenis de tineret și junioare de la Nisa și Monte Carlo, prin Ruzici și Simionescu Mariana, locul trei la campionatele mondiale de senioare de la Bad Hamburg, titlul de simplu și cel de dublu prin Ruzici și Mihai Florența la turneul internațional al speranțelor ce s-a ținut la Mamaia etc.

Vă reamintesc, de asemenea, că anul trecut echipa de junioare a țării, formată din cinci junioare, dintre care patru sînt crescute de subsemnatul de la vîrsta de 7—9 ani, a cîștigat «Cupa Europei — Principesa Sofia», iar anul acesta s-a clasat pe locul III în Europa.

Vă mai reamintesc un amănunt, că procesul verbal de pe care tovarășul Gavrilescu a înregistrat rezultatele din Spania se află încă la tovarășul Ion Gavrilescu și că la turneul Internațional de la Mamaia tovarășul a recunoscut că a înregistrat rezultatul lui Simionescu Mariana greșit, datorită stipulării și înregistrării oarecum aparte și greșit a rezultatelor din concurs de către Federația Spaniolă de tenis, lucru ce se poate vedea citîndu-se procesul verbal ce se află la tovarășul Gavrilescu. În încheiere, tovarășul mi-a promis că la București va face tot posibilul spre a rezolva această situație printr-un reportaj cu mine. Față de această situație vă rog a analiza cele relatate de mine și de a da dezmințiri în revista dumneavoastră, întrucît fondul articolului publicat de către tovarășul Ion Gavrilescu îmi dăunează activității mele de zi cu zi.

Antrenor
Aurelian SEGĂRCEANU

Nu sînt de acord cu tovarășul Burlacu

Am citit cu mult interes reportajul «Caii», de Horia Pătrașcu. Admir rezultatele obținute de tovarășul Burlacu în creșterea cailor, însă nu pot să fiu de acord cu afirmațiile domniei sale, afirmații pe care le transcrie reporterul la începutul reportajului său:

«Știți cumva cum i-au omorît?»

«Da, cum să nu...!? Înainte se jugulau: adică le da cu merlina în cap, merlina asta e un soi de pistol, așa cu un cui, care îl trimitea în cap, direct, cădea jos calul... îi atîngea nervul din coloana vertebrală, mda!...»

În ultima frază, tovarășul Burlacu face o serie de afirmații greșite. Am să arăt în ce constau greșelile din text:

— jugulația constă în secționarea musculaturii, a traheei, esofagului și vaselor din treimea inferioară a gîtului. Deci jugularea nu constă în a da cu merlina în cap;

— merlina nu este un soi de pistol. Cu merlina se realizează un traumatism bulbar și nu o atingere a nervului prin coloana vertebrală. Pistolul despre care vorbește se folosește pentru asomare (operație prin care se insensibilizează animalul pentru a nu simți durerea cînd se face singerarea și pentru a putea fi imobilizat însă nu este o merlina);

— despre ultima metodă de omorîre nu vreau să mai vorbesc, decît despre scopul colectării singelui. Nu am să vă scriu despre utilizările largi ale singelui recoltat din abatoare, ci am să vă scriu că în rețeta de preparare a «lebar-vurștilor» nu intră nicidecum și nu s-a folosit niciodată singe de cal.

Desigur că autorul nu și-a propus să arate cititorilor metodele de sacrificare a animalelor, respectiv a cailor, dar oricum consider că nu este admis să se facă asemenea greșeli.

Gh. Matei
Cluj

Mai bine să fii doctor în șoferie decît șofer în medicină

lată problema care mă frîmîntă de mai mult timp și la care aș dori să se reflecteze.

Cu ani în urmă, sînt încă tînăr, am absolvit liceul teoretic și am luat hotărîrea ca după absolvire să fac ceea ce îmi primeau resursele materiale și totodată și ceea ce mă pasiona. Am urmat și am absolvit școala de șoferi profesioniști.

Mulți se întrebau cum un fiu de intelectual, cu liceul la bază, să se facă șofer, e absurd! Faptul că totuși am făcut acest lucru, ba, mai mult, faptul că după terminarea școlii am început să lucrez pe un camion destul de obosit era considerat ca o sfidare și în ochii unora am fost definitiv condamnat; dar nu despre acest lucru este vorba. În ce mă privește sînt foarte mulțumit. Am avansat în meseria mea, sînt căsătorit, soția mea este tehniciană.

Personal consider că este infinit mai bine să fii doctor în șoferie, decît șofer în medicină și nu pot să înțeleg de ce nu se pricepe acest lucru. De ce, nu numai noi, șoferii, ci în general toți cei ce muncesc fizic, sîntem priviți de către o parte din așa-zii intelectuali, cu superioritate și aroganță.

De ce nu se duce o luptă susținută împotriva aceluia care, din motive necunoscute, tipă, insultă sau vorbesc cu aroganță cu muncitorii?

De ce nu se luptă mai insistent împotriva serviriilor preferențiale ce se ghidează după calitatea costumului și după diploma avută?

În încheiere vă mai scriu ceva: se apropie tradiționala întîlnire de 10 ani de la terminarea liceului.

Parte dintre colegi au rămas doar cu liceul, actualmente lucrează pe posturi de funcționari mărunți, neavînd nici măcar salariul egal cu al nostru și, culmea ironiei, ne privesc de sus pe noi care avem ceva sigur, ceva realizat în viață, calificare superioară și o experiență dobîndită în toți acești ani.

Am convingerea că în spațiul revistei dumneavoastră veți găsi posibilitatea de a milita pe această temă pentru a se putea evita, pentru viitor, o orientare greșită fundamental a tuturor absolvenților tineri, atât intelectuali cît și muncitori.

Bogdan Cuheanu
Pitești, str. Sf. Vineri nr. 64

Nici banii, nici biletul

Subsemnatul Hij Dumitru, domiciliat în orașul Vulcan, alea Viitorului, bloc 7, sc. I, ap. 12, călătorînd în ziua de 30 ianuarie 1973 cu trenul accelerat nr. 342 pe ruta Burdujeni-Iași, am fost amendat de conductorul de tren pentru motivul că am schimbat ruta, cu toate că biletul de călătorie avea viza stației Burdujeni pentru schimbarea respectivă. Cu această ocazie am plătit o amendă de 90 lei.

Ulterior am făcut contestația la Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, departamentul căilor ferate, Direcția generală mișcare și comercial, serviciul tarife, anexînd la contestație și biletul de călătorie cu pricina. Cu adresa nr. 13 k/118/1973 din 27 februarie mi se aduce la cunoștință că întrucît nu am fost vinovat, se anulează procesul verbal de contravenție nr. 67241, întocmit în trenul nr. 342 din 30.1.1973, și urmează a mi se restitui suma de 90 lei.

Au trecut de atunci 5 luni de zile, perioadă în care nu am primit nici banii și nici biletul în valoare de 377 lei, pe care urmează să-l decontez la întreprindere, cu toate că atunci cînd am făcut contestația am cerut returnarea biletului.

În mai multe rînduri am solicitat serviciului sus-menționat rezolvarea problemei și nu am primit nici un răspuns. În eventualitatea că biletul original trebuie să rămîna la dosar, am solicitat și solicit încă o dată o copie legalizată cu care să pot deconta călătoria.

Dumitru Hij
Vulcan

O stradă a nimănui?

Locuim în București, dar pe o stradă mărginașă, în apropierea cartierului Pajura. Pe această așa-zisă stradă (de fapt marginea unui maidan), de parte de orice mijloc de transport și de orice sursă de aprovizionare, în bună parte neluminată, cu gropi mari, noroi, praful, o stîină de oi care fîntează aici de ani de zile, locuiesc circa 120 familii cu copii. Strada se numește Străulești.

În mijlocul acestui vast maidan pe care, după umila noastră părere, s-ar putea construi un cartier de toată frumusețea, s-au construit în anul 1958 două blocuri. Au rămas notate impropriu 4 și 5, deoarece 1, 2 și 3 nu s-au mai construit. Într-o parte laterală se mai găsește 6 bărci și un așa-zis bloc la roșu — toate insalubre. La circa 40—50 metri distanță de ferestrele acestor locatari și la circa 100 metri de Grupul școlar poligrafic «Dimitrie Marinescu», există, așa cum am mai spus, o stîină de oi (peste 100). Toate demersurile noastre pentru a o îndepărta s-au lovit ca de o stîncă. Este oare mai importantă această stîină decît sănătatea oamenilor și mai ales a copiilor care se joacă printre gunoaie, oi și murdăria lor?

Nu pare să existe nici un fel de preocupare din partea nimănui pentru strada Străulești. Deputatul nostru, deși cunoaște situația, nu a intervenit cu nimic. Unii tovarășii de la Consiliul popular al sectorului ne-au spus că nu au ce ne face, deoarece această zonă nu este cuprinsă în planul de sistematizare.

Marga Lăcătuș,
H. Heller
București

O precizare cu îngăduință pentru Cornel Ionescu, Constanța

Întreaga dumneavoastră indignare s-a exprimat în două jumătăți: una este lipsită de obiect, iar cealaltă surprinzătoare de ciudată. Din fabricare, nu inserăm muzicienii la această rubrică pe criterii, cum se pare că ați dori, de simpatie zonală sau fizică. Anulați, contestînd cu ușurință un muzician, iar noi nu vedem ce anume puneți în locul intenției. Pentru ca Ionescu Cornel să-l «decapitez» pe Constantin Bugeanu ar însemna ca primul să ne ofere șansa unui prestigiu egal. În treacăt fie spus, nimeni nu pedepsește starea

de acreală și subiectivitatea fatal solfegiată pînă-n limita vorbei fără corp, dar trebuie să notăm aici că printre muzicienii acestui mai bir de-un pătror de veac se numără și compozitorul dirijorul, profesorul, muzicologul Constantin Bugeanu. Este de altfel argumentul dîntii care ne îndemnat să-i solicităm un interviu în ser foarte generoasă, găzduită de revista Flacăra în aceeași scrisoare există însă și o obiecție ține de cartea cea de toate zilele: apariția simfoniei. Felul cum știți că a apărut aceasta în aminteste de-o poveste dintr-un abecedar, în care se spunea că muntele cu copaci cu tot a apărut din senin cînd un erou (de poveste) a făcut și mai știu ce ispravă. Ei, da, e mai puțin lesnic să aduci bîndînd din palme ceva — un munte, simfonie, și altele asemănătoare! Sau: da-i-ați fi păstrat discipline numita Istoria muzicii o pioasă recunoștință din clipa cînd ați fi aflu că multe istorii ale muzicii seamănă prea puțin între ele, n-aveți nici un motiv să vă vătămă sensibilitatea. Vă mulțumim.

Ion Tugui

E totuși un om

Consider că atîta timp cît omul este în viață indiferent de starea lui de sănătate, trebuie tratat ca om. Nu același lucru se întîmplă cu Ștefănescu Adrian, pensionar, 62 ani, bolnav (pensionat cu mulți ani din cauza bolii). Acest am ocupat o lătorie (la pod) din imobilul în care locuiește sub semnatul, cu soția și două fetițe (10 ani, 5 ani) fără nici o formă legală. Condițiile au tot inumane în care este obligat să trăiască — ieri întregi fără foc, vara în podul supraîncălzit, nei grijii de nimeni, fiind obligat să-și spele singur fără să i se facă vreo curățenie, vreedată, zile întregi nemîncat, masa constînd într-o jumătate de piine mîncată pe stradă etc. — i-au agravat în ultimii ani boala. Din vara anului 1972 pînă în mai 1973 a fost internat.

Revenit din spital începe să facă crize, în special noaptea, țipă, injură, vorbește urît, aruncă miez de noapte cu sticle în curte. Sîntem obligați să folosim baia în comun. Fetițele, în timp ce și soția sîntem la serviciu, stau închise în cas neputînd ieși în curte sau folosi baia. De mulți ori ne este teamă să ne mai culcăm ca nu cum ar fi furie pe care le are noaptea să dea foc, să trezim în flăcări. Pe fetițe le-am avertizat, dar sînt cumva fum în cameră și deschidă fereastă care dă în stradă și să ceară ajutor.

Consider că acest om, în situația în care se află nu mai poate sta nesupravegheat. De ce nu se iau măsuri de către forurile în drept să fie internat în un sanatoriu sau un azil de bătrîni, unde poate fi supravegheat, îngrijit? Din cei doi frați care are în București unul singur îl vizitează o dată la o lună, și atunci în urma unor telefoane de de noi (Ștefănescu Gelu — intr. Moraviei nr. 1 sector I.) Am fost amenințați de acesta că da mai facem vreo sesizare, ne învață el minte, este jurist, «să-l lăsdăm să injure, să țipe în mie de noapte» și să... suferă pe, mai departe pînă la sfîrșitul vieții, probabil.

Ștefan Galiceanu
București
str. Dristor nr.

«Pin» afară»

Cum poate fi calificată situația în care năbîne de o sută de profesori, candidați la examenul de definitivare în învățămînt, au stat — nu de bunăvoie sau de plăcere unei performanțe — nici mai mult nici mai puțin de... 9 ore, făcându-le avea acces la vreuna dintre instalațiile sanitare ale școlii care găzduia examenul?

După cum fusese anunțat și în presa centrală examenul urma să înceapă pe data de 1 septembrie, orele 8,00 a.m., în clădirea școlii nr. București. La ora stabilită, profesorii, candidați din toate județele țării, au luat loc în sălile clasă, așteptînd cu toată emoția — inerentă subiectele pentru proba scrisă de specialitate examenului.

Subiectele n-au întîrziat să apară... decît o clipă și jumătate. La ora 9,30 s-a procedat la dictarea subiectelor pe specialități. Dar nu așa cum ne-am fi așteptat, concomitent la toate clasele. Ci, fîc grăbă, rîspăcat, la fiecare clasă pe rînd. Așa face că la ultimele clase candidații au luat cunoștință de ceea ce aveau de făcut abia la 12,30—13,00.

După cum prevede regulamentul de desfășurare a examenului, candidații au la dispoziție patru ore pentru rezolvarea subiectului.

lată cum candidații la acest examen au putut aproape o zi-lumină claustrați în sălile clasă — pentru a nu afla subiectele înainte vreme.

Oare organizatorii acestui examen n-au năbîne de o părere? Nu s-ar fi putut multiplica subiectul cu pricina? Nu s-ar fi putut mobiliza mai mult cadre pentru dictarea simultană a subiectelor toate specialitățile și la toate clasele de candidați? Dar cu punctualitatea cum rămîne, tovarășii la I.P.C.D.?

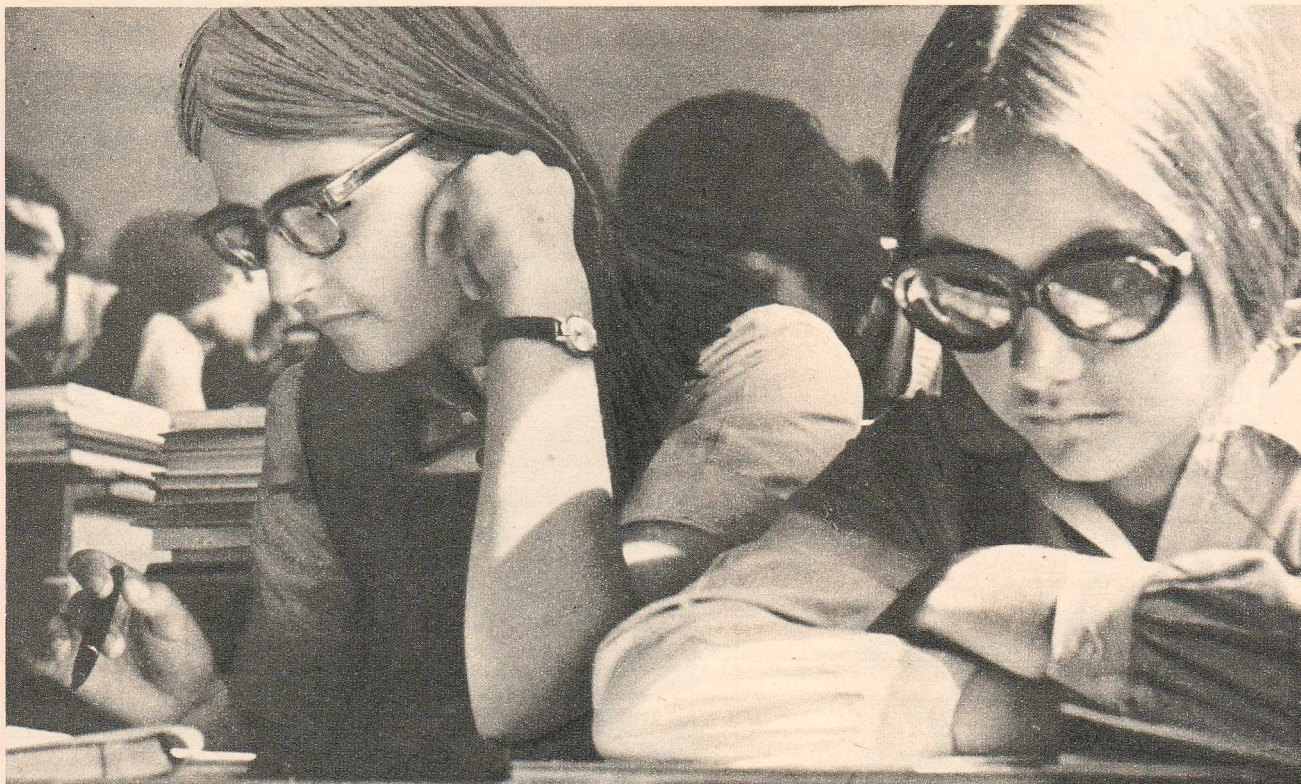
În condiții similare, elevul nostru mai are șansa: «Tovarășe profesor, îmi dați v. pin» afară?»

Profesor Tudor Vas
Ploiești

EXTEMPORAL FLACĂRA

Subiectul:
*Dragoste
și artă (I)*

- Răspund
elevi din anul II-A
ai Liceului
„C.A. Rosetti”
din București

Un extemporal despre dragoste și artă. Poate unul dintre cele mai dificile extemporale date de elevii anului II de la Liceul «C.A. Rosetti» din București, de-a lungul anilor de școală.

Răspunsurile cuprind uneori stângăcii inerente, mai ales atunci când vorbesc

despre dragoste. Să recunoaștem însă, despre dragoste vorbim mai toți și mai totdeauna cu o anume sfială ori cu teribilism, chiar și atunci când am depășit de mult 16 ani.

GHEORGHE DOINA

Subiectul ăsta este cel mai potrivit pentru a face literatură; mă feresc de asta însă pentru că aduce pe undeva cu ipocrizie chiar, cu afirmații nesincere sau pur și simplu sînt în afara de subiect. De ce să fac literatură, cînd eu vreau să spun ceva pur autentic? În literatură se mai strecoară și fantezie și... În dragoste nu dau totul, chiar dacă mereu aș vrea să știu că primesc totul. Se spune că dragostea pentru altcineva nu este altceva decît o altă față a vanității tale de a te ști iubit, adică iubindu-l pe celălalt încerc să te faci și tu la rîndu-ți iubit. Ei bine, eu cred în asta. E posibil să fie o dovadă de puțin — puțin am spus și asta și înțeleg — egoism. Dacă iubesc vreau neapărat să și fiu iubită, pentru că altfel simt un fel de vid, de deznădejde și descurajare, de pesimism chiar.

Vreau să simt cum lupt ca să ajung unde vreau, că e ceva cîștigat.

Nu, nu e bine «cîștigat», parcă dragostea ar fi o afacere. Și cred că nici n-am avut dreptate cînd am spus cele de mai sus, cu «lupta». Trebuie să mă gîndesc. Da, e bine, dacă dragostea o cîștig greu, o prețuiesc mult mai mult. E tocmai ceea ce se întîmplă acum cu mine.

E frumos, e nemaipomenit de frumos și e o fericire să iubești și să fii iubit.

Aș mai putea spune «cite ceva» dar vîd că n-o să mai am loc pentru artă.

Eu vîd arta ca pe un lucru indispensabil existenței omului. Acum o să mă explic: chiar și în timpul și în locurile unde arta nu ajunge, omul se bucură de ea. Se bucură de arta naturii, mult mai profundă, mai simplă și complicată, pe care o înțeleg toți și pe care totuși nu. E plină de minuni, de revelații neașteptate. Asta pe de o parte, iar arta omului, chiar dacă e adresată omului, e posibil să nu ajungă la destinație. În artă trebuie să fii sincer, să te dăruiești pentru frumos, dacă iubești ceea ce faci. În artă, mai mult ca oriunde, există pericolul să nu fii înțeles. Dar poți crea pentru tine însuși, pentru bucuria ta, ca să nu fii acuzat, pe drept sau nu, că vezi numai partea materială a artei. Mi se întîmplă să mă uit în jur și să nu-mi dau seama dacă vîd artă sau, pur și simplu comerț, reclamă, interes. Pentru că mulți «artiști» amestecă cu bunăștiință, fără însă să le confunde, arta cu ceva care nu știu cum să numesc; o să-i zic anti-artă, în mod convențional, chiar dacă nu există expresia asta.

Omul are nevoie de artă din o mie și una de rațiuni, cum are nevoie și de dragoste.

Arta cred că e tot dragoste, dragoste pentru frumos.

MĂRĂSCU IOANA

Consider că dragostea nu este o corvoadă, ceva negru de care trebuie să te ferești. Nu consider că trebuie să fugi de ea și nu sînt de acord cu cei care fixează vîrste barem între care poți iubi sau nu.

TAPALAGA MARIA-SUZANA

Sînt sigură că orice adolescent(ă) — deși unii ațîșează un cinism considerat «modern» sau iau poza anti-romanticului — e îndrăgostit de dragoste.

Pentru mine arta înseamnă foarte mult și cred că fără artă, ca și fără dragoste, nu se poate trăi. Degeaba locuim pe Lună, dacă nu știm să ne emoționăm în fața lui «Moise». «Să nu lași să-ți treacă o zi fără să afli ceva frumos», mi se pare că a spus un mare om, și eu prin frumos înțeleg în primul rînd arta.

Personal iubesc literatura și cea de-a 7-a artă, care, cu toate străduințele criticii, nu e încă recunoscută de marele public drept o artă. Dar aș vrea, mai bine, să-mi spun părerea despre ce face școala ca noi să iubim arta. Pentru a ne pune nouă întrebări precum «Ce părere aveți despre artă?», ar trebui ca, în primul rînd, ea să ne ajute să ne-o formăm, să ne formăm gustul și să o cunoaștem. Or, școala nu face prea mult.

Literatura este cea mai iubită artă, în general. Și asta nu pentru că ar fi cea mai frumoasă, ci pentru că ei i se dedică cel mai mare număr de ore. Cît despre muzică, nu poate fi vorba, în adevăratul sens al cuvîntului. Orele de muzică sînt ineficace pentru că sînt prea puține, iar de la real lipsesc cu totul. În loc de a ne învăța în școala generală în fiecare an atîtea solfegii și noțiuni despre moduri pe care le uim imediat, ar fi mai bine ca, după clasa a V-a, să se înceapă cu istoria muzicii. Bineînțeles că noțiunile despre muzică sînt absolut necesare, dar de ce se reiau adeseori și aceleași lucruri an de an și nu se fac mai multe audiții?

Mie muzica nu-mi spune atît de multe cîte aș fi dorit să-mi spună și — repet — cred că în primul rînd din vina școlii.

În privința cinematografului, situația e clară. Nici nu s-a auzit de arta asta în licee și școli generale. Au existat dezbateri, anchete ale revistei «Cinema» printre cadrele didactice; deși majoritatea erau de acord cu introducerea filmului în școală, nu s-a întîmplat nimic «după». Orele sînt și așa

multe, este adevărat, dar un cerc în fiecare școală ar fi bine venit și chiar necesar. Exemplele altor țări stau mărturie.

PARPALĂ VIOREL

Simțămîntul de dragoste îmi este arhicunoscut. Pot spune chiar că la mine dragostea a început foarte timpuriu (clasa a III-a) și nu a fost o copilărie, cum au crezut mulți. Odată cu vîrsta a crescut și dragostea, s-a adîncit tot mai mult. Acest subiect este foarte frecvent în rîndurile noastre, începînd cam de la 13-14 ani. În discuțiile mele cu alți băieți sau fete am observat că mulți se gîndesc prea departe, confundînd dragostea cu o situație materială sau cu o căpătuială. («E băiat bine, să vezi ce bicicletă și ce toale are!»). Alții își fac planuri mărețe de viitor. Pentru mine dragostea nu este ceva la care să gîndesc prea mult, decît într-o oarecare măsură. Fac ceea ce mă îndeamnă inima, și lucrurile cu care sînt de acord.

POPESCU ANCA DANA

Dacă în trecut arta era făcută din plăcere sau dragoste, astăzi mai are un motiv serios care să-i justifice existența: nevoia.

POPESCU SIMONA

Sînt convinsă că dragostea ocupă un loc important în viața fiecăruia, dar cred că ea trebuie să însemne totul. Sînt o fată romantică. Și mă doare că astăzi dragostea este tratată așa de puțin romantic de noi. Mă refer la gingășie, duioșie, gesturi sensibile, care au ieșit aproape complet din comportamentul nostru față de cei iubiți și au fost înlocuite de gesturi bizare sau chiar vulgare, de indiferență. La școală, pe stradă, acasă, atunci cînd rostim cuvîntul dragoste coborîm vocea. De ce? Pentru că nimeni, sau aproape nimeni din oamenii maturi în care avem încredere, nu ne consideră destul de mari pentru a ne vorbi despre dragoste.

Arta care mă pasionează este pictura, nu în totalitatea ei, ci cea a Renașterii, iar pictura românească epoca pașoptistă și cea imediat următoare. Nu înțeleg pictura modernă și nu o înțeleg pentru că nimeni nu mi-a explicat-o (la Muzeul de artă nu există asemenea cursuri).

RUSOVICI TITUS

După părerea mea, ar fi bine ca dragos-

tea sentimentală să înceapă la 16 ani. Cu această ocazie poți cunoaște diferite tipuri de fete și te-ar putea ajuta mai tîrziu, la înșurătoare. Dragostea fizică mai poate însă să aștepte pînă pe la vreo 20 de ani. Din așa-zisa experiență personală, n-am întîlnit încă o fată care să-mi placă din toate punctele de vedere. Poate mai tîrziu. Nu-mi place să vorbesc mult despre dragoste. Mă face să-mi tremure mîna. Dragostea e foarte necesară. Cu ajutorul ei îți poți face un țel, un ideal pe care trebuie să-l ajungi. Pariez că la fete o să aveți mult de citit. Sînt mai îndrăznețe și le place vorbăria. Gata.

Printre artiștii moderni sînt destul de puțini cei pe care îi simpatizez. Nu-i știu pe nume, însă îmi place ceea ce fac cu mîna și cu sufletul lor. Arta trebuie să trăiască. Ea trebuie să exprime tot ce e mai frumos.

CASU RĂDULESCU LUIZA

Niciodată nu am înțeles formula pe care o întîlnești în marea majoritate a cărților («În dragoste unul iubește și celălalt se lasă iubit»), asta poate pentru unicul motiv că întotdeauna mi-a plăcut ca în măsura în care iubesc să și fiu iubită.

Dragostea cred că e o atracție reciprocă. Nu am întîlnit-o așa că nu aș putea să spun mai mult decît spun cărțile.

Cînd vorbesc despre artă, îmi place să susțin că este o a doua dragoste și asta pentru că tot ce fac, fac cu dragoste.

Cînd pictez (și recunosc că nu am talent) pun tot ce simt în el... și de aceea cînd privesc o operă de artă încerc același sentiment, aceleași emoții.

Aș vrea să mă opresc aici pentru că nu reușesc să spun ceea ce simt.

MICU DOINA

Despre artă se discută mult în zilele noastre. Eu sînt o realistă, dar îmi plac enorm de mult culorile, culorile calde. În afară de chimie, pasiunea mea e desenul. În casă la mine am două picturi pe sticlă făcute de mine. Îmi place enorm tot ce este culoare.

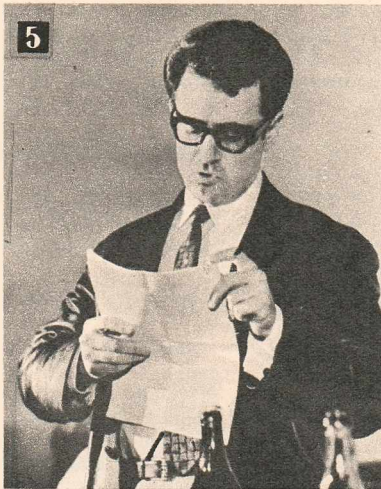
Îmi place muzica, mai ales muzica simfonică, dar nu așa, să-i cunosc structura și ce a vrut compozitorul să redea. Îmi place să-mi imaginez ceva pe un fond muzical. Cînd ascult o lucrare muzicală imediat mi-o reprezint în minte prin ceva. Nu cred că aș putea trăi satisfăcător fără muzică și pictură.

IMNUL LUI NEAGOEVOIEVOD

Nu este alt om să-l vire-n
Scăldătoare pe slăbănogul
Nimănu, cînd vine a cel suflu cu puteri
De sus și tulbură sterile apele. Pămîntu-i
Gros și mai greu de cînd îl pasc și umbă turmele
De oi duse de Vint prin codri și pe dealuri și holdele-s
Mai reci în legănare și griul mai fierbinte-n spic
Și intră luminași secerătorii desculți în zori cu
Graiul de mărgean. Alt nume nu-i sub soare și dincolo
De el și sub pămînt și dincolo de stele, din miezul
Piinii, pina-n miez de noapte, din zori și pînă în amur-
Guri, și din origini pînă la sfîrșit. Arbor și piatră,
Fluturi și foc, sămînță și
Paianjen, busuioac și soartă. Poartă
Cu toți pecetea acestui
Jug ceresc devenit Patrie și masă. Acestei
Semînții de iar pătrunsă — adînc în glodurile
Lumii, acestui înrosit piron vîrit între
Lumină și lumină. Secura este dublă cu
Două limbi de foc, una despică și alta-nbălsămează,
Una în Răsărit și alta în amurg
Și capul stă pe crucea de amiază. Nu-i altă funie
În univers de care spînzură pămîntul, cînd cald
Se rupe de sub noi în zori și brusc ne mai rămîne
Izbăvitor cuvîntul. Osul acesta
Întrupat, tîrît pe jos de
Cai prin pulberi și noroaie
Ce nu s-a dezlipit de carne pîn-acum, ce-i îndesat
În ea, înfîpt pe veci, rupt de ciini trăznit de fulgere-n
Furtune, zdubit de toate fiarele din
Univers, în ierni flămînde și străine. Zdrobit
În amănunt pe roți în Transilvania și mai
Depart, fierț hăcuit și iarăși îngropat în
Ploaie pe lemnul cel mai strîmb de pe pămînt sub cel
Mai groaznic și mai fierbinte
Soare, osul să fie cumva nimic, și
Să piară astă încheștare sură
Dintre tîria cea mai de oțel și roua asta
Limbă liberă în gură. Să sară din țîțînă
Lacrima din ochi, pe veci să se oprească acest
Izvod al milei și-n cuibul lui rămînă pietroiu-ntunecat
Ce stă la temeliiile pustiei. Cea
Mai aprinsă luptă pe pămînt se duce între lacrimă
Și pleoapă. Izvorul lacrimii e dincolo de noi
Și ochiul meu e cupă numai, raclă ce strînge
Suferința lumii și o ridică noaptea pe
Colină cînd îngerii
Răstoarnă-n țară bivoli de lumină.
Ioane Basarabe
Voievoade, auzi, nu ești întîiul tu și nici cel
De pe urmă, ce-mpîlîți un par de aier în pămînt
Și-n jurul lui te răsucești a turlă. Ce-ți viri muieroaie
În coastă îndărăpt de unde Dumnezeu o
Izgonise, ca iarăși fără teamă pe pămînt să
Poți cînta cu ușile deschise. Și-i bine cîntor
Să nu fii, căci toate cîntorile ni se surpară,
Cînd mielul tras pe roată și zdrobit de viu, urcă
În munții lumii cu singele din țară. Doar să
Păstrezi se cere în grinzile de lemn piroanele
Ce spînzură de oaie
Și coc burduf laptele gros, din
Țîța turn a oii virginale. Rupem cu dinții-nfometati
Carnea-ndesată pe vecii în cioante,
Vietatea vie urlă-n gura mea oricît se-ascut
Cîntitele sînt boante. Nu pot pătrunde să dobor
Cămara-aceea tainică și sfîntă în care-ncremenit
Popor lîngă popor stau în extaz în
Hainele de nuntă. Chiar miezul supt rămîne
Șomoiog nedescleștat la
Mine-n mădule. Beau apa
Rece și dinții mi se rup de-atîtea lanțuri
Grele la picioare. Nu pot să rup chiagul
Acesta spînz, ciot, zgîrci, vîrit în fiecă răscruce
Boț mămăligă c-un piron în ea. Țărani-l
Mîncă răstignit pe cruce. Ioane Basarabe n-am
Să adorm și nu am cum să sar din ușa ta de
Templu în afară, pînă ce tu nu vei ieși din
Moastele mormîntului pe țară. Pînă ce gura
Ta de lut nu va zvîrlui o flacăară fierbinte pe
Care gura mea de fiu s-o soarbă ca de la Părinte.
Pînă ce gîtlejul acesta-al meu
Nu va zbicî aceași blindă cupă
Din care tu te-ai adăpat
Nainte de-a fi coborît în rîpă. Nainte de-a
Te fi scuipat clopotul brusc din turle într-o noapte
Din deal în deal pe munți, înșin pe spate
Holdă după moarte. N-am să te las din urlet
Funie de in, în turla asta omenească pînă
Ce dinții mei nu vor simți, că-n gingiile morților
Au început să crească. Pînă ce sudoarea
Din izmana ta nu va-ngheta la mine pe
Spinare, stînd în genunchi cu jugul pe grumaz și
Cu mormîntul negru-ntre picioare. Și-n inimă
C-un sînger și-n jurul capului
Cu o gură desculț în
Țărîile lui Dumnezeu și-un roi din
Rai sucindu-mă de gură. Ioane Basarabe.
Nu sîntem mulți aici, nu sînt destule sfințele
Morminte, căci nimeni nu coboară cu rost pe
Dedesupt de nu și-a ieșit limpede din minte. De
Nu și-a vărsat facele de jar cu steag cu tot din
Mădule și munții
Pînă-n virf de nu sînt plini de milă
Și iubire și-ndurare. Ioan Neagoe Voievod
Știlp treaz de-Aducere Aminte. Mă-nfășur
În învătătura ta cum se-nfioară fluturii
În criptă. Mirul vărsat pe fruntea ta, a uns
Pe veci țîțîna ușii acestui neam ascuns. Să nu
Mai scîrțîie Carpații în țîțîne cînd foc ceresc
Pătrunde în plămîne și țara grea de-atîta
Nepămînt se mută-n Patrie
De pe Cuvînt.

Ioan ALEXANDRU

CENAACLUL FLACĂRA

LUI NICOLAE LABIȘ

ANUL MORȚII LUI

Culoarea aluminiului și a geniului
în univers și în sufletul
poetului urcând pe țărături
iată-l pierind în apus.

ramură tremură peste holde
și peste popoarele în genunchi
immurile flutură în vântul evilor
ca-n urma unei mari victorii.

O pasăre singură în văile cerului,
albă, căzind peste oraș;
din anul 1956 înainte
va hurui un tramvai pe fundul haosului,

EL

Și el aplecat peste valuri
mai alb ca niciodată de iubire
într-un vis sacru asemenea
lumii întregi.

Paserea însăși elogiind
spicele antice ale muntelui.

Iubirea de oameni
urcând într-un zbor peste sate
și popoarele ieșite la porți
cu mâinile roșii de patemi.

EU PE UN ȚĂRM TÎRZIU

Un văzduh pătrunde lumea
și-o iubește și-o amină,
pentru risul lui sălbatic
strălucind c-un crin în mină.

Jumătatea neagră a lumii
din întregul ei se rupe,
el se-aruncă adînc în haos
să-l refacă, să-l astupe.

Străbătînd în mii de veacuri
cerurile unui piept,
eu pe-un țărm tîrziu și singur
il revolt și îl aștept.

NICOLAE LABIȘ

Vedeți, a vorbi despre el este ca o ploaie,
ca și cum am urca în poenele cristaline
ale crudului adevăr despre lumină, despre vîntul din
miazăzi
și despre demersul popoarelor.

A fi om este a vorbi despre el,
așa cum mergea într-o zi pe o stradă
roșie cu mulți copii care jucau șotronul neștiutori
și zîmbind că mergea înspre moarte.

Și mai ales a cinsti omul, așa cum
se prezintă el cu hainele muncitorești, acolo sus,
amețitor pe virful muntelui mîncînd un măr
și gîndindu-se la viitorul copiilor lui.

AUTOPORTRET

Eram poet și plîngeam,
mergeam pe străzi frumos luminate,
se mira lumea și se-ntreba
cine e domnul cu marea în spate?

Ștefan DUMITRESCU

RADIOSCOPIE

Au căzut redutele, dar mai trăiesc trompeții,
scoțînd țărani cînd plouă și putrezește porumbul și coarna —
ci ei, îndesîndu-și căciulile pe urechile asurzite de-atîtea
alarme-ale vieții,
tălmăcesc unul altuia, ce sună goarna:

Tot omul și femeia lui să se prezinte la raze!
Stoluri, stoluri, ca păsările-asupra cărora se rotește umbră de
vultur,
neștiind ce vor afla despre ei, înfruntă boala unei vechi groaze
și merg drepti în lemnul din care i-a cioplit zeul sculptor.

Moșăie pe pietrele dispensarului, în firea lor veche —
viețaci ale muncii nescocite din ham;
cineva se răsfește la numele lor și-i desparte — pereche de
lingă pereche
și-i bagă-n mașina de raze unul după altul, fără legătură și
neam.

Se desbracă, ferindu-și unii de alții carnea albastră,
cineva-i mină pe puntea unui cîntar decimal,
îi pune să sufle, să nu sufle, și se uită-n ei pe-o fereastră,
înnecîndu-se cu tifonul la gură, de duhoarea sudorii de cal.

Întră și ies — trec țărani prin machina de fotografii:
între cele patru rame ale sitei de alpaca,
li se văd nisipoasele cîrduri de stafii,
de parcă li se desvăluie chipul dublului Ka, dublului Ka-
homunculi ai firii, noime de grezie, străvezii...
Apoi li se dau hrisoavele de cauciuc și se uită la păpușile

sinei lor —
amintindu-și spărturile vechi, însemnate pe oase —
însă ei tot nu cred în rănile și bolile de care țărani nu mor,
fac glume și rîd pe seama acelor arătări pietroase —
Scheletul de bărbat, schelet de femeie,
os peste os, os lîngă os, lungi bolovani, sfere străvechi
de beton —

nici-o deosebire-n albia acestor clișee,
vâroase și spălate de-un rîu monoton.
Mai apoi se-ntristează, de parcă și-au tras viața la sorți —
dacă-ar fi intrat prin mașinile rîngeneștinîndu-și coasele pe
umăr,

ar fi fost ca și cum și-ar fi plătit fotografia propriei morți
ca și cum satele s-ar fi umplut de muriți fără număr.
Dar eu sărut clișeele lor, sărut aceste schelete, sărut acești
scheleți
adică schele nesurpate, schelării și structuri,
pe care stă cupola de pavilion industrial, a patriei, sub nămeți,
nеспulberată de potoape care vor să ia
carnea și sufletul acestei sfinte făpturi.

Ion GHEORGHE

- 1) Primul cenaclu, primii auditori. Printre ei: colegii de redacție: Sergiu Andon și Nicolae Dragoș.
- 2) Șerban Cioculescu, de la Cenaclul Sburătorul la Cenaclul Flacăra.
- 3) Colegi de cenaclu: Amza Pellea și Tamara Crețulescu.
- 4) Recită Florian Pittiș, ascultă Ion Marinescu.
- 5) Citește Ion Gheorghe.
- 6) Ioan Alexandru către Neagoe Basarab.
- 7) Numele meu este Ștefan Dumitrescu.
- 8) Ai, hai, cîntă Doru Stănculescu.
- 9) Primul bis al cenaclului: Ursul românesc în interpretarea menestrelului Tudor Gheorghe.

Fotografii de Ion PREDOȘANU

cum a fost (I)

Luni 17 septembrie, în prezența unui public numeros (peste 100 de persoane), a avut loc ședința inaugurală a *Cenaclului Flacăra*. Cuvîntul de deschidere a fost rostit de Adrian Păunescu, redactorul șef al revistei și conducătorul cenaclului. După ce a salutat prezența în sală a membrilor fondatori ai cenaclului, în frunte cu profesorul universitar Șerban Cioculescu, Adrian Păunescu a făcut cunoscute celor de față obiectivele pe care și le propune *Cenaclul Flacăra*: «Vom prezenta, celor care vor să ne asculte, scriitori din toate generațiile. Fiindcă nu sîntem străini de faptul că revista noastră este citită, dorim să sprijinim și să promovăm o literatură majoră, a marilor probleme, o literatură a acestei societăți, o literatură a curajului, o literatură a adevărului. De asemenea, pentru că sîntem un cenaclu de poezie, de muzică și plastică vom sprijini acea muzică și acea plastică mai apropiate sufletului tinerelor generații, fără a uita să dăm prețuirea cuvenită valorilor pe care le-am moștenit. Vom ieși în public, în mijlocul muncitorilor, țărănilor, studenților, funcționarilor, pentru a stabili cu toți cei interesați de artă un dialog real, sincer».

După cuvîntul de deschidere, timp de 20 de minute poetul Ion Gheorghe a citit patru poeme: *Radioscopie*, *Băile țărănești*, *Cirțițele* și *Talpa*. Cele mai aplaudate au fost primul și ultimul poem.

În continuare Doru Stănculescu a interpretat melodiile *Ai, Hai* (pe versuri folclorice) și *Balada de copilărie* pe versurile lui Adrian Păunescu. Asistența s-a arătat din nou generoasă cu aplauzele. Invitat în fața microfonului, poetul Ioan Alexandru a citit *Imnul lui Neagoe Voievod*, asigurînd un strălucit succes finalului primei părți a ședinței.

În timpul pauzei, într-un grup mai restrîns, actorul Ion Caramitru a spus o anecdotă din care se înțelegea că un taur bătrîn are mai multă experiență de viață decît un taur mai tînăr.

La începutul celei de-a doua părți a ședinței, și-a făcut debutul în literatură tînărul poet Ștefan Dumitrescu. Despre cele 16 poezii, alcătuiind un ciclu dedicat lui Nicolae Labiș, despre șansele și valoarea poeziei scrise de Ștefan Dumitrescu și-au exprimat opiniile profesorul Șerban Cioculescu (*Îl felicit pe Ștefan Dumitrescu. Este un poet și-l voi urmări cu interes. Îi atrag atenția să evite metaforele hiperbolice care nu-l avantajează*), Eugen Seculeanu (*Salut în*

Ștefan Dumitrescu un poet adevărat pe care-l voi întîlni peste un an în București), Iulian Neacșu (*Ș.D. nu trebuie să promită nimic, el trebuie să-și facă numai lui promisiuni pe care să și le țină*), Amza Pellea (*Poeziile citite au un curent subteran, așa că nu au nevoie de artificii. Mă bucur pentru acest prim contact cu poezia lui Ș.D.*), Nicolae Dragoș (*Ș.D. este un poet egal cu sine și în trăirile adevărate și în frecvențele locuri comune*), Aurel-Dragoș Munteanu (*Un poet surprinzător de matur pentru un debutant. Sursa de poezie stă în actualele ei defecte! Un poet în faza exagerărilor, dar ciclul citit mi se pare unul din cele mai frumoase omagii aduse lui Nicolae Labiș*), Ion Marinescu (*O poezie de valoare, sinceră. Sper că va răsplăti așteptările noastre*), Gheorghe Apostu (*Mi se pare suspectă ideea că vrea să devină poet prin altcineva — Nicolae Labiș —. Cred că eroul liric trebuie să fie poetul însuși*), Ion Sălișteanu (*Mi se pare splendid că sîntem aici. Mulțumim pentru felul în care a debutat cenaclul. Ș.D. este poet mai mult decît o știe*), Adrian Păunescu (*Ș.D. reprezintă o șansă a literaturii române de azi. Defectele semnalate există cu adevărat în poezia sa, dar, înaintea lor este evident talentul*). Puncte de vedere (unele interesante) au mai exprimat: Doru Moțoc, Dan Arsenie, Grigore Ionas și Sanda Diamantescu.

În continuare actorul Florian Pittiș a susținut un aplaudat recital cu poezii de Alexandru Philippide, Nichita Stănescu, Ana Blandiana, Ioan Alexandru și Petre Stoica.

În încheierea primei ședințe a *Cenaclului Flacăra*, trubadurul Tudor Gheorghe a entuziasmat asistența interpretînd trei cîntece din repertoriul său: *Marie, Marie*, *Balada de copilărie* și *Ursul Românesc*. La ultima piesă, Tudor Gheorghe a reușit să rupă două corzi ale chitarei dar a promis că le va pune la loc.

Prima ședință a *Cenaclului Flacăra* s-a încheiat cu cuvîntele lui Adrian Păunescu: *Vă mulțumim, pe luna viitoare.*

Dorin TUDORAN

P.S. Luni 24 septembrie, vor citi Ștefan Roll și Leonid Dimov, invitații cenaclului. Va debuta în literatură Mihail B. Constantin. Programul va mai cuprinde un recital de poezie susținut de actorul Ion Marinescu și cîteva melodii interpretate de Mircea Vintilă.

din țară. Veneau aici oameni din toate părțile, din Ardeal din Moldova, din Banat, cei mai mulți atrași de intensul ritm de industrializare al orașului și împrejurimilor. Cu cei 42 000 de locuitori la cîta ajuns acum, localitatea și-a cîștigat un profil aparte. Orașul și împrejurimile alcătuiesc un minunat echilibru urban-rural, care pune în relief toate bogățiile locului.

În oraș, cîteva mari unități industriale asigură locul de muncă: Combinatul de ciment, Întreprinderea mecanică de utilaj, Fabrica de caolină, Întreprinderea de industrie locală, Întreprinderea de industrializarea laptelui, Trustul de construcții — și le-am enumerat doar pe cele mai importante. Pe de altă parte însă cooperativele agricole din împrejurimi cît și întreprinderile agricole de stat sînt tot unități puternic dezvoltate. Mai ales după introducerea masivă a irigațiilor s-a petrecut și în acest sector o repopulare a satelor. Am surprins într-o librărie din Medgidia un grup de copii vorbind cea mai curată limbă moldovenească. Părinții lucrau la o fermă zootehnică, sosiseră cu toții de mai mulți ani din județul Botoșani, comuna Tudora.

Cine vorbește despre Dobrogea, nu poate rămîne nesimțitor la frumusețile și bogățiile acestei țări. Leși din oraș pe oricare din colinele învecinate, și ți se desfășoară fantastică priveliște a «impăduririlor» de vie. Cum se vîlturește pămîntul de lin, așa unduiesc și viile nenumărate și fără hotar; ai impresia că această unduire de grădini ale strugurilor nu se oprește decît hăt în țărmul Mării Negre. Grădini de struguri, grădini de piersici, grădini de struguri, așa, la nesfîrșit, cum trebuie să fîost și priveliștea manoasă a legendarei Arcadii. Iar pămîntul ține oi și alte dobitoace domestice, iar apele sînt cum zicea cronicarul, «pescoase», și cramele aromesc zarea Dobrogei.

Nu departe de aici este Murfatlarul, dar vinurile de la I.A.S.-Medgidia nu se situează mai prejos. Noua sală a cazanelor, care tocmai se dă aici în folosință, alcătuiește sub pămînt un spectacol arhitectural în faianță; atît de albă și de curată parcă ai fi într-un spital nu într-o cramă! Cum se întîmplă între podgoreni, care s-au luat totdeauna la întrecere, și cei de aici sînt invidioși pe fama Murfatlarului. Dar ei nu așteaptă decît să aibă posibilități proprii de imbuteliere, și le vor avea, ca să iasă la concurență pe piață. Muscatul de Medgidia va fi în curînd foarte cunoscut!

Întorcîndu-ne în oraș, trebuie să spunem că lucrul dinții care ne impresionează este surprinzătoarea lui curățenie. Venisem aici cu gîndul tributari că voi da peste un oraș prăfos, amalgamat și tern, așa cum mai sînt încă unele orașe industrializate. Dar Medgidia este cu totul altceva. Chiar dacă de la Combinatul de ciment vine încă mult praf peste oraș, oamenii fac tot ce le stă

Formele armonioase de ceramică se încadrează firesc în peisajul Medgidiei (fotografiile de sus)

renașterea unui oraș

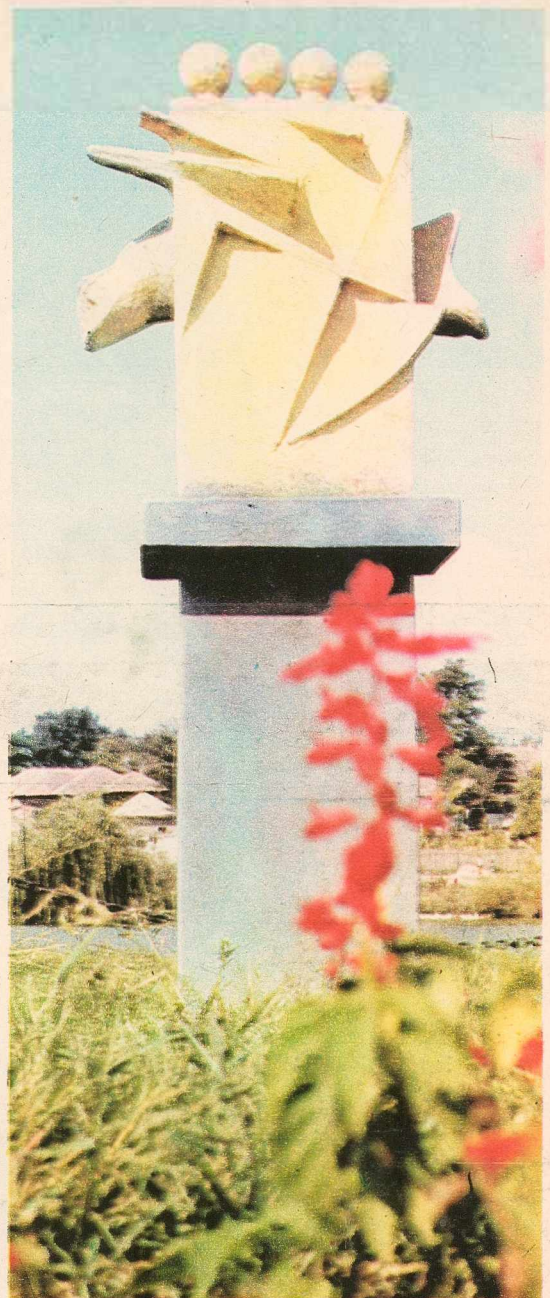
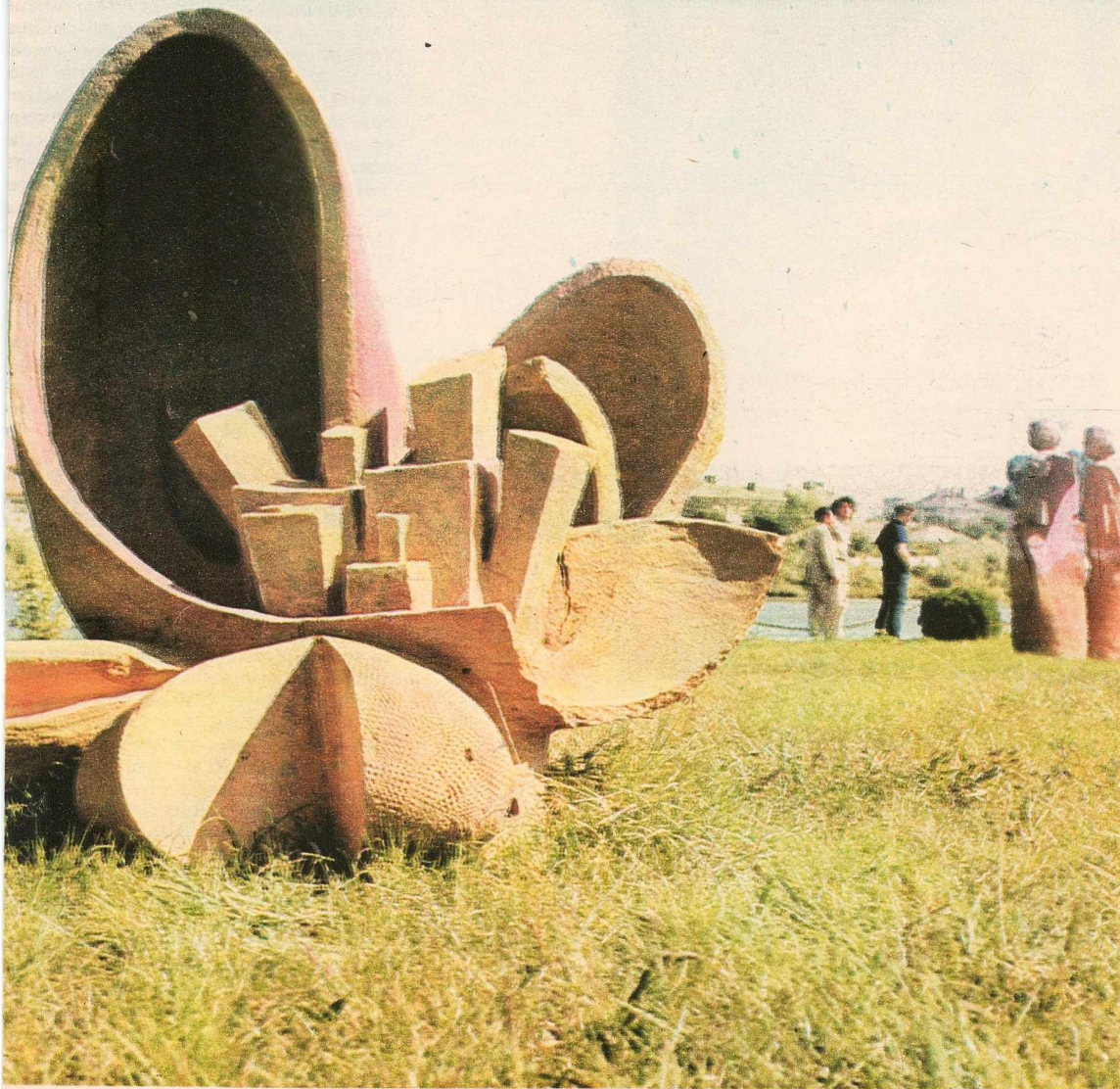
Oamenii înțelepți și puternici de odinioară întemeiau localități noi și orașe. Numele unora dintre aceștia sînt păstrate, pe alții i-a cuprins însă uitarea istoriei. Și poate că este drept să se întîmple așa, căci un oraș se întemeiază de mai multe ori, după cum se succed în istoria lui nimicirile vremurilor, reconstruirile și reîntemeierile lui succesive. Un astfel de oraș cu multe întemeieri a fost și Medgidia. Într-o vale prăfoasă a bătrînei Dobrogea era atestat aici un mic sat, Carasu, cu nimic deosebit față de alte sate dobrogene de la începutul veacului trecut. Populație amestecată, români, turci, tătari. Documentele afirmă că un oarecare Saud-Pașa, de bună seamă un om mai practic și mai ambițios, a avut ideea de a unifica aici mai multe familii, iar apoi a extins localitatea, pînă cînd s-a înghebat aici un orașel pe care l-a numit Medgidia, în onoarea sultanului Abdul-Medgid. Se întîmpla acest lucru la 1855; orașul s-a dezvoltat apoi repede, în 1874 ajungînd la 20 000-25 000 de locuitori. El

era, pe atunci un renumit vad comercial, se adunau aici țărani și neguțători din toată Dobrogea, chiar și tribunalele de comerț din Constanța și Tulcea se stabileau în Medgidia pe durata marelui tîrg. Frigurile și tifosul au decimat însă foarte curînd populația orașului; înaintea războiului din 1877 abia mai existau aici 7 000 de suflete, iar după o plecare masivă de tătari, populația se reduce la 3 000 locuitori. Într-un timp fantastic, de scurt acest oraș înfloritor se pustiește literalmente, așa că la 1880 puteau fi numărate abia 1 500 de suflete. Chiar dacă după această dată, linia ferată care trece pe aici mai dă ceva viață tîrgului, pînă prin 1955-1958 Medgidia rămîne (cu cei 8 000 locuitori ai săi) o localitate neînsemnată a României.

După acești ani s-a petrecut cea mai recentă întemeiere a orașului. Medgidia a început să se repopuleze, a fost o lungă vreme cînd acest oraș avea, după Hune-doara, cea mai spectaculoasă explozie demografică

în putere să planteze copaci și să crească flori. S-a înființat din resurse locale și o seră, cu o capacitate deloc neglijabilă, care furnizează pentru oraș această risipă de culoare și de parfum. Florile rezistă chiar și în incinta combinatului, în piața orașului și în parcuri este o adevărată invazie de flori. Sistematizarea orașului a fost o grijă deosebită a cetățenilor, încă înainte ca acest lucru să devină o preocupare amplă pe plan național. Peste tot unde te duci și se spune numele unui om care s-a îngrijit aici de toate și căruia nu-i este indiferentă frumusețea orașului. Este vorba de primul Medgidiei, tovarășul Ilisei Iftimie, un om pasionat de curățenie și de frumusețe. Din 1958, cînd au intrat aici primele buldozere și s-au dărîmat cocioabele, se tot construiește la Medgidia. Un nou spital, o nouă școală (există aici un liceu teoretic și unul industrial), o seră, o sală de jocuri iar în proiect: o sală a sporturilor, un bazin de înot, un nou muzeu etc. Mindria localnicilor o constituie mai ales Bowling-ul local, un complex elegant realizat din te miri ce, cu muncă voluntară și cu știința de a valorifica țevi și materiale care mergeau la fier vechi. Nu i-a fost ușor primarului și colaboratorilor săi să impună aici un spirit de ordine și de curățenie. În cîteva ani însă principalele străzi au fost asfaltate și pavate, tot din resurse locale, iar acum orașul a ajuns să fie asfaltat și pavat în proporție de 90 la sută. De la prăfoasele drumuri dobrogene la eleganta faleză a canalului actual este un drum de civilizație. În 1958 se mai transporta aici apa cu sacaua. Cartierele periferice zugrăveau tot ce putea fi mai trist după molimile care bîntuiau orașul. Destul de greu a fost și cu mentalitățile locale, mulți inși nu vroiau să intre în actualitate, în epoca modernă. Turcoacele mai în vîrstă își păstraseră șalvarii, chiar dacă Turcia însăși renunțase la ei de multă vreme. A europeniza un asemenea tîrg înseamnă a străbate cîteva bune epoci istorice, epoci pe care Medgidia le-a parcurs în numai cîteva ani.

Este deja un lucru cunoscut că la Medgidia ființează în fiecare vară o tabără de ceramică. Anul acesta artiștii plastici s-au înființat aici din nou, la a treia ediție, și au realizat, cu concursul extrem de binevoitor al forurilor locale, încă zece opere ceramice. Orașul se mîndrește pe drept cuvînt că are cea mai bogată colecție de ceramică monumentală din țară, de fapt o raritate și pe plan european. Înțelegerea pentru artă se situează aici la cît de înaltă. În cuvîntul ce încheia recent a treia ediție Iftimie Ilisei își exprima intenția de a extinde cu viitoarele editii preocuparea și pentru lucrări plastice în metal. Concurînd cu Măgura, această tabără are șanse să de-

Fotografii de Vasile MOLDOVAN

Ceramiștii, acești locuitori de o vară ai orașului.

...nă pe viitor cea mai complexă tabără de creație. Minunatele forme plastice sînt risipite prin tot orașul, localicii s-au obișnuit cu ele, ceea ce înseamnă că acestea au intrat deja în natura cetății. Dealtfel, un proiect viitor vede dezvelirea și a unei statui ecvestre, care să-l înfrumusețeze pe Decebal, amplasată în piața orașului, pe unde trecea odinioară Valul lui Traian. Și în alte rivințe activitatea culturală este intensă. Ansamblul de cîntece și dansuri «Pandelașul» nu mai prididește la turneele. Întors de la festivalul Hercule, el va pleca într-o săptămînă la Atena, la un festival internațional de folclor.

Cum este de la sine înțeles, vîrsta medie a locuitorilor exprimă tineretea orașului. Iată, de exemplu, numai la întreprinderea mecanică de utilaje, care datează de 22 de ani, vîrsta medie a lucrătorilor este mai mică decît la prima întreprindere. Medgidia, oraș bătrîn și greu încercat de neazuri, este astăzi unul dintre cele mai tinere rașe. Pe cît este el de frumos, pe atît de chipeșe sînt și fetele orașului, românce, turcoaiice și tătăroaiice cu chi migdalași. Au nume cîntate, cu rezonanțe din *O mie și una de nopți*, Geafar, Sevin, Selim, Ferian, dar și Eana, Magdalena și Aurelia. Multe lucrează vara la țară, dar și în unitățile industriale; se mărită repede, și parcă au mai lăsat ceva din renumita sfială orientală.

Medgidia, oraș bătrîn, oraș tînăr, oraș reîntemeiat, raș renăscut, va fi nu peste multă vreme și unul dintre cele mai tinere porturi ale țării.

Dinu FLĂMÂND

Se descarcă primele ciubere din vinul viitor.

Mama
Leana
de
Sirarpy
Torosian.

În cuprinsul gardului bătrînesc

Cu un singur deal din cele trei, de-a lungul și de-a latul cărora se-ntinde Vălenii, și anume cu cel de mijloc, adică desfășurat între ceilalți doi, de la apusul și răsăritul orașului, deal ce-a și fost folosit pentru trănicia și înălțimea lui ce-l ferește de inundații ca temelie a vechiului drum roman cu castrul la Drajna de Jos, la cîteva kilometri nord de Vălenii — cu un singur deal dintr-acestea, așadar, natura a vrut să se ia la-ntrecere, teșindu-l, dacă n-a putut să-l macine cu totul, ca pe o șea nazală, scufundîndu-l adică, de la înălțimea lui de 4-5 sute de metri, la nivelul gîrlei ce-l străbate de-a curmezișul, curgînd de la apus spre răsărit, odată cu apa ei, între toate cea mai bună la gust, răcoroasă și limpede ca un cleștar foarte — foarte bine șlefuit. Apa aceasta se cheamă Văleanca și ea a dat și numele țîrgului, probabil prin nebuna-i îndrăzneală de-a se fi apucat să foreze de-a curmezișul, ca un ferăstrău lichid, cel mai impunător și tare dintre dealuri. Văleanca izvorăște de la Zane, din preajma imediată a versantului estic al primului deal apusean, roade pînă la temelie dealul mijlociu pe care se află și șoseaua Ploiești-Cheia, și-l roade stăruitor prin gurile de izvor de la Cișmele, aflate tocmai în inima Vălenilor, apoi curge nepăsătoare și cîntătoare spre est unde se lovește cu cuarțul silicos al celui de-al treilea deal ce desparte Vălenii de suburbia lui răsăriteană, Valea

Gardului, dincolo de care, mult mai la est, se află Predealu-Sărari și Copăcenii cel bogat în zăcăminte de țîței.

Măcinat astfel de secole dacă nu și de milenii, dealul principal, adică central, al Vălenilor, se răznește, se icnește și — de-a lungul curții zidite pe margini a bisericii Mănăstirea cu hramul întru Adormirea Maicii Domnului — își continuă drumul spre sud, paralel cu acela silicos ce se sfîrșește cam la vreo 9 kilometri mai spre sud și care de aceea se și cheamă Coadă Malului. Odată ajunsă-n peretele vestic al acestui deal răsăritean, Văleanca se contopește la fel ca marile fluvii în confluențele lor nu numai geografice dar și istorice, ca Ronul cu Marna, atît de frumos ilustrată de forța unui Rodin, Văleanca se contopește, așadar, cu Teleajenul care prin Prahova și apoi prin lalomița și Dunăre o va conduce pînă-n «mare cea mare».

Din țesătura pricinuită dealului, central și principal chiar printr-această situație, Vălenii s-a ales cu un peisaj pe care numai lucrarea îndelungă, trudnică și migăloasă în același timp, a naturii îl putea da. Căci pe acolo pe unde trece Văleanca, rupînd coama dealului, se află două pante line, pline de farmec și echilibru: una privind spre nord, alta spre sud, unde n-au prea multe de văzut în afara caselor și livezilor cîte vor mai fi rămase în picioare.

Căci multe, după revoluția noastră birui-

toare, au fost sfîrțecate în mici loturi de cîte 2-3 și maximum 5 sute de metri pătrați și vindute astfel mai cu seamă predelenilor, dornici să se așeze «la oraș». Vinzare neeficientă, căci statul sau comuna ar fi procedat mult mai înțelept, cred, plătînd foștilor proprietari, ajunși în sapă de lemn, cîte-o filodormă ce putea chiar întrece la nevoie prețul în bani încasat de ei de pe urma tocării livezilor în loturi, unde noii veniți s-au zorit să-și ridice niște căsuțe ca la ei acasă, niște cocioabe în majoritate, și despre care un diplomat îmi spunea, sub titlu confidențial, că arată mai rău decît șomierele din Congo.

În felul ăsta s-ar fi salvat și livezile și invadarea țîrgului cu niște oameni în majoritate dezrădăcinați dar nu și proletarizați prin simplul fapt că, din tată-n fiu, muncesc în ateliere și industriile dintre Vălenii și Ploiești. Iar veniturile MAT-ului și ale APROZAR-ului ar fi urcat vertiginos prin producția bogată-n fructe și țuică a unei eventuale ferme de stat, astăzi cu neputință de reconstruit.

Așadar, dacă longitudinal Vălenii e împărțit în două sau chiar trei văi, prin tot atîtea dealuri, transversal el are o singură vale, care-l face să pară, mai ales cînd mergi pe șoseaua din centru, împărțit în două: nordul și sudul, «în susul» și «devalca», cum i-au zis, plastic și lapidar, localnicii străvechi. Casa mamei Leana se afla pe-un aseme-

nea versant scoborit pînă în Văleanca, ve santul limită de miazăzi al «în susului». I pe coama dealului, sau ce mai rămăsese de el, în cuprinsul gardului bătrînesc, exact peste drum de primărie, se ridica, dănuir pînă astăzi, vechea casă, probabil de zest a mamei Leana, cu care-o fericise un fo om avut de care iar venea vorba în izno vele ei cînd îl numea «boierul». Căci tr buie să fi fost un boier adevărat de vren ce a știut să nu se zgîrcească și să-i la fostei lui femei de serviciu, pe care-o d istins-o între cîte?, o casă veche de peste sută de ani și o livadă aproape de-un hecta

Dar va trebui să procedez pe rînd și c mai meticolos la descrierea așezării.

În curtea mică, și ea-n pantă de pe urn isprăvilor harnice Vălenice, dar uriașă pe tru vîrsta noastră de copii, se afla un f de îngust podiș pe care se-nșirau în ung drept, mereu cu spatele spre miazănoapt cum sînt așezate mai toate casele pe-acol spre-a le feri de crivățul cel iute și re pogoritor din munte, «casa mare», «ca mică» și bucătăria de vară cu grajdul ei un loc. Căci în grajd mama Leana își ține vaca, o vacă mare și probabil destul c darnică-n lapte de vreme ce ulcelele c smîntînă și blidele cu unt proaspăt nu li seau nîciodată din bucătărie.

Casa mare se compunea din două odă una — mai degrabă antreu — micuță fără vreun ochi de lumină, cealaltă, mar cu trei ferestre dintre care două dau spre miazăzi, pe un pridvor lat și înalt cît odai ba chiar mai mare decît ea, iar a treia, spre curte, în băătură. Asta era toată «ca mare». Dar ea era — și slavă Domnului c mai este și astăzi! — mare fiind foar înaltă, așezată peste o pivniță încăpătoare și răcoroasă vara, alături de care se-ntinde o magazioară pentru lemne și alte lucru de debarasat.

Spre miazănoapte, casa se prelunga c trei odăi «vagon» în care locuiau propriet reasa și cei doi copii ai ei.

Iar în curte, formînd unghi drept cu rîndul de case, grajdul prelungit (sau mai bine zis început) cu bucătăria de vară.

Intrarea-n «casa mare» se făcea din l vadă, prin pridvorul descoperit spre car ducea o scăriță cu vreo trei-patru trept de lemn, iar în cea «mică», prin băătur curții și o scară la fel de mică dînd și e pe-o prispă înălțuță.

Numai în bucătăria de vară și-n grajd s intra de-a dreptul din băătură.

Vara, pivnița încăpătoare servea și d sufragerie unde, pe măsuța rotundă și joasă cu trei picioare, mama Leana ne deșert borșul sau mămăliguța cu brînză și smîntînă. Iarna, cînd în beci se țineau numai murăturile, cartofii și gogoșarii, la mar preț pentru noi, copiii, era panta din faț casei care devenea pîrtie pentru săniuță. Într-adevăr, mai toate odraslele mahalale dădeau buzna atunci cu săniile lor. E aveam, mai țin minte, o sanie cu fâlcele d fag, care era și mîndria mea, și a cartierului căci fagul alunecă tot așa de iute ca și ste jarul, dacă nu și mai și. Bineînțeles, toți ce cu sănii din lemn mai moale: brad, prun plop, ca să nu mai spun de mestecăni veneau cu regularitate în urma mea.

Pista, cînd sania își lua destulă viteză, s lungea pînă-n mijlocul bătătorit și murda de baligă al străzii mari și nu era mai mar bucurie pentru nici unul din noi decît s le arate celorlalți pînă unde-a fost în stari să ajungă cu săniuța lui.

Cu timpul însă, acea pistă din curte n s-a părut prea scurtă, iar Nicu al mamei Leana, mare inventator de drăcovenii și foarte bun cotitor, a dat ideea ca, odat ajunși în strada Mihai Bravul, cea paralel cu strada Mare, dar ducînd în pantă dulce pînă peste Văleanca, să cotim și noi săniuț, încercînd să ne prelungim plimbarea de-lungul acestei străzi. Uneori ajungeam cu fâlcelele-n gîrlă, și făceam mare haz și bucurie.

Mare haz și bucurie pentru noi, căc mamă Leana — care-și mai aștepta nărbatu de pe front, deși majoritatea se-ntorseser cu cîteva luni mai înainte fără să știe să-șpună ceva sărmanei femei despre soartă dascălului Neculai Sayu — ne muștra cu glasul ei blind și tărgănat: «Ei, ghiavoliilor cum stricați voi bunătate de pingele l ghetel...» Dar pentru vîrsta noastră ast era o dojană numai bună să-ți între pe- ureche și să-ți iasă pe alta.

cuvîntul de ordine la slatina:
aluminiiu

Uneori, tinerilor li se promit distracții și în acest fel.

Localnicii își iubesc echipa de fotbal și speră s-o vadă în categoria A.

Fotografiile de Ion PREDOȘANU

«perla judetului olt»

Alb poartă cadrele de conducere, *albastru-deschis* — muncitorii. Vizitatorilor îl se oferă *galben*: asta în ceea ce privește culorile căștilor de protecție confecționate din plastic și a căror purtare în timpul lucrului este absolut obligatorie, aici, în incinta Uzinei de prelucrare a aluminiului din Slatina. Care — printre altele — ocupă o suprafață de 40 de hectare!

Culoarea predominantă însă este, firește, *argintiu*. Argintiu acela ce are aspect de cositor topit, dar spre deosebire de acest umil și mai ales «moale» metal, poartă în sine duritatea oțelului și eleganța zborului unor supranave. M-am întrebat în mai multe rânduri, și m-am întrebat și în noaptea asta (pentru că este, într-adevăr, noapte acum): oare de ce îndrăgim cu toții atât de mult aluminiul?! La urma urmei, mai sînt și alte metale care nu ruginesc! Și totuși?!

«MUNCA FABRICII, SIMBOL AL ONOAREI ȘI PATRIOTISMULUI», cuvinte însemnate pe giganticul frontispiciu al uzinei. Cu aceste cuvinte, moderna întreprindere slătineană își întâmpină vizitatorii; și cu — adaug eu — fermecătorul limbaj oltenesc și mai ales cu extrema bunăvoință de care dă dovadă Matei Fira, de profesie maistrul mecanic și secretar de partid al uzinei. «Avem conducere bună, ne-am înghițit de cînd ne-am cunoscut!» — sînt primele sale cuvinte. Și imediat apoi aflu că domina-sa străbate zilnic peste 30 de kilometri! Numai în incinta uzinei! Are 39 de ani, două fetițe, și lucrează aici din toamna lui '71. «Dom'le, noi sîntem pe plan competitiv cu Franța dacă vrei să știi mata, da' altfel vorbind, dacă una din secții nu merge, e risul *dupe plajă!*»

Și deoarece, cel puțin deocamdată, nici vorbă de un astfel de ris (dimpotrivă, cup-toarele de todire «Hunter» au fost date, de pildă, în folosință, la parametrii compleți, cu 6 luni mai înainte de termenul prevăzut; iar recent, la 26 august, în loc de 62 tone planificate, s-au realizat 75 tone produse!), hai să încercăm să ne facem o impresie — cît de cît vizuală — despre uzina în sine! Sîntem cam pe la miezul nopții — ceea ce, aici, și niciodată, nu înseamnă absolut nimic — cuptoarele ard în permanență, și tot în permanență ies pe poarta uzinei camioane și vagoane cu piese dintre cele mai diverse — sîntem, așadar, pe la miezul nopții, pornim. Și zăresc flori! Flori multe, ronduri de flori ce se întind de sute de metri, strălucind straniu în noapte și în lumina albă și rece a tuburilor cu neon; este o imensă grădină cu flori această mare casă a metalului alb!

...Apoi, dintr-o dată — halele: spații vaste, bine aerisite, aducînd a imense farmacii. Peste tot domnește o curățenie exemplară, încep să cred că aluminiiu asta impune un fel de respect, o anumită «noblețe» a muncii celor ce aiung în contact cu el! Topit la 600 de grade, strivit, stors, împins și prelucrat prin intermediul unor mașini sau instalații uriașe (parcă ar fi o mașină de tocat, prin care o ingenioasă gospodină stoarce tăiței sau fursecuri diverse), metalul ăsta — strălucitor pînă la a nu-l mai putea privi — va porni curînd spre plafonul noului Teatru Național din București sau către treptele nu știu cărei case de cultură din R.F.G.! «Existența mea se consumă aici, crede-mă, uite astăzi, de pildă, sînt de la cinci dimineața, mă rog, nu în fiecare zi e așa, dar asta e... lote aci, vezi mata toate astea, benzile și celelalte, ei bine: cu produsele de aici, puse cap la cap, ajungem *taman la Craiova*, fără exagerare!»

Aici se consumă, așadar, existența lui Matei Fira; aici, și se pare că mai puțin acasă, unde are și el o grădină cu flori, iubește teribil florile omul ăsta, plantațiile din uzină îi aparțin de fapt; și mai are o pasiune, mașina: «sofex mult, optzeci-suta!» Și încă, zarzavaturile: «personal le ud și le sap cînd am timp liber de la fabrică!» Și rîde. Și îl interpelează un om, Florea Cornea se numește, și solicită niște deșeuri din lemn («e o chestie, cu un soi de bon!»), secretarul îi rezolvă problema, și apoi îl

cuvîntul de ordine la slatina: aluminiiu

ia la rost că de ce nu poartă cască de protecție. Și apoi către mine, rămași din nou singuri, noi și cu halele pe care le traversăm pe rînd, și cu florile de afară, din curte: «Sînt mii de oameni, într-un schimb, tovarășu', și nu e vorba de oarecare, aici nu se discută de calificare, ci de la SUPER-CALIFICARE ÎN SUS. Și fiecare dintre ăștia au probleme, necazuri, bucurii, mă rog, ca tot omul!»

...Încerc să recapituliez: așadar, în cele două principale și uriașe secții (secția laminate și cea de «extrudate» — exceptînd o a treia, și nu mai puțin importantă, cea a cuptoarelor, acolo unde «alumina» amestecată cu alte produse chimice și topită este «trasă» într-o bandă asemănătoare hîrtiei din rotativele tipografice — cu singura deosebire că «hîrtia asta metalică» are niște milimetri grosime!) se produc atît folii de diverse grosimi (pentru industria alimentară, electrotehnică, farmaceutică, constructivă etc.), cit și elemente decorative pentru cele mai diverse ramuri ale realităților noastre estetice. Pe una dintre giganticele mașini se află o inscripție cu litere de-o șchioapă: «TOVARĂȘI MUNCITORI, DACĂ EU STAU O ORĂ, UZINA NOASTRĂ PIERDE 30 000 LEI!» Doi oameni «stau» aici de ieri de la cinci, s-a ivit o mică defecțiune, s-a rezolvat, și cu asta basta: de ieri dimineață au mîncat niște brînză cu roșii, și cite o felie de cozonac adusă de un coleg. Este vorba de Victor Dobrin, adjunct de șef de secție, și de Gheorghe Bilea, maistru, și secretar de partid al secției laminare. Uzina n-a «stat» însă nici o clipă!

...Este tîrziu în noapte cînd ne despărțim, ni s-a alăturat și un tînăr voinic și entuziast, este inginer, se numește Mircea Crihană, a terminat metalurgica, și nu mai știe cum să-mi dea cît mai multe explicații suplimentare. Este entuziasmat de uzina asta, de modul cald și tandru în care a fost primit și în care lucrează de exact o zi! Adică de la 1 septembrie 1973.

La plecare, Matei Fira tresare deodată și strigă către ofițerul de serviciu ce tocmai ne-a urtat noapte bună: «Tovarășu', plecai cu capul pe mine?... la-o, te rog, și ține-o la dumneata pînă dimineață» (și îi întinde casca din plastic, de culoare albă, pentru că dînsul, tovarășul Fira, este un cadru de conducere).

Horia PĂTRAȘCU

surîs de divizia «b»

Slatina, capitala județului Olt, are și acum o echipă în divizia «B» de fotbal, deși aluminiiu acolo produs, cu tot ceea ce înseamnă asta, i-ar da și dreptul unei echipe în «A». În mare parte, localnicii surîd și acum a «B» adică siguri că există surîsuri superioare.

Orașul acesta, cu o simetrie destul de ciudată, și ciudat înseamnă și frumos, poate să fie convins că în viața sa a fost creat metalul numit aluminiiu, ceea ce, credem, înseamnă un alt anotimp decît cele patru pe care localnicii le cunoșteau deja. Complicatul proces de formare de alți oameni datorită aluminiiului înseamnă și faptul că oamenii visează lucrînd. În viața orașului asta înseamnă schimbul III. Dacă ne gîndim bine, a lucra noaptea este mai frumos decît ziua. Ziua, nici n-ai ce face altceva. Noaptea și munca, destinată omului — se întîlnesc fericit și la Slatina. Construim socialismul și noaptea și duminica pentru că iubim socialismul, nopțile și duminicile. Ceea ce se numește fluxul continuu al muncii este valabil pentru Slatina — oraș ciudat, deci frumos, oraș plin de flori așezate pe balcoane în care oamenii surîd a «B» deși aluminiiul începe cu litera «A».

Eugen SECELEANU

să-i bată factorul în poartă și să-i dea ziarul «oltul» în mînă...

Încă o jumătate de ceas, hai să spunem un ceas, și «Oltul» începe să curgă, cald, din rotativă, acolo unde îl pîndește Constantin Corcău, mașinist înțîia (categoria șasea la salariu); nu-i merge «Oltului» să păcătuiască în fața lui cu vreo greșală! E ora două noaptea, miroase a cerneală proaspătă și

hîrtie udă — miros de știre proaspătă, soții linotipiști Nina și Emil Tudorache și-au isprăvit treaba, frații Grigore și Marin Pirvu de la paginație — la fel, redactorul șef Gheorghe Mărunțelu mai zăbovescetoși, cu ochii pe pagină: mîine e duminică, își recuperează el somnul, deși, dacă stai să te gîndești, cînd treci pe la tipografie trei din șase nopți ale săptămîinii lucrătoare, nu-ți ies prea bine restanțele de dormit. Nu-i nimic, «Oltul» să ajungă la timp acasă, la oltenii din județ (14 000 abonamente din 17 500 tiraj): omul de pe-aici are și el o tradiție și-o plăcere: dacă nu aude factorul poștal bătînd la poartă și nu-i dă ziarul pe care stă scris la mașină, pe o etichetă, numele lui, nu se simte om în ziua aceea...

— Vreun articol tare în ziarul de mîine, vreo problemă la ordinea zilei?

Tovarășul Mărunțelu îmi arată un material pe pagina a doua, cîdem amîndoi de acord că titlul n-a fost născut într-o clipă de mare inspirație — «Tinerii se afirmă în acțiunea de economisire a carburanților» — dar că problema e, într-adevăr, importantă. Și bine pusă, îmi laudă dumnealui pe redactorul care l-a scris. Industria Slatinei e făcută mai toată, îmi spune, de mîini tinere. Pînă cu vreo șapte-opt ani în urmă județul era vestit, ca și Olanda, prin morile sale. Și, hai să spunem că și prin vinul de Sîmburești.

Acum se produce aici 97 la sută din aluminiiu țării. Acum se produc aici, în județ, vagoane, osii și boghiuri și cabluri, și se ridică o fabrică textilă integrată: să se dezvolte industria ușoară și să aibă tinerii cu cine se însura, că au venit în Slatina 6 000-7 000 de bărbați, au făcut fabrici, case (10 360 apartamente) și-ar vrea și ei să se adune de pe drumuri, pe la casele lor. «Cine bea apă din fîntînile Slatinei, nu mai pleacă de aici», află eu vorba care circula cu fală, și ne grăbim să ne urcăm în microbuzul «Flacării» să nu ne vrăjească și pe noi licoarea fermecată de la robinet. Ei bine, tinerii aceștia au construit ei Slatina nouă, dar tinerii ca tinerii, cam nechibzuiți, cam risipitori în producție și cu materiile prime și cu energia electrică, și cu carburanții, vorba articolului cu pricina. Ziarul județean n-a stat cu mîinile la piept în problema risipei, au mers băieții, s-au documentat și au scris cu inimă și simț critic: drept care s-au cam supărat tovarășii, și mai ales directorul general al Centralei de aluminiiu, cînd s-a arătat negru pe alb cită energie electrică se pierde pe degeaba în întreprindere, dar ce să-i faci, astea sînt riscurile de gazetar județean, azi îl critici pe-un tovarăș și peste un ceas trebuie să-i suportți privirea muștrătoare cînd te află cu el cot la cot la masa aceleiași ședințe. Dacă-i vorba de tineri, tovarășul Mărunțelu îmi spune cinstit — și-au scris-o nu o dată în ziar — că orașul nu le oferă acestora, după muncă, și distracțiile convenite și nici munca educativă corespunzătoare.

Casa de cultură nouă, a uitat-o Dumnezeu de cînd se construiește, cea veche e veche și mică, cinematografe — două, la care se rupe filmul la un sfert de oră o dată și vin «Clownii» lui Fellini la doi ani de la premiera bucu-reșteană...

— Dar ce sînt aceste «Premiere la Bucinișu»? Îmi întreb interlocutorul cu curiozități și automatisme de gazetar cultural, care e în stare să creadă că ultima premieră cu Beligan a putut avea loc în comuna Bucinișu... Nu, nu e vorba de teatru, deși Slatina a dat lumii pe creatorul teatrului absurd, Eugen Ionescu (o fi băut și dumnealui bragă la «Atletul albanez» Memish, firmă veche de 200 de ani pe strada mare a vechii Slatini), ci de un dispensar medical: 62 de încăperi și două niveluri, plus cameră de sterilizare și locuință pentru medic!! Dar aceasta nu-i unica premieră economico-socială aici, la Bucinișu: mai sînt și baia comunală, și un grajd «model Stoicânești», și o bucătărie furajeră (cu etaj!), și o seră de flori.

— Ce-nseamnă însă «model Stoicânești»? Il întreb eu pe redactorul șef al «Oltului». Ei, la Stoicânești, ca și la Scornicești, președinții ceapleurilor sînt nu numai gospodari buni, ci și gospodari cu idei. Și cu îndrăzneală. Cînd bieții cai se stingeau, cu durere în ochi, sau erau sacrificați în virtutea unei proaspete prejudecăți anti-hipi, președintele din Stoicânești cumpăra cai, cumpăra intruna, pe nimica toată, chiar și cu 100 de lei bucata și și-a înjunghat o herghelie, o minune: din gunoiul de grajd și-a făcut o ciupercărie care dă 19 000 000 lei anual și a îngrășat și ogorul în așa fel încît grîul de pe aici are o calitate și o valoare rară...

Aflu apoi din ziar și un alt lucru care se petrece în raza județului Olt. Pe aici, la țară, omul mîncăcă piine din țest numai cînd îi vine acasă feciorul de la universitate, în vacanță, să-și aducă aminte de gustul pîinii din copilărie, cînd o cocea mama, iarna, de sărbători. În rest, piinea se ia de la brutărie: fiecare comună are brutăria ei. O fugă pînă la cuptorul comunal economisește femeii o muncă de trei ceasuri. Civilizat. Și economic: satului îi rămîne întotdeauna grîu de pe un an pe altul. Au scris-o, au arătat-o băieții la ziar nu o dată. Și să nu credem noi, cei din afara județului Olt, că numai C.A.P.-urile frunțate au baie comunală în sat: nu, mereu altă comună se făleşte cu baie proprie și merită să-i vezi mergînd simbăta seara pe nea Mărin cu nevasta lîngă el, cu schimburi curate în sacoșă, să se primenească după baie. Dușul, mai ales, cunoaște un succes deosebit...

Toate acestea le-am aflat dintr-un «Oltul» de simbăta noaptea și din interviul pe care l-am luat de la colegul meu de breaslă, tovarășul redactor șef Gheorghe Mărunțelu. Care e, de fapt, vilcean și muncitor ceferist la origine...

Sanda FAUR

la trivale, la trivale

Nu știu cite orașe din țară sau chiar din lume se pot mîndri cu un parc atît de frumos — de la natură — ca vestita Trivale a Piteștiului.

Nu știu în cite parcuri din țară, sau chiar din lume, circulă nestingherite atîtea autovehicule, de toate tipurile și de toate dimensiunile — în zile de lucru și de sărbătoare — ca în parcul Trivale din Pitești, cu toate că la numai 200 de metri, paralel cu aleea principală, se află o șosea betonată — ce e drept fără umbră, dar construită pentru traficul rutier. S-ar putea ușor înțelege că pe sub coroanele arborilor uriași, împreunate deasupra ailelor, fumul și praful stăruie cu mult mai mult decît pe șoselele deschise, iar zgomotul este de-a dreptul asurzitor, dar cine să o facă? Există, într-adevăr, la intrare un semn de interdicție, care de mult a căzut în desuetudine. Nesupuși nici unui fel de control, șoferii își încearcă aici virtuțile cailor-putere și tăria tobelor de eșapament. Pietonii nu au decît să sară în tufișuri și zeci de copii se țin de mînă pe de margine, uneori amuzați, alteori nespun de triști.

Pe liziera parcului sau chiar în interiorul său au fost basculate sute de camioane de gunoi, care, el, gunoiul, ce să facă? Dospește, anihilînd mirosul vegetal și clocește roiuri de insecte. Unitățile de alimentație publică din parc își aruncă zoaiele și alte resturi menajere, se înțelege, pe iarbă; iar vespasianele (de suprafață) se înfățișează cu mult mai mizerabil decît ale gărilor anonime din vremea războiului.

Există, firește, un plan de dotări și amenajări, dar pe care se depune praful, în timp ce se degradează utilitățile existente: un frumos pavilion în evidență, bibliotecă în aer liber, gîzduiește nunți, cumetrii, botezuri și banchete, sub patronajul I.A.P.L. care încasează bani dar nu găsește niciodată timp să pună în funcție o mătură, ca să nu mai vorbim de tabla ce zboară de pe acoperiș și de scîndurile într-un număr tot mai mare lipsă la apel.

Planul de dotări și amenajări nu se realizează însă, fondurile alocate în acest scop nu se ajung. Și cum să se ajungă? Primăria orașului a avut ambiția unei scări monumentale care să coboare din cartierul Trivale în parcul cu același nume. Și ca să fie cît mai monumentală i s-a tăiat traseul pe cea mai abruptă pantă posibilă. Începută și abandonată, în fiecare an de citeva ori (de fiecare dată la fel de definitiv și pentru ultima oară), atît prin epuizarea fondurilor prevăzute cit și a soluției tehnice. Cînd va fi gata — dacă va fi vreodată — această scară va număra vreo 200 de trepte, o adevărată performanță pentru cine le coboară și mai ales pentru cine le urcă, în timp ce prin apropiere se află vechile drumuri de care, în pantă lînă, croite de înțelepciunea țaranilor de odinioară; unul din ele, pavat cu piatră sau un strat subțire de beton, ar fi costat de zeci de ori mai puțin decît scara-monument, ar fi fost gata în citeva zile și, în sfîrșit — dar nu de cea mai mică importanță — ar fi permis accesul în parc al cărucioarelor de copii, al bătrînilor pensionari și al multor altor categorii de cetățeni care nu au

veleități de alpiniști și care, numeric, nu se află în minoritate.

Într-o coastă de deal, la marginea aleii principale, cineva a lărgit cu sapa o gură de izvor și a legat cu lanț o cană de metal la care fac — și aici — trecătorii coadă pentru o înghițitură de apă limpede ca roua și rece ca de la gheață. Prea igienic nu o fi — mai ales că unii șoferi își vîră canistrele și gălețile fără nici o rețineră — dar pînă una, alta... Pînă una, alta, edilii orașului, deși incunoscîințați, lasă să curgă totul pe apa Sîmbetii. «Cu citeva țărghi de beton și o țevă de trei țoli s-ar face ceva de pomierenie». «Dar de unde știi dumneata?» «Sînt de meserie în chestia asta!»

Mă pregăteam să-i notez adresa pentru serviciul de gospodărire comunală al primăriei cînd am aflat că meșterul este unul «de podețe și cruci de ciment». La urma urmei, mi-am zis, în oraș se află un serviciu municipal de arhitectură și sistematizare, un institut de proiectări, un trust de construcții...

Ce va mai fi să fie?

Deocamdată, ne așteptăm rîndul la cana de tablă, unul dintre noi fredonînd fără har și fără convingere refrenul unui cîntec de muzică ușoară — interpolată de folclor sau viceversa — pe textul unui poet local: «La Trivale, la Trivale, / Of / Mi-a ieșit un dor în cale / Of-of!»

Marin IONIȚĂ

ZVOARELE TERMAL

SPRIJINUL AGRICOL. De curind apele hipermale de la Băile Felix și 1 Mai (Bihor) au căpătat o întreținere inedită: la Oradea sint site pentru încălzitul unei a floricole, iar la Săcuieni ergia lor calorică ocrotește natele unei sere legumicole enajate recent pe o suprafață două hectare. (N. Isculescu)

VIGILENTĂ, POLITETE INFORMARE Mai rar vigiță ca a tovarășei care răspun într-una din diminețile săpînii trecute la 49 30 80, unul tre numerele centralele teleice a Ministerului Industriei imice. Refuza să dea orice atură dacă tu, biet ignorant, cunoșteai dinainte numărul eriorului. De ce oare? Sintem Jumeriți. (D. Ștefan)

SOMN UȘOR PE SOARE

ALD. În ziua de 13 septembrie nineața, pe șantierul T.C.I.B. incinta Uzinei Policolor, se rmea cu spor, la soare. Aici, muncitori, dincolo, 3-4. Nu lasă inima și conștiința să le în în continuare somn ușor, cu t mai puțin celor care răspund bunul mers al muncii pe șantier. (Ștefan)

MAȘINA ARAGAZ CU

R. 2 000 000. De curind, la brica «23 August» din Satu are s-a consemnat acest import eventiment. De pe banda de ontaj a ieșit aragazul ce poartă mărul 2 000 000. (D. Niță)

BRAVO, BĂIEȚI.

La chearea Biroului C.C. al U.T.C. ntru îndeplinirea cincinalului ainte de termen, un larg colec de tineri prahoveni s-a anga: să contribuie în mod voluntar realizarea unor importante iective prevăzute în planul or unități economice. Astfel de la întreprinderea «1 Mai» urtipă zilnic la amenajarea unei si hale, cei de la «Feroemail» executat la hala de turnătoare crări în valoare de 60 000 lei, o echipă de tineri ai întreprinerii de mecanică fină din Sinaia, ontează utilaje pe platforma reaza, valoarea realizărilor obțiute însumind pînă în prezent este 30 000 lei. (L. Teodorescu)

O PASIUNE DE O VIAȚĂ.

Proziția permanentă a lui Aurean Mihăilescu-Drajna, deschisă muzeul orașenesc Curtea de rgeș, încununează pasiunea de o ață a acestui urmaș al meșterilor lemnași și pietrari. Piesele xpuse, obiecte și mobilier rusc, sint executate în tradiția rtei populare, îmbinînd influența clorului cu funcționalitatea moilei moderne. (Rodica Pop)

GHICI CINE VINE LA

INĂ? La un control efectuat la întreprinderea de construcții ontaj din Moldova Nouă, judeul Caraș-Severin, paznicul a fost ăsit infulecînd de zor la bufet. ei în drept nu i-au urat poftă ună. (Lionel Nițescu)

FABRICA DE CRAP.

Așa ar putea numi stația modernă entru reproducerea artificială a rapului, a cărei construcție a început la Sarinasuf, în Delta Dunării. De aici vor porni anual pre centrele piscicole din țară 0 de milioane de puiți de crap. E. Dascălu)

COMISIA DE ANCHETĂ

DERE BANI... PENTRU BENZINĂ. 20 de familii din artierul Poiana Nouă al Tulgheului, județul Harghita, stau sub emnul spaimei de ploaie. Pentru ă pe acolo ploile-s dese și apele inui pîrîu le inundă grădinile și ecotele, pivnițele și casele. Oaenii vor să pună capăt acestei itări de lucruri prin muncă patriotică, dar au nevoie și de niște tilaje (un buldozer, un excava-

tor și cîteva basculante). O comisie venită de la Miercurea Ciuc, în loc să-i ajute, le-a cerut bani pentru benzină și deplasare. Tovarășii de la consiliile populare Tulgheș și Miercurea Ciuc probabil au uitat că și cetățenii din Poiana Nouă plătesc impozite. (D. Niță)

INTOXICATIE CU... TĂ-

ITEI ...sau așa cel puțin s-a crezut la început. Cazul s-a petrecut în comuna Brebu, județul Prahova, unde cei patru copii ai Anei Dobrescu, Maria (17 ani), Rodica (15 ani), Georgeta (4 ani) și Elena (2 ani) au fost transportați degrabă la dispensarul comunei, intoxicați grav cu tăiței cu lapte pregătiti de mama lor. Ulterior cercetările au dovedit că mîncarea fusese preparată într-un vas de aluminiu și lăsată în el de dimineață pînă seara. O întimplare deci care ne obligă să utilizăm cu prudență asemenea recipiente. (D. Nite)

DE UNUL SINGUR.

Luni, 24 septembrie, se deschide stagiunea de toamnă a filmului românesc. Startul îl va da o nouă producție a Casei nr. 1, intitulată «7 zile». Cinefilii sint îndreptățiți să o aștepte cu un interes deosebit: regizorul se numește Mircea Veroiu, coautor al Nunții de piatră, aflat la primul său film realizat de unul singur (în afara celor din institut). (Magda Mihăilescu)

HAIDE DULCE «U»! Considerînd că încă nu s-a făcut totul pe lumea asta de dragul fotbalului, I.A.P.L. Vitadulci (Cluj) a botezat o gustoasă prăjitură cu mere «Haide U»! (N. Isculescu)

RATELE ȘI ELECTRICITATEA.

La Vidraru, pe lacul de acumulare, ratele sălbatice se arată foarte incintate de noua climă a locurilor. Cum apele noului lac sint mai calde, se spune că ele nu mai pleacă toamna în țările tropicale, ci rămîn aici și peste iarnă. (V. Tudor)

CURIOZITATE GRAMATICALĂ.

Se pare că mulți edili moldoveni s-au hotărît să excludă din gramatică articolul hotărît «L». În Piatra Neamț bunăoară, frumosul hotel din centrul orașului se numește «Hotel Ceahlău» — asta însemnînd, desigur, Ceahlăul, așa cum corect se numește dealțul și ziarul local. La fel și cu motelul Arcașu. Un exemplu similar poate fi luat și din Cîmpulung. (V. Tudor)

OȚELĂRIA TÎRGOVIȘ-

TEANĂ CAPĂTĂ TOT MAI MULT CONTUR. Aflăm de pe platforma industrială a Tîrговиștei că la șantierul oțelăriei electrice se află în curs de asamblare primul cuptor electric de 50 tone. (Mihai Hetco)

PROMOVAT, ÎN SEMN

DE RECUNOȘTINȚĂ, SĂ ANTRENEZE O ECHIPĂ DE COPII, după ce a condus echipa de seniori F.C. Argeș la titlu (anul trecut) și în Cupa U.E.F.A. (anul acesta), antrenorul Halagian a fost solicitat de clubul Minerul Baia Mare. Va face cu siguranță treabă bună și în mijlocul minerilor baimăreni. (V. Tudor)

SOLIE SPORTIVĂ ȘI MAI

PRESUS DE TOATE SIMPATICĂ, grupul supporterilor echipei Universitatea Craiova (aflați simbăta trecută pe stadionul «23 August» din Capitală) a fost primit cu ostilitate de unii dintre supporterii rapidiști. Negîndindu-se că aceeași soartă îi poate aștepta și pe ei în alte orașe, acești așa-zii fansi ai lui Dumitriu, Neagu, Răducanu et comp. au fost autorii unui spectacol penibil, pe care nu l-am mai dori pe vreunul din stadioanele noastre. (D. Niță)

EXISTĂ DAR NU FOLO-

SESC LA NIMIC. De multe luni, cineva a uitat la ce-i folosesc 15 conducte sau tuburi — sau cum s-or fi chemînd în termeni de specialitate — prefabricate, made in Călărași și pe care le-a așezat «cu grijă» pe o alee din fața Casei Școlii. Mă gîndesc cu emoție la ziua cînd nu voi mai găsi cu privirea familiarele obiecte care au fost fabricate, cumpărate și transportate, dar care nu folosesc — deocamdată — la nimic. (R. Vărvici)

SUPER-VARIETĂȚI DE

TOAMNĂ! Asta prezintă mai nou orchestra Ilfovului, din București. Sau cel puțin asta susține sute de afișe lipite pe geamurile tramvaielor bucureștene. De la super-cremele de dinți sau de pantofi, am ajuns la super-varietăți. Firește, cu super-autori. (V. Tudor)

ÎNCURCĂTURI LA SFÎR-

ȘIT DE SEZON. Dacă doriți să vă petreceți concediul în aceste zile superbe de septembrie la mare, nu faceți imprudența să alegeți unul din hotelurile pe care vi le oferă simpaticul onetist de la ghișeul filialei bucureștene. Riscați să optați pentru hotel «Flora» (de exemplu), iar la Mamaia să vi se ofere hotel «Doina» (de exemplu) pe simplul motiv că cei din București habar n-au de ce se întîmplă la Mamaia. Și cînd te gîndești că tu, biet vilegiaturist, ești obligat să achiți totul anticipat. (Dan Birădeanu)

BIBANUL VĂ AȘTEAPTĂ.

Nu e vorba cumva de titlul unei noi reviste de estradă, ci de restaurantul «Bibanul» deschis recent în zona Prunet-lac. Sintem asigurați că noua unitate a Cooperăției de consum doljene va satisface «cele mai exigente pretenții ale consumatorilor». (Mihai Hetco)

AERUL DE LA SINAIA.

În stațiunea Căciulata sanatoriul pentru silicoză și plasat lîngă izvoarele 1 și 2, ambele răsbind în jurul lor un miros puternic de sulf, iod etc. În plus, în preajmă e și drumul național. Am suportat destul de greu aerul de aici din această cauză. Aerul de la Sinaia este incomparabil mai curat și mai bun. Aș propune ca bolnavii de silicoză să fie tratați la Sinaia, iar pavilionul de la Căciulata să fie pus la dispoziția altor tratamente. (Tira Pavel, Deva)

AVENTURI FĂRĂ NO-

ROC. Ivan Ștefan a încercat să joace rolul unui cascador de un fel deosebit: a făcut o spargere la o fabrică din Rîmnicu Vîlcea, a urmărit un cetățean și i-a furat o armă de tir, armă cu care a atacat pe paznicul muzeului județean Vîlcea, apoi a făcut o nouă spargere. la bufetul de la bariera C.F.R.-Govora. Apoi s-a odihnit. De nevoie, căci a fost arestat. (Lionel Nițescu)

MICILE SLĂBICIUNI DIN

ORELE LIBERE. Mii și mii de oameni cu mîini îndemnatice suferă că nu-și pot da friu liber harului lor creator. Nu găsesc în comerț materialele de care au nevoie. Cei ce lucrează traforaș de ani de zile n-au mai văzut placaj din tei sau paltin într-o foaie. Cite minunății nu se pot face din plăci de stipleș divers colorate! Dar nu le găsești să dai cu tunul. Mulți practică așa-numita pictură în polistiren, dar grăunțe colorate din acest material nu se pot procura decît pe căi ilegale. De unde cumperi material pentru un obiect din fier forjat pe care vrei să țî-l faci în casă? Pe cînd un magazin în care se vor găsi toate acestea și multe altele? (L. Teodorescu)

MINCIUNA ARE PICIOA-

RE SCURTE. În sala căminului cultural din Sărmaș, județul Harghita, s-a desfășurat de curind un proces public pentru comiterea infracțiunii de mărturie mincinoasă. Inculpat, cetățeanul Nagy Gaspar. Spre satisfacția generală a celor prezenți, martorul mincinos a fost condamnat la 6 luni închisoare. (L. Timbus)

CONSTANTIN TEAȘĂ

NU MAI E LIBER. De cel mult două ori pe săptămîină, la «Dinamo», pe terenul de handbal, poate fi văzut, mai ales auzit dînd indicații tehnice unei echipe de fotbal autentice, antrenorul, și de curind memorialistul revistei **Săptămîina**, Constantin Teașă. Să fi găsit în sfîrșit cunoscutul tehnician al fotbalului în echipa revistei **Flacăra** aceea echipă curajoasă, capabilă de a-i pune în practică teoriile sale acit de controversate? Timp i s-a acordat cît a cerut, rămîne să vedem care vor fi jucătorii care-și vor cere de urgență transferul. (Iulian Neacșu)

O BARZĂ LA TURCENI.

Într-o zi de septembrie muncitorii de pe șantierul din comuna Turceni, județul Gorj, unde se construiește cea mai mare termocentrală a țării noastre, au fost martorii unui eveniment inedit. O barză plana în zbor la o înălțime foarte mică și din nefericire s-a atins de firele de curent puse sub tensiunea de 20 kW fiind electrocutată mortal. La un picior al ei a fost găsit un inel de aluminiu cu inscripția: «883K K883 — K.N. Museum Praha K». Păcat că biata barză n-a avut norocul ca să întorcă vizita prietenilor cehoslovaci cu inscripția: «R.S. România — Termocentrala Turceni» (Alexandru Păsărin)

O STAȚIE PĂRĂSITĂ.

În Drumul Taberei, al doilea mare cartier bucureștean, există o singură stație de taximetre, la cinematograful «Favorit», dar și aceasta este ocolită de taximetriști pe motiv că este un loc unde parchează și particulari, ei nemaifiind văzuți de către clienți. Ce s-ar întîmpla dacă Gospodăria de taximetre ar înființa mai multe stații în acest cartier și, bineînțeles, la locuri vizibile? (Alexandru Păsărin)

PECO CI-CO.

Pentru mașini s-au inventat stațiile PECO, iar pentru șoferi punctele de control, radarul și baloanele de suflat. Conducătorii auto de cursă lungă propun să se combine. La început, stațiile PECO. Adică pe lîngă benzină aici să se găsească automate sau chioșcuri cu CI-CO, cafea, apă minerală pentru șoferi. Un fel de PECO-CI-CO deci. N-ar fi rău, spun ei, să se poată și mîncă ceva dar atunci titlul ar fi prea lung și șoferii țîn la estetica șoselelor. (Nicolae Cristache)

SE ÎNMULTESC FAZANII.

Precizăm, cei din zona colinară a județului Mureș, unde s-a creat o crescătorie care va permite popularea pădurilor județului, și nu numai a acestuia, cu 10 000 de pui de fazan anual. (D. Niță)

1 000 DE SPECII DE PLAN-

TE. În rezervația naturală de la Cheile Turzii se află 1 000 specii de plante, adică 30% din flora țării și 10% din cea a continentului. (Alexandru Papilian)

CIMENTIȘTI ÎN VIAȚĂ.

CIMENTIȘTI PE SCENĂ. În orașul Turda, toamna vine cu două aniversări. Fabrica de ciment împlinește 60 de ani, iar Teatrul de stat, un sfert de veac. Le dorim cu acest prilej un schimb de roluri. Cimentisti să fie interpreții șantierului unei eventuale noi săli de teatru iar actorilor să devină și ei odată cimentisti (pe scenă). (N. Isculescu)

EXPORT DE SATE.

În sala căminului cultural din Sărmaș, județul Harghita, s-a desfășurat de curind un proces public pentru comiterea infracțiunii de mărturie mincinoasă. Inculpat, cetățeanul Nagy Gaspar. Spre satisfacția generală a celor prezenți, martorul mincinos a fost condamnat la 6 luni închisoare. (L. Timbus)

ȘI PENSIONARI IUBESC

MAREA. Între cei care au beneficiat pînă-n prezent de nămolul binefăcător de la Eforie Nord, Techirghiol sau Amara, de apele tămăduitoare ale Călimăneștiului, Olăneștiului, Buzașului sau Slănicului Moldovei, de cura băneară de la Herculane, Felix sau Vatra Dornei etc., etc. s-au aflat și aproximativ 7 000 pensionari bucureșteni. Trimiși în aceste stațiuni pentru tratament, în serii de 18 zile și la prețuri corespunzătoare pensiei, de către Oficiul de asigurări sociale al municipiului București. (I. Cioară)

PÎINE DIN BELȘUG LA

SÎNGEORZ-BĂI, mulțumită unei noi brutării a cărei capacitate va putea răspunde nu numai cerințelor acestui oraș, ci chiar și ale localităților din jur. (L. Teodorescu)

TÎRGUL CEPELOR din

comuna Asuaju de Sus — ca întotdeauna în istoria sa pierdută în timp — a adunat, și în acest septembrie, cultivatorii de ceapă nu numai din județul Maramureș, ci și din comunele multor altor județe ale Transilvaniei. Tradiția se respectă. (Nelu Ionescu)

ATENȚIE LA IERBICIDE!

La C.A.P.-«Șcințea» din comuna Înșurăței, județul Prahova, o turmă de oi, după ce a trecut printr-un lan de porumb, a băut apă dintr-o baltă. Dar în baltă nu se afla «apă vie», ci infectată de ierbicide. Au murit 57 de oi. (Lionel Nițescu)

UNDEI STRADA?

Există în urmă cu ani la primăria Bucureștiului un serviciu numit: «Ghidul străzilor». Necessar nu numai celor nebucureșteni, ci și nouă, născuți în Capitală, căci mult a crescut orașul nostru în ultimele decenii. Nu știi unde vine o stradă? Formai un număr de telefon și o voce caldă te îndruma, amabilă, întotdeauna, prin labirintul stradal al Bucureștiului. De vreo cinci ani serviciul telefonic «Ghidul străzilor» s-a desființat. Și între timp au apărut în oraș sute și mii de străzi noi. Doisprezece agenți de circulație am întrebare într-o zi de stradă Ho Și Min; toți mi-au prezentat scuze. (Ion Preda)

MAGAZINUL «COCOR».

Pe bd. 1848 nr. 29, s-a deschis magazinul «Cocor», cel mai mare și modern, construit pînă în prezent în țară. Fațadă modernă, placată cu profile din aluminiu produse la Slatina, o instalație complexă pentru aer condiționat, o suprafață desfășurată de circa 13 500 mp (de două ori mai mare decît a magazinului Victoria), două scări rulante și ascensoare. La ultimul etaj: o cofetărie și un restaurant, iar pentru sezonul de vară o terasă. Un ultim amănunt, nu lipsit de importanță — personalul magazinului a urmat cursuri speciale pentru a asigura o bună deservire. (Ilie Tudora)

STUPEFIANT.

La Spitalul «Caritas» din București s-a efectuat un control inopinat pentru verificarea circulației stupefiantelor. S-au descoperit o serie de nereguli. Oare stupefiantele i-au dormit pe cei care trebuiau să vegheze ca asemenea nereguli să nu se întîmple? (Lionel Nițescu)

cenacle de ieri și de astăzi

Nu știu dacă au existat cenacle propriu-zise, la noi, înainte de acela al «Junimii» literare, urmat de cercul «Literatorului». Chiar dacă ele nu trecu mult peste sută de ani, rostul lor în istoria noastră literară nu ar putea fi tăgăduit de nimeni. Departe de a fi fost un cerc de admirație mutuală, scriitorii din jurul lui Titu Maiorescu treceau prin furcile caudine ale celei mai libere critici ce a domnit vreodată într-o asemenea comunitate. Când lectura devenea plicticoasă, membrii aruncau cu perinile de pe canapele și strigau pe nemțește «faul» (clocit, stricat), iar mehenghiul de Ion Creangă rostea formula sacramentală de la sfârșitul adunărilor publice:

— Trăiască măria sa domnitorul!

Era semnalul aplauzelor de boicotare, prin care se pune capăt mardalei literare.

Cercul «Junimii» nu era închis. De viza lui suna astfel:

— Întră cine vrea, rămîne cine poate.

Erau și mulți «belferi» într-însul, care comiteau scrieri grave, de filologie, istorie și filozofie, precum și participanți muți, care nu citeau niciodată, dar nici n-aveau opinii literare și cărora li se spunea, printr-un termen global de dispreț, «caracuda» (pește astăzi și odinioară destul de apreciat!).

Titu Maiorescu dăduse din primii ani definiția poeziei, care astăzi scapă de orice clasificare și explicație, la adăpostul leneșei formule de mare prestigiu, a noii categorii estetice: Inefabilul (firește, cu majusculă). Se citeau poeziile de către lectori încercați, de regulă însuși Maiorescu, apoi Eminescu, care beneficia și el de un admirabil organ sonor, capabil să pună în valoare și frumusețile de lipsă ale textului. Poetul n-avea voie să-și explice intențiile, nici să-și apere textele, adeseori ținta atacurilor concentrice. Se propuneau chiar, în cazul acceptării pentru organul grupării, «Convorbiri literare», unele modificări, pe care debutanții le acceptau cu plăcere, avizi să-și vadă numele într-o revistă de mare prestigiu. Însuși Eminescu, în primele lui scrisori către Iacob Negruzzi, redactorul și animatorul «Convorbirilor literare» timp de un sfert de veac, însuși Eminescu, repet, se supunea de bunăvoie tuturor observațiilor eventuale, menite să-i îmbunătățească încercările (care nu mai erau, în 1870, acelea ale unui debutant). Se propuneau tăieturi în text, uneori masive, intervertiri de strofe, ca acelea pomenite de poetul D. Nanu în amintirile sale, adăugiri de altele, pentru a înlesni tranzițiile sau a marca mai bine progresia finalului. Domnea, așadar, concepția perfectibilității unui text, în

cazul că era acceptabil, însă nu desăvirșit. Noțiunea de perfecțiune era una înalt didactică, de străveche existență estetică, nu demult consolidată prin prestigiul «parnasienilor», care ajunseseră la Academia Franceză și se impuseseră atenției universale (Leconte de Lisle prin răceala statuară, Heredia prin impecabilitatea sonetelor lui, Coppée prin poezia celor umili, Sully Prudhomme prin tematica filozofică ș.a.).

Mihail Dragomirescu, desigur cu mai puțin prestigiu decât Titu Maiorescu, dusesse foarte departe metoda intervențiilor în text. Astfel el ne spunea la seminar că din cutare poezie a lui Panait Cerna sau a lui George Gregorian, prezentată ca «o operă de talent», el făcuse, prin modificările propuse, cite o «capodoperă». Auditorii săi de la seminarii sau de la Institutul de Literatură erau în marea lor majoritate convingși de eficiența acestei operații cenaculare, de anticipată chirurgie estetică, iar aceia dintre ei cu veleități literare așteptau la rînd momentul de intervenție a miraculosului scalpel al maestrului «cu trei degete de aur».

La Lovinescu, poezia era citită odată de poetul comitent, apoi, dacă stîrnise interes, de însuși maestrul care, la lectura poetului său predilect, Camil Baltazar, rostea parcă oficiind, cu ochii înălțați la tavan, cînd textul atinge coarda sublimului.

Și în cercul «Sburătorului», discuția era principial liberă, dar în practică se iveau susceptibilități față de respingeri categorice, cum erau acelea ale mele, din anii 1923-1925, care nu i-au lăsat maestrului amintiri dintre cele mai bune. E. Lovinescu avea receptivitate lirică înceată, dar odată cu încheierea procesului ei era inegalabil în puterea de caracterizare a specificului autorului, prin talentul formulării dense și expresive. Poezii care au trecut prin cenaclul său i-au păstrat o recunoscutoare amintire, iar cei ce l-au tăgăduit într-un moment de iritație, ca Ion Barbu, n-au șovăit să se întoarcă la matcă cu manifestări palinodice spășite.

*

Aceste reflecții și amintiri mi-au fost stîrnite de experiența recentă, din seara zilei de luni, 17 septembrie, la înființarea Cenaclului «Flacăra», inaugurat în sala Casei de Cultură a sectorului I din strada Slătineanu nr. 16. Cînd am sosit, la ora fixată, 19,30, trotuarul era forfota de publicul ce nu încăpuse în sală sau nu primise invitațiile de rigoră, din vreme anunțate. Să mai adaug că sala, cu excepția primei

bănci, era plină pînă la refuz? Ședința a început la orele 7,45 seara, exact după trecerea sfertului de oră zis academic. Ea a fost prezidată de poetul Adrian Păunescu, care a făcut o veritabilă profesiune de credință, expunînd programul cenaclului. Aș observa însă că n-au fost prezenți decît cîțiva dintre membrii fondatori ai cenaclului, în număr de 37, anunțați în penultima pagină a «Flăcării» de simbăta trecută. Am reținut din cuvîntul lui Adrian Păunescu că cenaclul va fi nu numai unul de literatură, ci și de muzică și de artă plastică, dar că pentru moment, cadrul sălii nu îngăduie expunerea de tablouri și de sculpturi. Cu umor, vorbitorul a prezis însă momentul cînd cenaclul va dispune de Casa Scînteii a sa. Salut această perspectivă, ca pe oricare alt vis incredibil, dar din cale afară de seducător!

Au urmat recitării poetilor Ion Gheorghe și Ioan Alexandru.

Fiecare și-a explicat în prealabil inspirațiile: Ion Gheorghe cu geneza poemelor sale, în număr de patru, după nu știu ce venerabile relicve ale artei traco-getice, iar Ioan Alexandru cu tehnica în triadă bizantină. Fără să corespundă exact indicațiilor prealabile, poemele lui Ion Gheorghe, de viziune apocaliptică, au fost urmate de tunete de aplauze, care au răsplătit și hōlderlinianul poem al lui Ioan Alexandru (prezentat de Adrian Păunescu, în cuvîntarea sa programatică, într-un avînt de generozitate, ca cel mai realizat dintre poezii generației sale). Caracterul festiv al primei ședințe, cred, a sustras criticii producția celor doi poeți, dealtfel unanim admirați. În principiu sînt însă de părere că oricît ar fi de ilustru numele celui ce se produce în fața cenaclului, el nu poate să fie «mai presus de orice critică», adică infailibil ca Papa de la Roma, a cărui autoritate absolută era pusă sub semnul întrebării de iluministii școlii noastre ardelenice. De ce am fi noi mai obedienți decît Șincai, Maior și Budai-Deleanu?

Și-a făcut debutul în literatură, după cum fusese anunțat, tînărul poet Ștefan Dumitrescu, al cărui ciclu de slăvire a lui Nicolae Labiș a repercutat mare succes. Au luat cuvîntul un număr considerabil de membri ai cenaclului, relevînd calitățile evidente ale exponatelor lirice, nu fără unele rezerve, ce e drept, necapitale. S-a ridicat și un glas solitar, articulînd lozincă:

— Fără sfaturi!

I s-a răspuns, în mod congruent, că rostul unui cenaclu este tocmai acela de a contribui prin odioasele «sfaturi», la evoluția începătorilor, de a sublinia nu numai ce este bun, ci și ce se cu-

vine evitat (de pildă, la Ștefan Dumitrescu, anumite epitete, de fals prestigiu intelectual). Ce ar fi, într-adevăr, un cenaclu ce s-ar reduce la lectură și la aplauze? N-aș zice că sînt condiții de aplauze, deși ele nu-mi plac. Aplauzele dau cenaclului nota de întrunire publică, iar nicidecum de laborator de atelier de lucru, ceea ce trebuie fie înainte de toate. În ateliere nu aplaudă, chiar dacă lucrul de mînă sau opera spirituală ar merita această aplauză. Dar după cum ucenicul în atelier, pe mește cu toată luarea aminte îndrumat de meșterul său, așa și începătorul literar n-are decît de cîștigat de pe urma observațiilor ce se fac în marginea lecturii sale. Desigur, sfaturile pot uneori eronate, dar atunci s-ar găsi cine să releve falsitatea sau neoportunitatea lor. Cum nu este nimeni scutit de greșeală, și maestrul se pot înșela asupra unei opere de debut. Un exemplu edificator este refuzul categoric al lui André Gide, cînd Marcel Proust prezentat editurii Galimard începuse romanul său ciclic «À la recherche du temps perdu». Mai tîrziu, Gide regretat amar diagnosticul său greșit dar Proust a fost fericit să primească de la gloriosul său înaintaș această tîrzie reparație.

Trebuie să adaug însă că glasul celui ce s-a ridicat contra «sfaturilor» nu i s-a alăturat nici o adeziune, ci, dimpotrivă, rectificările de cuviință.

Talentul actor Florian Pittiș a recitat cu patos (uneori excesiv) din operele poetilor Al. Philippide, Nichita Stănescu, Ioan Alexandru și Petre Stoica. Sînt în principiu împotriva declamării și a lecturii cu efecte teatrale, chiar dacă-i impresionează pe mulți. Crede că lectura în cenaclu trebuie făcută cît mai sobru, cu excluderea oricărei mimici, gesticulații și alte mijloace dramatice.

Au cîntat într-o atmosferă de reculegere unanimă Doru Stănculescu și Tudor Gheorghe (care, la bisare, a repetat «Ursul românesc» al lui Mihailescu-Beniuc, plesnindu-i, succesiv, două corzi la nealta sa).

Seara inaugurală a luat sfîrșit după trei ore încheiate cu **brio**. Aș propune o oră mai potrivită a după-amiezii, ca să nu ne retragem, în puterea nopții, sub protecția astrelor absente și a felinarelor neaprînse. Sînt încredințat că s-a făcut un început norocos (atît de norocos, încît Adrian Păunescu care anunțase la început periodicitatea mensuală a ședințelor cenaclului, a promis la sfîrșit că ele se vor repeta săptămînal).

Îl întimpin cu urarea strămoșească:
— Să fie într-un ceas bun!

sterilitatea (II)

) examenele citohormonale vaginale seri-ate, care exprimă destul de fidel jocul diferiților hormoni (estrogeni și progesteron) în diferite faze ale ciclului și influența lor asupra mucoasei vaginale. Determinările trebuie făcute din 3 în 3 zile, sau cel puțin în zilele 7-14-21 ale ciclului.

) examenul gherei cervicale
) dozări hormonale în urină
) dozări ale gonadotropinelor hipofizare etc.

) în punctul de vedere al dozărilor hormonale este important, pe lângă cifrele absolute, un anumit echilibru necesar realizării acțiunii normale de reproducere. testul postcoital.

) trebuie să adăugăm curetajul biopsic, mijloc de investigație a cauzelor sterilității, care ne poate oferi date privind stadiul endometrial, eventualele infecții sau amănunțit endometriale etc.

) există și cazuri de sterilitate care până acum erau considerate ca «esențiale», fiind un diagnostic etiologic, dar care s-a dovedit a fi datorate unor factori imunologici. Acestea necesită o serie de investigații de mare finețe.

) am făcut o scurtă trecere în revistă a cauzelor principale, nu atât în scopul informării, cât mai ales pentru a argumenta că tratamentul este posibil, dar nu poate fi realizat decât atunci când se adresează cau-

zei. Dealtfel, consider că în sterilitate nu tratamentul este cel mai dificil, ci diagnosticul etiologic, fără de care nu se poate institui un tratament științific bine condus.

Este ușor de înțeles că și tratamentul corect presupune o înaltă tehnicitate, variind în raport de cauză, de la tratamentul medicamentos modern, hormonal, de stimulare a funcției hipotalamohipofizo-ovariene cu extracte naturale sau produse de sinteză, la manevre de permeabilizare uterotubară prin instilații sau insuflații și chiar la intervenții chirurgicale plastice.

Incăercările de a trata sterilitatea «după fler», fără a dispune de investigațiile complexe necesare diagnosticului precis, nu pot avea decât rezultate cu totul întâmplătoare, iar în multe cazuri o terapie neindicată poate împiedica obținerea unor succese ulterioare.

Îmi iau permisiunea să ridic, ca specialist, problema necesității organizării unor centre care, legate de alte preocupări pentru consolidarea familiei, încadrate cu cadre informate, de specialitate, să-și aducă o contribuție efectivă la realizarea indicațiilor reieșite din hotărârile Plenarei Comitetului Central al partidului nostru privind ridicarea rolului femeii în viața economică, politică și socială a țării.

Dr. Ion LEMNETE
doctor în științe medicale

FUDULU MARIA — Giurgiu: 1) Nu vă putem răspunde decât în cadrul acestei rubrici, special destinată cititorilor care solicită lămurirea unor probleme medicale.

2) În varicele nu prea dilatate, în afara tratamentului cu Glyvenol și Lasonil (pomadă), sînt indicate injecțiile sclerozante cu Moruat de sodiu, numărul de injecții fiind în raport cu extinderea varicelor și pînă la obliterarea lor completă. În fine, dacă nici această metodă nu dă rezultate, tratamentul chirurgical este singurul apt să îndepărteze «pachetele» varicoase. Este bine, de asemenea, să purtați ciorapi elastici împotriva varicelor.

GRĂDEANU GIGI — Timișoara: Cu toate numeroasele cercetări din ultimii ani, cauza **psoriazisului vulgar** (gr. psoriasis = mîncărime) rămîne încă necunoscută, rînd pe rînd fiind incriminați drept agenți patogeni ai acestei dermatoze inflamatorii cronice, factori microbieni sau virotici, enzimatice, traumatici, climaterici, neuropsihici, neurovegetativi etc. Unii consideră boala ca o variantă particulară a artritei reumatoide. În ultimii ani s-au obținut efecte favorabile prin administrarea intermitentă de corticosteroizi (Prednison 30-40 mg/zi) timp de 3-4 zile la intervale repetate de una sau două zile. Climatoterapia, îndeosebi cura helio-marină, duce de asemenea la vindecări de scurtă durată. Recent, bănuindu-se că ar fi vorba de o boală autoimună (altă ipoteză!), au fost utilizate cu rezultate favorabile medicamente imunosupresive ca Metotrexat, în doze de 2,5-5 mg/zi de 2-3 ori pe săptămînă timp de 2-3 săptămîni. Local, veți face băi calde zilnice, după care veți aplica următorul:

UNGUENT ÎMPOTRIVA PSORIAZISULUI

Rp. Oleum cadini	20 g
Acid salicilic	5 g
Precipitat alb de mercur	3 g
Vaselină ad	100 g
D.S. ext. Nu se va aplica deodată pe suprafețe întinse (risc de absorbție a precipitatului alb de mercur).	

Se mai poate utiliza și o pomadă cortizonică, sub forma unui «pansament occluziv» cu foite de polietilen, aplicate pe zonele de piele unse după următoarea formulă:

POMADĂ CORTIZONICĂ ÎMPOTRIVA MÎNCĂRIMILOR

Rp. Locacorten	15 g (un tub)
Acid salicilic	0,50 g
D.S. extern	

CARMEN RĂDULESCU — București: Agentul patogen care determină apariția bolii denumite **Trichomonază vaginală** este protozoarul *Trichomonas* care la om prezintă cinci specii diferite, dintre care specia «vaginalis» nu poate trăi decât exclusiv în organele genitale și urinare ale omului. Medicamentul specific împotriva acestui parazit, care cauzează frecvente îmbolnăviri, este Metronidazol care se administrează (la o persoană de circa 60 kilograme) în doză de 4 comprimate/zi la intervale regulate. Concomitent cu tratamentul pe cale bucală se vor introduce comprimate vaginale de Metronidazol (a 500 mg) în fiecare seară, timp de 10-20 de zile, inclusiv în timpul menstruației (comprimatul trebuie umectat înainte). Se asociază irigațiile cu Septovag sau ceai de mușețel. Tratamentul general pe cale bucală trebuie urmat de ambii soți, iar în perioada tratamentului se va schimba pe cît posibil zilnic lenjeria de corp.

ALMA MATER — Timișoara: Scri-soarea dumneavoastră ne-a impresionat profund, amintindu-ne de pătrunzătoarele observații ale lui André Malraux din «Calea regală»: «Bărbații tineri înțeleg greșit... cum îi ziceți voi?... eroticismul. Pînă la patruzeci de ani te-nșeli, nu știi cum să scapi de dragoste; un bărbat care se gîndește, nu la femeie ca la un complement al sexului, ci la sex ca la complementul femeii, cîci ar fi copt pentru dragoste; cu atît mai rău pentru el. Dar există ceva și mai rău, epoca în care obsesia sexuală, obsesia adolescenței revine mai puternică, hrănită de amintiri... Sperăm din tot sufletul că ați depășit «criza». Ne-ar bucura să ne scrieți din nou.

BOROȘ MIHAI — satul Talpa, com. Birgoani, jud. Neamț: Vă puteți adresa personal în problema care vă interesează (tovarășului dr. D. Hociotă la Spitalul «Alexandru Sahia», str. Mircea Vodă 66. București.

NISTOR VASILE — Medgidia; **CERNEA MARTIN** — Giurgiu; **KALIL MITAT** — Piatra Neamț: Pentru combaterea spasmelor bronșice, principalul simptom din astmul bronșic și bronșitele astmatiforme se utilizează o gamă variată de preparate dintre care Efedrina, Miofilin, Bronhodilatatin, Alfachemotripsina, Alupent etc. Recent, o nouă substanță, Disodium cromoglicat (produsul tipizat Lomudal-Fisons), administrată sub formă de inhalații aerosolice (doză obișnuită 5-8 capsule/zi), s-a dovedit cel mai eficace medicament antiastmatic. Rezultate bune au și curele aerosolice din «sanatoriul salin» de la Tg. Ocna. Pentru combaterea și prevenirea suprainfecțiilor frecvente la astmatici și bronșici se preconizează o chimio și antibioterapie continuă în timpul sezonului rece (din decembrie și pînă în aprilie) luîndu-se zilnic Tetracilină sau Cloramfenicol (inițial un drajeu, apoi două și în cele din urmă patru drajeuri zilnic) asociate cu o sulfamidă de depozit, de exemplu Sulfametin, 1 tabletă pe zi.

Inginer R.S. — Hunedoara: 1) Valorile tensiunii arteriale variază în raport direct proporțional cu vîrsta. Astfel între 16 și 30 ani, valorile normale variază între 110 și 140 mm Hg/70-80 mm Hg; între 30-40 ani: 110-150/70-100; între 40 și 50 ani: 115-160/70-100; între 50-60 ani: 115-165/70-100; peste 60 ani: 115-117/70-100. Dintre cele mai recente medicamente introduse în tratamentul hipertensiunii arteriale, cităm: Hiposerpil, Hipazin, Guanetidin, Tioridazin etc. 2) Andropauza sau climacteriul masculin, problemă controversată, este o perioadă în evoluția biologică a speciei umane marcînd trecerea de la vîrsta adultă la bătrînețe. Cronologia acestei perioade este însă inegală pentru cele două sexe. Astfel, în timp ce menopauza sau climacteriul feminin se desfășoară între 45 și 55 ani cu o medie de frecvență în jurul a 50 de ani, andropauza se desfășoară între 50-60 de ani, cu o medie de frecvență de 55 de ani, deci cu 10 ani mai tîrziu decît la femeie. De aici opinia unor sexologi că o «căsnicie perfectă» ar fi aceea în care soțul este cu circa 10 ani mai vîrstnic decît soția. 3) Conținînd substanțe cu proprietăți puternic bactericide, usturoiul are numeroase acțiuni binefăcătoare asupra organismului, dintre care menționăm pe scurt cîteva: hipotensiv și vasodilatator, dezinfectant, expectorant și calmant în traheobronșice și în tuberculoza pulmonară, excelent antimicrobian în enterocolite, infecții intestinale și tuberculoza intestinală, stimulator al secreției biliare, anticanceros etc. Iată acum o rețetă elaborată de doctorul Vasilev, cunoscut dietetician sovietic, pentru:

CURA DE USTUROI

Seara, turnăm într-un pahar de 250 g cu apă clocotită, usturoi dat pe răzătoare (din plastic, nu metalică!) în cantitățile următoare:

- pentru copii pînă la doi ani, 15 grame;
- pentru copii între 2 și 5 ani, 25 grame;
- pentru copii pînă la 10-12 ani, 40 grame;
- pentru celelalte vîrste, 60-80 grame.

Se dau opt-zece lingurițe cu apă usturoiată copiilor pînă la cinci ani, tot atîtea linguri de desert copiilor de 10-12 ani sau linguri de supă pentru celelalte vîrste.

ANA BĂLĂNESCU — Dorohoi: 1) Montaigne spunea că «Medicina se schimbă odată cu bucătăria». Și avea perfectă dreptate. Schimbați și dv. regimul alimentar și nu veți mai avea nevoie de medicamente pentru slăbit. Sintem împotriva medicamentelor gen Silutin, Gracidin ș.a. Vă sfătuim să luați înainte de masa de prînz o doză unică de 4-5 comprimate Gastrofibrin. Momentul administrării trebuie să corespundă exact senzației de foame. Cum la dv. este vorba de o obezitate prin polifagie (adică «lăcomie») suprimînd cauza, veți suprima și efectul.

ritmul de viață al elevului

Orbita școlilor se deschid din nou și pe lângă elevii vechi, alții noi pășesc pentru prima oară pragul unei clase.

Este un moment important și solemn, pentru noul elev, cît și pentru părinți... uneori, și un moment de derută... Desigur, elevul merge la școală ca să învețe — învățătura fiindu-i tot atît de necesară precum hrana zilnică.

Dar în timpul școlarității trebuie să i se crească condiții care favorizează dezvoltarea lui normală, fizică, psihică, intelectuală, afectivă și comportamentală. Familia școlară — cele două medii în care elevul petrece viața — sînt obligate să elimine din jurul copilului de mediu și să dezvolte toate capacitățile elevului.

Asigurarea unui «mod de viață», a unui «regim», «ritm» sau «program» de viață pentru școlar face parte din igiena școlară în sensul cel mai larg al noțiunii. O primă caracteristică a «ritmului de viață» al școlărilor este regularitatea în ceea ce privește durata de somn, de masă, durata perioadei de veghe.

► Elevul se va culca și scula la ore fixe, asigurîndu-i-se «cantitatea» de somn necesară: — pentru școlarii «mici», din primele 4 clase, 11 ore din care, preferabil, rădă odihnă în pat după masa de amiază; pentru cei mari, 9-10 ore. Este tot atît necesar să se asigure și «calitatea» somnului: liniște perfectă și întineric. Zgomotul, șocurile asupra sistemului nervos, tulburarea somnului, copilul doarme rău, a doua zi este obosit, randamentul lui școlar scade. Mîna puternică sau cu intreruperi și pîrpi permanente ale firmelor luminoase stradă, tulbură de asemenea somnul. Deosebire în marile orașe, în epoca modernă, trebuie să asigurăm copilului «doza normală» de somn.

► Regularitatea orelor de masă este de asemenea importantă. Micul dejun va fi luat la o jumătate de oră după sculare, și pe seară; în nici un caz elevul nu va pleca la școală fără să fi mîncat suficient — aproximativ 20-25 la sută din calorile zilnice necesare, adică 1/4 din hrana lui zilnică;

o «cană cu ceai» nu este suficientă, iar ideea că va mîncă la școală, în recreație, nu se realizează întotdeauna; aceasta va determina scăderea atenției și puterii lui de concentrare, dureri de cap, datorate hipoglicemiei prin lipsa alimentației de dimineață. Dejunul — care va reprezenta 40-45% din calorile zilnice, va fi luat la amiază; gustarea — compusă din fructe, către ora 16,30, iar cîna către ora 19,30.

Prin regularitatea orelor de masă și de somn se asigură buna funcționare a organismului, evitînd oboseala.

► Perioada de veghe va fi astfel organizată încît elevul să dispună de timpul necesar pentru pregătirea lecțiilor, pentru igiena corporală, pentru joc și sporturi, ca și pentru unele îndeletniciri sau ocupațiuni în cadrul casei lui, care îl fac să constate că este util și necesar familiei, îl atașează de familie, îl pregătesc pentru viață și muncă. Dacă activitatea școlarăului este preponderent intelectuală, lipsa unei activități fizice îl va «ofili».

Diversitatea este astfel o adouă caracteristică a ritmului de viață al elevului: diversitate în ceea ce privește componența regimului alimentar, cît și în ceea ce privește varietatea și alternanța preocupărilor în perioada de veghe: pregătirea lecțiilor, ocupațiuni dirijate sau impuse, joc și sport, activități libere, la alegerea elevului. Monotonia îl va face prea de timpuriu «maniac».

De organizarea corespunzătoare a programului de viață al elevului, de sănătatea lui, de educarea și învățarea lui răspund familia și școala. Copilul învață și este educat de adulți — părinți și profesori, iar sistemul de relații dintre adult și copil este asemenea unui frîu primit de copil și condus de adult: dacă frîul este ținut prea strîns, îl jenează, dacă este prea larg îl încurcă, dacă este «pe măsură», copilul nu-l simte, îl acceptă cu plăcere și merge în direcția indicată și impusă, fără să simtă că este condus, și aceasta nu este fără importanță, cu deosebire pentru școlarul mare.

Conf. dr. docent V. Coman PETRESCU

urgente rezolvate de miercuri pînă miercuri

RĂSTRĂUL BUCLUCAȘ. În timp ce tăia lemne la un ferăstrău circular (la cooperativă), ghele Gheorghe, 64 de ani, pensionar din comuna Brănești, județul Ilfov, își produce un traumatism grav al miinii stîngi. Traumatismul se soldează cu amputația degetelor 3 și 4.

N PREA MULTĂ TANDRETE. Săvulescu Ion, 48 de ani, camionagiu, se joacă cu propriul cal, care însă neștiind de glumă îi înșafă degetul 3 de la mîna stîngă. Adus de urgență la spital se face amputația degetului respectiv.

N CONCEDIU CU PERIPEȚII. La Spitalul unificat de adulți din Vatra Dornei a fost adus pensionarul Săndulescu Ion din București, care contractase o intoxicație gravă. Tratamentul dezena dificultăți din cauză că bolnavul era cardiac și diabetic. Dr. Popa Eugenia a prescris cu înaltă competență tratamentul corespunzător, care a fost aplicat cu pricepere deosebită de două echipe medicale, astfel că pericolul eventualelor complicații a fost înlăturat.

sînteți, de fapt, niște mici români care vă faceți că sînteți elvețieni

Iată-mă, la Lully, localitate în apropierea orașului Lausanne, în casa profesoarei Jacqueline Mellana. M-am dus anume pentru a cunoaște copiii, care au cumulat mare parte din premiile concursului de desene de copii, inițiat de către «Tribuna României».

Nu știam mare lucru despre acești copii. Cu doi ani în urmă alți copii care instruiți de aceeași profesoară, după ce ascultaseră un concert de muzică populară românească susținut de formația lui Gheorghe Zamfir, au rămas îndrăgostiți de cîntecul nostru popular, de țara noastră față de care nutresc un singur ideal: să o viziteze.

Intrăm. Copiii se ridică. Priviri curioase ne urmăresc. Ne măsoară din cap pînă-n picioare. Cel mai răsărit dintre ei ne urează bun venit. Aplauze. Împodobit cu desene viu colorate, pereții reprezintă scene românești. Ba chiar traducerea vizuală a unor cîntece în stil popular pe care profesoara le aduse din România. Pe ziarul de perete al clasei figurează, la loc de cinste, scrisorile elevilor școlii din Găești. Este școala în care a învățat buchiile Gheorghe Zamfir. De cînd marele nostru artist a venit în mijlocul copiilor de la Lully pentru a le cînta și a le povesti despre țara lui, elevii celor două școli își scriu mereu. Două zile după vizita noastră elevii ne-au trimis frumoasa revistă a clasei, editată săptămînal. Reproducem, talmăcite în românește, două fragmente privitoare la concursul de desene organizat de «Tribuna României» și impresiile încîlnirii cu noi.

O MARE SURPRIZĂ

Concurs internațional de desene (32 țări)

Uurra! Asta este, am cîștigat! Cîtă satisfacție la aflarea veștii. Strigăte de bucurie, exclamații, aplauze! Luc Tailens, marele cîștigător, a obținut premiul I: o plimbare

de trei săptămîni în România, pe malul Mării Negre.

Alți cîștigători ai diferitelor premii: Rudolphe, Nathalie, Marino, Richard, Valérie. Florence. Restul clasei au obținut toți fie o mențiune specială a juriului de artiști, fie o mențiune simplă. Ei bine, nu am sperat nicînd să avem asemenea noroc!

A TREIA SURPRIZĂ, 23 IULIE

Sîmbătă dimineața ne aștepta o nouă bucurie: vizita a doi prieteni necunoscuți. Dl. Harry Brauner, muzician și soția lui, d-na Lena Constanța, pictoriță.

Vin din București și ne vizitează țara. În cinstea lor am desenat pe tablă legende românești: balada șarpelui, legenda ciocirlii, povestea zeului Pan și doi mici românași în costumele țării lor. Aceste desene au fost realizate colectiv, culorile vii ale cretei contrastau cu fondul negru al tablei.

Eram pe cale să isprăvim desenele cînd cele două «santinele» postate, întru primirea oaspeților la intrarea colegiului dau buzna în fugă mare: «Uite-i!»

Le-am pregătit și două surprize: una pentru ochi, una pentru urechi. Desenele de pe tablă le-au plăcut și le-am explicat cu amănunțime ce reprezintă. Atunci dl. Brauner ne-a spus: «Fac rîmășag că v-au trebuit două săptămîni spre a le face». S-a ris cu poftă!

După asta am executat un cîntec compus de ei împreună: «Micul vînzător de fluieri». Impresionați, prietenii noștri ne cer: «Încă o dată!» Yves ne dirijează, acompaniat de fluier, un metalofon, un xilofon și percuții. După ce am cîntat domnul Brauner a pronunțat o frază plină de haz: «Sînteți de fapt niște mici români care vă faceți că sînteți elvețieni».

H. BRAUNER

capriciile gustului

vitrinele

Printre elementele care intră în componența uriașului spectacol urban modern, alături de reclame, afișe, panouri decorative, se cer avute în vedere și vitrinele. Fiecare vitrină constituie un univers de sine stătător de obiecte solicitînd deopotrivă atenția și interesul celor care se opresc să le privească. Noutatea reprezintă — desigur — prima dintre componentele ce asigură această forță. Intervin, apoi, calitățile de ordin practic, la care ne raportăm în lumina grupurilor de aspirații și interese pe care le nutrim. Intervin, în cele din urmă, și calitățile de ordin estetic ale obiectului expus în vitrină. Fiecare vitrină apare, astfel, ca o realitate situată undeva, la granița dintre real și imaginație. În măsura în care produsele formînd obiectul aspirațiilor noastre prezintă o serie de calități de ordin practic și estetic, totodată, ele incită imaginația și favorizează reflecția noastră. Nici nu ne dăm seama de cultura asimilată zilnic, în condițiile vieții urbane de astăzi, prin intermediul vitrinelor. Sîntem puși la curent cu cele mai noi realizări ale industriei, cu cele mai îndrăznețe inițiative ale designerilor, ale creatorilor de modă, cu cele mai noi realizări ale tehnicii. E păcat ca tocmai un asemenea mijloc de îndrumare și modelare a omului contemporan, în conformitate cu sistemul de aspirații și interese ce îi este propriu, nu îl utilizăm cu pricepere. În peisajul urban de astăzi vitrina constituie, prin definiție, un centru de atracție.

Avem însă destule orașe în care vitrinele se schimbă o dată pe an sau chiar mai rar. Avem cartiere din București, în care vitrinele magazinelor par înghețate de multă vreme; ele nu mai interesează pe nimeni, ele nu atrag atenția nimănui. Fiecare trecem pe lângă asemenea vitrine ca pe lângă

o prezență prăfuită, imposibil de distins de celelalte elemente ce asigură componenta cenușie a străzii. Dacă nu ținem seama că vitrina funcționează în primul rînd ca noutatea comercială, atunci, practic, îi anulăm orice eficiență. Multe orașe își asigură o notă de provincialism în plus prin ignorarea adevăratei funcții a vitrinelor. Ediliile se străduiesc să-și înfrumusețeze urbea cu forme decorative, comandate filialelor Fondului plastic sau cooperativelor meșteșugărești, urmînd a fi expuse în spațiile publice mai importante. Admițînd coeficientul de bun-gust necesar în materializarea unor asemenea inițiative, formele decorative achiziționate, cu destule eforturi materiale, se pierd în condițiile unei vieți urbane sufocate de lipsa de noutate și varietate a vitrinelor. Pentru ca arta să-și dezvăluie adevărata valoare în cetatea modernă, e necesar ca întregul ambianț să fie sincronizat cu eforturile de căutare și neastîmpăr specifice activității pe care o numim creație. Altminteri, presărate ici-colo, în peisajul monoton al orașului de astăzi, opera de artă se pierde.

Pe lângă faptul că multe dintre produsele expuse sînt vechi, nu prezintă nici o importanță, ca noutate tehnologică sau de alt ordin, mai intervine și problema prostului gust de pe platforma căruia sînt armonizate culorile, sînt asamblate prezențele și pînă la urmă e compusă întreaga vitrină.

Nu cumva s-ar putea iniția totuși un sistem de pregătire a personalului comercial în vederea amenajării vitrinelor din fiecare oraș. Se face încă un slab apel la aportul artiștilor plastici în această privință, la aportul designerilor și decoratoriilor profesioniști.

Gheorghe ACHITEI

dar și critica

Scriam, rîndul trecut, despre Actor și-i aduceam, drept omagiu, la începutul acestei toamne frumoase, o crizantemă albă.

Îngăduiți-mi acum, înaintea ridicării cortinei inaugurale a noii stagiuni, să spun cîteva cuvinte și despre acel martor pătimaș și nu o dată chiar pătaș, despre acel ghid al spectatorului și, de ce nu, al dramaturgului și al actorului și al regizorului, trăind spectacolul cu o aceeași dăruire și intensitate chiar și atunci cînd, cu ironie subțire sau groasă, lasă impresia că nu suferă, desființînd, acel împătimit om al gazetei care vine seara, după premieră, în redacția aproape pustie pentru a mai prinde, din virful tocului său, încheierea ziarului și scrie sub «imperiuul clipei», cum zicea cineva, mărturia sa. Îngăduiți-mi să spun, așadar, cîteva cuvinte despre criticul de teatru, și despre criticul de teatru român.

Nu prea de mult, la Helsinki, un al doilea Congres mondial al asociațiilor criticilor de teatru a atras cu și mai multă putere de convingere luarea aminte asupra existenței reale a meseriei de critic teatral și asupra condiției acestei meserii. O discuție animată, la amintitul congres, punea pe tîpsia unui cîntar imaginar al valorilor și al meritelor diferitele înfățișări ale profesunii: critica de gazetă, la zi, adesea supusă capriciilor unui spațiu vitreg, obținut în ultima oră, critica de revistă, analitic desfășurată și cu intenții de generalizare, critica eseu, critica studiu, vîzînd lumina tiparului în volume masive și ambiționînd să sintetizeze experiența unui fenomen întreg.

Dar, zic eu, în această pagină care slujește scena românească, critica nu poate fi despărțită — pentru a i se justifica existența — în atîtea ipostaze de sine stătătoare,

căci ele, aceste ipostaze, nu sînt alt decît înfățișările unei singure profesii: tica teatrală.

O istorie a teatrului poate fi, oare, și fără patima spectatorului, a celui spect care a fost martor? Nu din mărturiile croniciari — chiar dacă nu neapărat trali — se constituie izvorul celor pe le știm despre și din istoria teatrului? studiu despre scenografie se scrie, oare, simpla lectură a unor schițe și fotografii? Linieșteea unui cabinet de studiu poate plini, oare, emoția unui triumf sau a căderii?

Ce răceală sufletească și ce detașare scenă, ce «obiectivitate» poate surprinde acest unic și atît de tulburător de viu ment de artă care este spectatorul, în a participării fie și numai din acel «fo numărul 13?!»

Iată, sînt, declarat, un partizan al crot de gazetă, sau al cronicarului de gaz singurul pe care îl cred, eu cel puțin drept să dea și în studiul de amploare, este dăruit să îl scrie, imaginea cea mai delă a teatrului.

Pentru că fidelitatea, în acest caz, este a unei oglinzi reci, ci a unei respiri fierbinți.

Tradiția noastră, românească, este și în lumea criticii de teatru, tradiția crot de gazetă din care, în ani, s-au deca sințele și chiar istoriile, cîte au l Inchei. La ridicarea cortinei în stagiul 1973-1974, critica teatrală românească cuvine să vină ca o breaslă, cu onoru și răspunderile ei față de cultură, față spectatori, față de Teatru.

Dinu SĂRAI

despre muzică vorbim prin muzică

DUMITRU BUGHICI: muzica mai aproape de oameni

— Muzică înseamnă cultură, necesitate a omului de a se exprima; în mod normal, nimeni nu poate trăi fără muzică. În clipa însă cînd vom apropia mai mult muzica de oameni, nevoia lor de frumos va spori... — Ce se întreprinde azi, la noi, în acest sens?...

— Spre exemplu, Uniunea compozitorilor a organizat anul acesta cîteva concerte în sala de concert. Am fost la Uzinele 23 August, unde există și un cerc al iubitorilor de muzică simfonică. Asta mă bucură foarte mult. Oamenii iubesc muzica, dar să le oferim acea muzică de care au nevoie... Loviturile în cratițe... muzicale, și în tot felul de surse de scîrțit, nu pot atinge vreo zonă a frumosului. Improvizînd tot timpul, ajungem la șabloane. În aleatorism nu se mai pune problema melodiei, mai ales cînd acesta se imbină cu altă pacoste care a căzut pe capul oamenilor, denumită *claxere*...

— Nu știu cum se scrie acest cuvînt, îl las deci așa, după ureche... dar vă rog totuși să-l traduceți.

— O sumă de sunete puse unele peste altele; cuvîntul vine de la claxonul de automobil; asta mi se pare oribil...

— Ati ascultat — dacă-mi dați voie! — vreo *claxonerie*?

— Da, pe cineva care a scris în acest mod despre viața unui erou...

— Cum era «ogîndit» eroul?...

— Te rog!, mi-ai fost student și trebuie să fii serios...

— Am impresia, tovarășe profesor, că de cîteva ani încoace...

— ...da, este adevărat, actuala tendință este spre muzica profundă, limpede. Firește, folosirea acestei modalități pentru o anumită culoare este foarte bună...

— Am aflat cite ceva din cronicile muzicale...

— N-ai aflat nimic din cronicile muzicale; se scrie prea puțin și nu totdeauna de calitate...

— Ce propuneți spre îndreptarea lucrilor?...

— De ani de zile propun: revista noastră să fie pe înțelesul tuturor, despre v muzicală a țării, cu pagini de inițiu o revistă vie, cerută de oameni. E întorcîndu-mă la cronici, te întreb dumneata: ai văzut vreun tîmplar făc chirurgie?...

— Ar fi, oriunde, un caz iute preluat justiție...

— Ei da, pe cînd în muzică nimeni moare dintr-o cronică proastă, și nici literatură. Dar asta nu înseamnă că n-a la fel de grav. Citesc uneori atîtea nec cordanțe și mă satur. Apar cronici d tante, fără nici o idee, care dezinforme publicul și-i mîhnesc pe compozitori. întreb de ce oare presa nu solicită pe ascal Bentoiu, un Wilhelm Berger, un beriu Olah și pe atîția muzicieni de prestigiu cu credit moral, condeie competente Există cronicari muzicali, muzicologi, c n-au unde scrie!

— Ce anume aveți în vedere încă spre bir criticii muzicale?

— Lipsește din păcate avancronica. Cronică este un act de cultură, avancron trebuie să întîmpine acest act...

— Ce veți oferi repertoriului simfonic bu reștean?

— Lucrez de multă vreme la *Simfonia șase tablouri*. Lucrarea are un program: 1) Din vremuri străvechi, 2) Freamă Copoului, 3) Îndîrjirea Nicolinei, 4) Răstî de liniște, 5) Să nu se mai repete, 6) lă de azi și de mîine. Titlul lucrării este: *de letopiseș...* Dealtfel, aș vrea să-ți spun un compozitor n-ar trebui s-o facă comis-voiajorul. Direcția muzicii ne dă mare ajutor, totuși cred că ar trebui o strînsă legătură între Uniunea compozitorilor și dirijorii din țară. Sînt unele crări care așteaptă ani și ani, și cine dăcă...

Ion ȚUG

scriitori
cătore un meloman

muzică și cosmos

«Din vremi străbune Soarele răsună
În cîntec întrecîndu-se cu sferile surorii».
Așa își începe Goethe «Faust»-ul său, ca
pentru a ne aminti că muzica, departe de
a fi apanajul pămîntenilor, există înainte de
toate ca realitate cosmică. «Armonia sferelor»,
despre care vorbeau Pitagora și Platon,
nu este nici mit, nici metaforă. Sublima legă-
tate ce prezidează viața astrilor are și un
conținut sonor pe care — chiar dacă nu
s-au putut percepe direct — cercetătorii
moderni ai cerului nu s-au gîndit niciodată
să-l conteste. Ceea ce se dăruie deocam-
dată foarte greu științei, a putut fi însă de
mult simțit de către marii muzicieni, a căror
genialitate înseamnă tocmai putere de a
 intra în contact pe cale interioară (și știința
trebuie să ia într-o zi în considerație și
serios această cale!) cu ecurile aceluia
grandios fenomen pe care-l numim «armo-
nia sferelor». Imaginea pe care ne-o dau
lespre ea marile capodopere trebuie să în-
emne, în raport cu originalul, cam ceea ce
înt față de lumile sistemelor solare și ga-
xii — din punctul de vedere al cercetării
exterioare — astronomia, astrofizica și astro-
nautica de azi, cu atît de modestele lor re-
zultate. Splendoarea cosmosului ca muzică
nu poate fi mai prejos de cea pe care o
admirăm, cu efecte atît de beneficoare
pentru suflet, cînd contemplăm firmamen-
tul înstelat sau luminat de cel pe care
Francisco d'Assisi îl numea «fratele nostru
soarele».

Că muzica — așa cum există ea în viața
pămînteanului spiritualmente evoluat — a
ost și este cosmic determinată n-are de
ce să ne mire. Întreaga noastră viață, și
nai cu seamă formele ei superioare, din
narele univers este guvernată și întreținută.
Delor înclinați să uite ce înseamnă cosmosul
pentru om le-am sugera să se întrebe ce
-ar înțimpla dacă — bunăoară — Soarele
-ar stînge. Chiar dacă presupunînd că, și
în acele condiții, omenirea ar putea supra-
viețui, ei nu vor putea să nu admită că
structura umană ar trebui atunci să se mo-
difice radical. Rezultă că arătăm așa cum
arătăm pentru că am fost modelați de
cosmos cu tot ceea ce ne trimite el, adică
pentru că sîntem fii ai Soarelui. Or, dacă
ceasta ne-a făurit ochii cu care să privim
oate cele luminate de el (căci, cum spune
ot Goethe, «ochiul a fost creat de lumină
i pentru lumină»), de ce nu tot în Soare
ă vedem și pe făuritorul auzului nostru,
l muzicalității înnăscute în noi, facultăți
grăție cărora ni se îngăduie să ne împărțim
în puțin din sublima muzică a sferelor
prin mijlocirea celor predestinați s-o simtă
n ei?

Acesta și este rostul marii muzici: să ne
ransporte spiritual spre înălțimile de unde
nspirația aduce muzicianului minunatele
scouri. O asemenea muzică e cea pe care o
percepem și trăim ca încărcăți de sensuri
«filozofice». Aureola filozofică de care ni se
ar a fi înconjurată marile capodopere nu
este altceva decît expresia unei cosmicități
ntens afirmate. Astfel de opere sînt cele
e ne furnizează criteriul cel mai pur pen-
tru stabilirea a ceea ce trebuie să fie muzica
și înțelegerea ei. Grație lor ne dăm seama
it de departe sîntem de adevăr cînd, în loc
ă tindem spre zonele de obîrșie ale muzicii,
ne mulțumim cu voluptăți auditive ce ne
înlanțuie de pămînt. Și o facem — vai! —
nu numai cînd ne adresăm unei muzici ce
nu merită această sublimă denumire, dar
chiar și ascultînd capodopere veritabile, pe
care ne mărginim a le percepe în ce au
ele mîngîietor pentru auz. Ascultată însă
într-un asemenea spirit, muzica lui Bach
nu-și mai poate îndeplini rolul pe care e
menită să-l joace în existența fiecăruia. A
nu auzi cum prin Bach îți vorbește cosmosul
înseamnă să rămii cu totul opac la adevăra-
tul mesaj. Or — spune Enescu — «chesti-
nea e că odată percepută impresia ner-
voasă — gîdilătura delicioasă eufonică — să
rămînă intactă măreția filozofică a concep-
ției ce-ți înalță mintea în sferile albastre».

George BĂLAN

Deși F.F.N. înseamnă formația fără nume, grupul condus de Florin Dumitru (al 2-lea din dreapta), a obținut premiul înainte multor formații cu nume.

o gală pop

În zilele de 4-6 și 8-9 septembrie 1973
Sala Palatului a găzduit o reușită manifes-
tare artistică susținută de formații vocal-
instrumentale.

Cu unele excepții, privind sistemul de
premiere și programarea a formațiilor, gala
s-a bucurat de succes.

Circa 70 la sută din piesele prezentate
au fost creații noi, originale, aparținînd deci
pop-ului românesc.

Bizar clasamentul stabilit de public și
influențat, e drept, și de jocul sorților.
Ciudățenia nu constă numai în faptul că

locul prim a fost ocupat, merituos, de o
formație fără nume (F.F.N.), ci în aceea că
un grup de mare clasă ca Sfinx nu a reușit
să intre nici măcar în primele cinci clasate.
Necazul nu ar consta în aceea că o formație
de valoare nu a obținut premiul, n-ar fi
nici primul, nici ultimul caz, ci în faptul că
publicul n-a reușit să «prindă» ceea ce trupa
lui Dan Aldea avea de comunicat. Și asta
tocmai acum, cînd Sfinx-ul s-a umanizat,
lăsînd o parte din răceala tehnicistă de care
era acuzat pînă nu demult. Cine-i de vină?
În nici un caz formația care-și cîntă muzica

dictionar

BLUES — în traducere literală este sinonim cu sentimentul, de alean,
de melancolie, de nostalgie. Cîntec popular — apoi piesă instrumentală negro-
americană, structurată în genere pe 12 măsuri, organizate melodic-armonic
pe trei secvențe (fiecare de cite patru măsuri), primele două fiind identice
(forma A-A-B). Alături de genul «rag-time» blues-ul a constituit principala
sursă din care a derivat jazz-ul. Blues-ul care, ca expresie, reprezintă cel mai
autentic mod de exprimare al muzicienilor de culoare, se caracterizează prin
întrebuințarea gamei — și implicit — a notelor «blue» la care ne-am referit
mai sus.

BOOGIE WOOGIE — un alt stil pianistic ce s-a născut în primele decenii
ale secolului în sudul Statelor Unite. Derivat din blues (a cărui structură o
preia aproape identic) boogie woogie se particularizează prin ritmul obses-
dant întreținut de mîna stîngă (prin executarea unor figuri de bas repetate
fără întrerupere) în timp ce mîna dreaptă dezvoltă o linie melodică de obicei
simplă, utilizînd (uneori abuziv) riff-uri și tremolo-uri. Boogie woogie a cu-
noscut o mare înflorire la vremea sa, în jazz-ul comercial și în muzica ușoară.

BOP — termen specific, desemnînd contextul stilistic al muzicii promovate
prin anii 1944-1945. de așa-numita «școală de la Minton's» (numele unui local
de noapte din cartierul Harlem, unde se întîlneau numeroase formații de jazz
ale timpului). Principalii protagoniști ai acestui curent ce a deschis porțile
jazz-ului modern au fost saxofonistul Charlie Parker, trompetistul John «Dizzy»
Gillespie, bateristul Kenny Clarke și într-o oarecare măsură pianistul The-
lonious Monk. Înnoirile de limbaj aduse de stilul bop (sau be-bop) au fost
rezumate de critici și muzicologi ai jazz-ului la cîteva trăsături distincte:

— abandonarea tactării regulate a celor 4 timpi ai măsurii de către baterie,
care astfel se dezarticulează spre a se regăsi pe coordonatele poliritmiei afri-
cane, pulsația de bază (timpii accentuați ai măsurii) fiind preluată și asigurată
de către contrabas și cînele;
— îmbogățire și diversificare armonică binevenită, lărgind mult orizon-
tul expresiei și capacitatea de a da glas unei sfere problematice complexe;
— raportarea discursului muzical la o tematică originală, structural nouă,
prezentată cel mai adesea într-un tempo rapid;
— întrebuințarea în aranjamente a riff-urilor și a altor tipuri de desene
melodice, executate la unison — sau octavă — de către trompetă și saxofon.
BREAK — oprire momentană a secției ritmice, spre a pune în valoare o
intervenție melodică improvizatorică a unui instrument; altfel spus, eviden-
țierea unui solo prin detașarea sa totală de acompaniament. Prin extensie,
termenul semnifică însăși această intervenție melodică.

Florin LUNGU
Dumitru MOROȘANU

ei, dar nici publicul învățat să aprecieze
doar lucrurile cu care a fost obișnuit. Să
vedem însă cum s-au prezentat celelalte
formații.

Un grup modest, fără pretenții, săritor
la nevoie (a acompaniat seară de seară toți
soliștii din partea a doua) a fost Azur din
Ploiești; două formații bune, dar nu impu-
nătoare, cu un repertoriu însă alcătuit în
majoritate din creații proprii — Metronom
și Capitol. Am reținut compoziția lui
Alexandru Ureche (Metronom), intitulată
Bună dimineața soare. Mult controversate
Venus au fost departajate printr-un singur
vot, și acela în favoarea grupului condus de
Liane Birenberg. Oricum, Venus-ul condus
de Liane a venit hotărît să «rupă» sala
(costumație șoc, gimnastică scenică), spre
deosebire de rivalele sale, care n-au frapat
decît printr-un mai mare număr de piese
originale și o voce de excepție, Suzana
Georgescu. Cele două formații bănațene,
Clasic XX (Timișoara) și Carusel (Arad)
au fost, ca de obicei, pe linia pop-ului clasic,
bine făcut, cu multă simțire. În aceeași notă
s-au prezentat și Mondial-ii, cu un hard-
rock bine legat de excelenta voce a lui Iuliu
Merca, Romanticii a fost singura formație
care, în această gală, a venit cu o concepție
clară despre spectacolul pop. Totul a fost
bine pus la punct, aranjamentele, sunetul,
efectele de lumină, totul a mers bine,
exceptînd însă unele momente îngroșate
pînă la exhibiționism. Cîștigătoarea con-
cursului a fost, precum se știe, F.F.N. Un
grup bine sudat, cu ample posibilități me-
lodice și armonice, cu un sunet cuminte
(în compozițiile «Populară», «Interludiu»).
Grupul a beneficiat apoi de aportul a două
voci feminine, Anca Vijan și Păunița
Ionescu, ultima cu un timbru surprinzător
și un glas plin de inflexiuni à la Janis Joplin.
Păunița Ionescu — o voce și un nume de
care vom mai auzi cu siguranță.

În ceea ce privește partea a doua a galei
(umor, muzică ușoară), ea putea foarte bine
să lipsească, ori să fie înlocuită cu un pro-
gram folk, dat fiind slabul nivel calitativ în
contrast cu tot ce se întîmpla adevărat și
frumos în concursul propriu-zis. Iar de pre-
zența unor «vedete» a căror calitate este
aceea că sînt străine și necunoscute în țara
de baștină puteam fi scutiți. Nu numai în
acest festival, dar și așa, în general.

George STANCA

Palmares 1. F.F.N. 2. Romanticii. 3. Mon-
dial. 4. Clasic XX. 5. Carusel.

curier

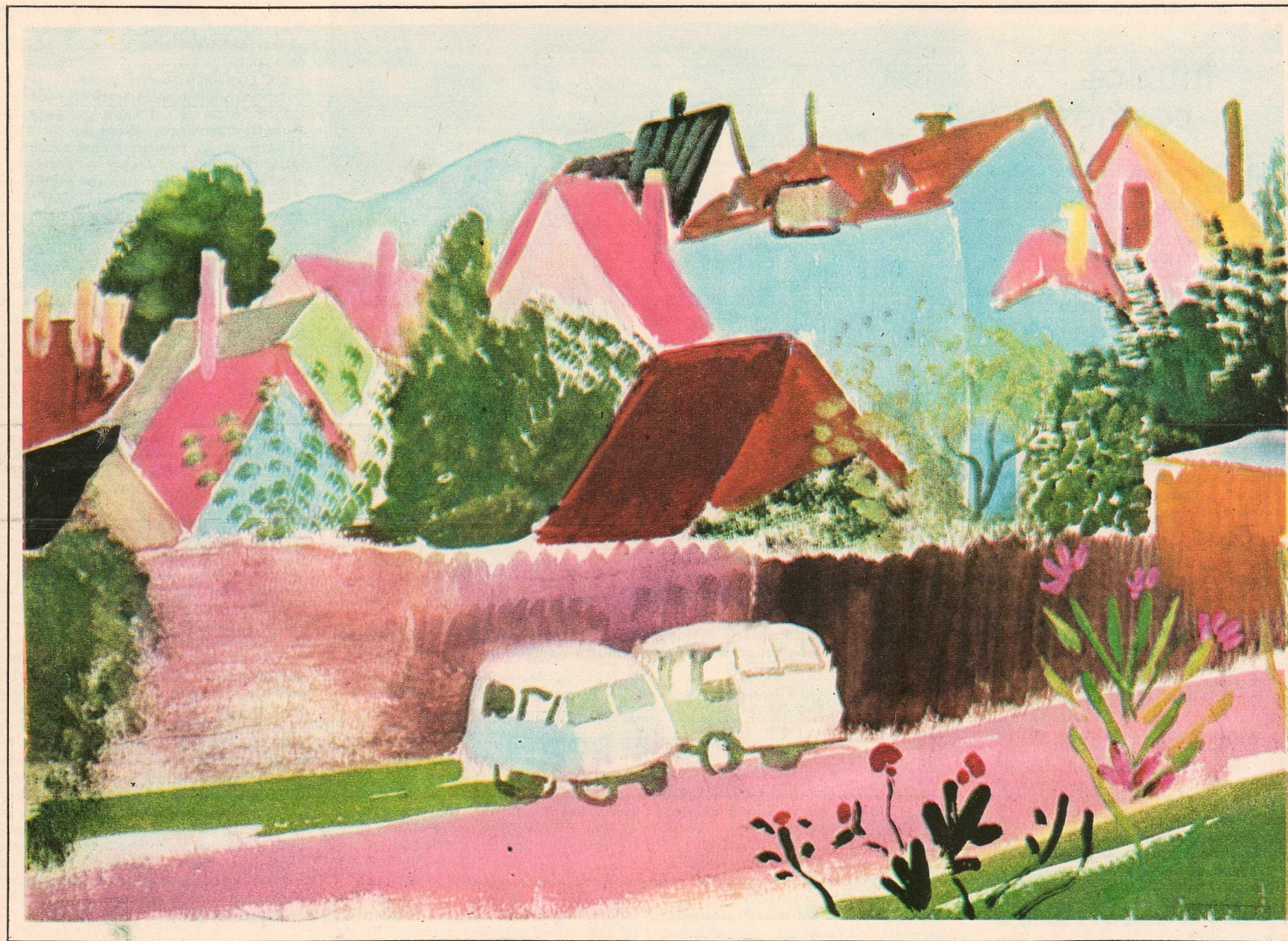
Coriolan Hernea — Milcovei (jud. Caraș-Severin). Cîntăreților
preferați le puteți scrie pe adresa Radioteleviziunii. Sașa Vlad
și Dan Simionescu — București. După cum ați aflat, Sfinx-ul
există, dar în formula: Dan Aldea — voce, chitară solo, moog
syntesizer, blockflöte; Corneliu-Bibi Ionescu — chitară bas;
Petre Iordache — saxofon, voce, corn, chitară; Mișu Cernea —
voce, baterie. Portretul lui Dan Aldea, precum și cele ale
altor muzicieni pop. le veți avea peste cîteva luni. Cristina
Coman — Brăila. 1) Roșu și Negru au apărut pe coperta noastră
la nr. 8 din acest an. 2) Că Venus și Romanticii nu au
fost și în orașul dumneavoastră este «vina» ARIA-ei. 3) Compo-
nenții formației Roșu și Negru sînt artiști liber profesioniști.
4) Cu Florian Pittiș puteți corespunda prin intermediul
revistei noastre. Groza Florin — Arghireșu Fabrici (jud. Cluj).
1) Transmitemea la radió a înregistrărilor cu Jimi Hendrix
nu depinde de noi. 2) Sugestiile pentru achiziționarea
de discuri străine le puteți trimite Electrecordului. 3) L.P.-ul
cu Phoenix a apărut de mult. S-a și epuizat. 4) Ultimul album
al formației Slade se numește «Slayed».

top

Săptă- mîna trecută	Săptă- mîna în curs	Titlul	Interpretul	Săptă- mîni în top
1	1	Pastorală	Rosu și Negru	10
2	2	Cîntec pentru Angela Davis	Folk Group Thalia	12
4	3	Chemarea dragostei	Adrian Romcescu	5
3	4	Ce spui tu și ce spun eu	Iuliu Merca	7
6	5	Dacă ai ghici	Margareta Pislaru	5
7	6	Seara	Anda Călugăreanu	4
5	7	Ciocănițoarea	Aura Urziceanu	12
10	8	Si cîntau mandoline	George Nicolescu	3
8	9	Ploaia	Odeon	11
—	10	Cine a găsit tinerețea mea	Sergiu Cioiu	1

Compozitori: 1. Nancy Brandes. 2. Judit Csoma. 3. Marius Teicu. 4.
Mihai Dumbravă. 5. Margareta Pislaru. 6. Radu Șerban. 7. Laurențiu
Profeta. 8. George Grigoriu. 9. Sorin Vasiliu. 10. Radu Șerban.

● CIVILIZAȚIA OCHIULUI ●

▲ Cîmpen

▲ Frumoasele Bucureștilui.

▼ Olimpia românească.

«istoria este un domeniu în care pictura se simte la ea acasă»

Totdeauna privind tablourile Luciei Dem. Bălăcescu m-am gândit la timp, la curgerea lui maiestuoasă și implacabilă prin ani, la răgazarile în realitatea imediată și la transformarea lui în proiecție a unui trecut. De aici poate și acel demon al narațiunii, predilecția artistei pentru discursul narativ și acea senzație permanentă pe care o simți privind ecranele că te afli implicat în teatrul lumii, spectator uimit. Fundalul esențial al acestei picturi este timpul cu confesiunile lui. Artista nu se teme să numească evenimentul, dimpotrivă, ea îl caută, dar nu în momentele grandilocvente, ci în acelea în care ele poartă intensitatea dramei sau ridicolul comediei, atunci când sint foarte aproape de ličnosti, și neobișnuitul deschide cu generozitate porțile libertății și permite artstului să fantazeze. Parfumuri de vechime inundă atunci pinzele și ne trezim într-un «...tîrg temut, hilar/și balcan, peninsular...», cum ar zice Ion Barbu, în care caleașca princiară duce la plimbare vreun Mavrogheni, în care personajele sint costumate în ghermesut, calecheriu, cutnie ori sevai, unde arnăuții sint solemnii și au ceaprazuri de fir, o lume a istoriei atît de ireală azi, dar fermecătoare și nostalgică prin poezia ei reîntărită în forme și culoare.

— Doamnă — am întrebat-o pe artistă — de ce vă obsedează istoria?

— Am avut pentru istorie totdeauna o înclinație deosebită. Una dintre profesoarele mele a rămas uimită cît de frumos vorbeam despre personaje. Am avut mereu credința că istoria e un domeniu în care pictura se simte la ea acasă, cu toate că genul a fost compromis, cîndva, de către pictori mediocri și astfel a decăzut.

— Personajele fiind reale, vă atrage destinul lor?

— Destinul? Nu m-a interesat niciodată. Ceea ce mă atrage în această curgere neîntreruptă de vieți și fapte care este istoria sint acele secvențe care mă emoționează.

— Mi-ați putea descrie procesul de creație al unei lucrări de acest gen?

— Am pictat două tablouri cu Hangerli. Acest Hangerli, domn obscur al Țării Românești, a fost uns de Poartă într-un noiembrie și ucis într-un ianuarie. O domnie de doi ani pe care istoria o păstrează într-unul din colțurile ei. Ei bine, V.A. Urechia în lunga sa «Istorie a românilor» povestește niște episoade pe care prin insolitul lor le-am memorat cu emoție: un ospăț la care boierilor fiindu-le frică să-și aducă soțiile, la banchetul dat în onoarea unui vizir și a suitei

sale, au costumat în boieroaiice pe prostituțele Bucureștiului din acele timpuri. E nostim, nu? Ei bine, eu le-am pictat imaginindu-mi cum au fost: nițel rizătoare, nițel cu coatele pe masă. E amuzant, nu? Și moartea lui Hangerli tot Urechia mi-a inspirat-o. E foarte dramatică. Si chiar amuzantă. Vreți să v-o povestesc?... Să nu uit, notați-l și pe Nicu Gane cu «Trecute vieți de doamne și domnițe». O, dacă ați ști ce minunată e și viața lui Bălăcescu în romanul lui Camil Petrescu «Un om între oameni». Ar merita o întreagă expoziție...

— E duios doamnă că purtați în suflet atari amintiri. Și vă înțeleg. Nu îmi sint însă clare reîntoarcerile dumneavoastră spre tablouri de mult cunoscute. De ce reînterpretați subiecte celebre? Mă gîndesc la «Olimpia românească» sau la «Omagiul lui Monet».

— Simplu: ca să îmi satisfac dragostea pentru vreun pictor pe care îl preamăresc. Uite, acești impresionisti m-au fascinat totdeauna. I-am văzut la Paris în 1921. Pe atunci nu erau la modă, nici nu muriseră bine și erau uitați. Acum însă? Înțelegeti?

— Sinteti o peisagistă de o factură deosebită.

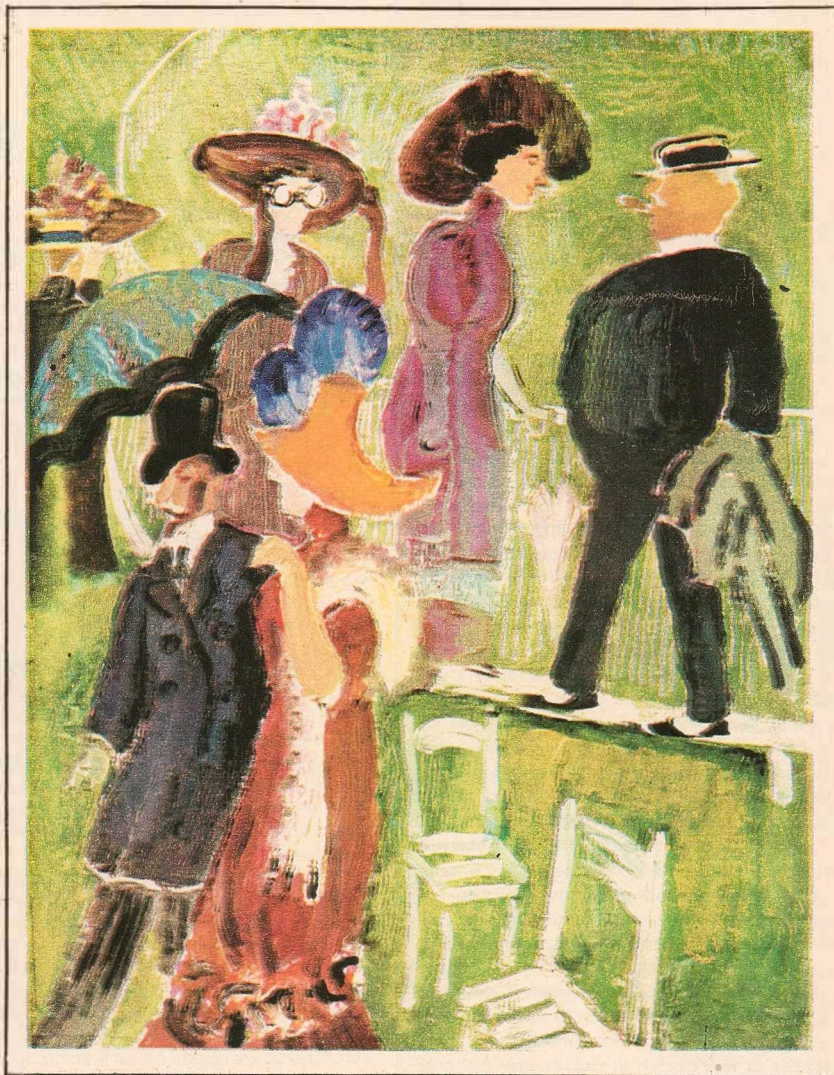
— Credeți? Dar dacă mi-ați adus aminte de peisaj aș începe cu un reproș adresat unui mare pictor care a fost Pallady, care n-a prea pictat țara asta sublimă și a preferat să se cantoneze la Paris în fustele lui Matisse. Vă dați seama ce-ar fi făcut Pallady, cu sensibilitatea lui coloristică, din peisajul românesc? Peisajul nostru e teribil de pictural. Predilecția mea se îndreaptă spre Țara Moșilor. Știți că în Transilvania lumina e mai tare? Și Bucureștiul are niște culori! Cineva spunea că în București i-a plăcut cel mai mult cerul...

— Cîtă cantitate de biografie este în pictura dumneavoastră?

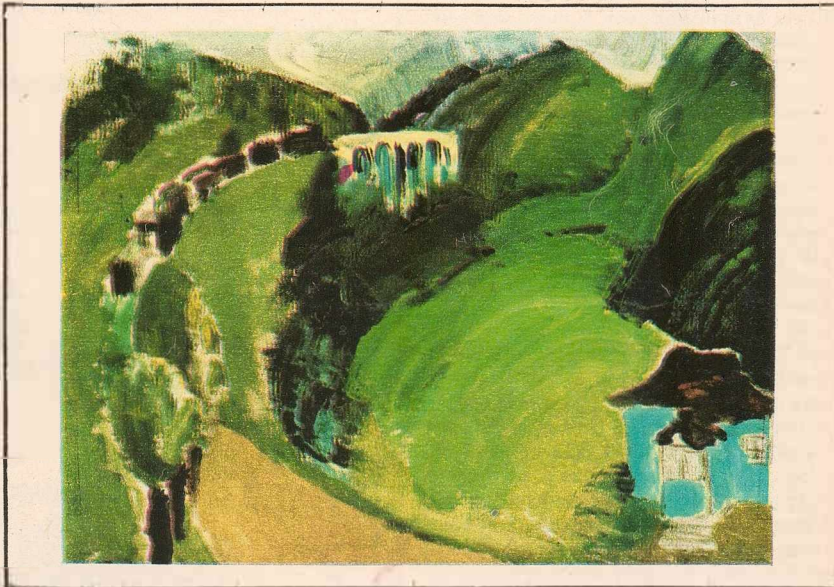
— După cum remarcă și primul meu exeget, Iulian Mereuță — vă rog foarte mult să-i treceți numele — toată pictura mea e o autobiografie. E aici un adevăr. Poate ar trebui spus că sint vizualizate doar sentimentele senine și ascunse cu grijă deznădejdiile. Se spune că pictura mea e optimistă, e făcută să bucure și să încinte. Care este părerea dumneavoastră?

— Aveți dreptate, doamnă. Privindu-vă lumea pe care ne-o oferiți, intrăm și noi în acel joc al realității, plin de amintiri, în care nu sint lacrimi, ci numai suris.

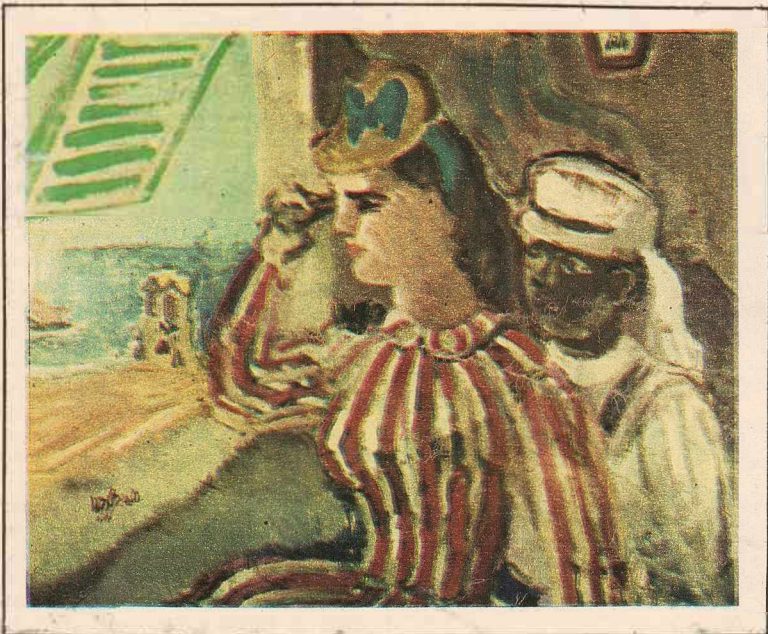
Cornel BOZBICI

Cursele 1911,

Viaduct.

Omagiu lui Monet.

Ritual Vasile Lupu.

soarele

Soarele are toate motivele să fie orgolios. Atâtea planete, printre care și a noastră, se învîrt în jurul său. Are sateliți de văz. Viața de pe Pământ e creația lui. Acum vreo patru miliarde și ceva de ani a ajutat viața să apară, iar de atunci o tot întreține. E ceva ca tu să ai puterea de a provoca starea denumită viață și să știi că fără tine viața de pe întreg Pământul ar dispărea în câteva zile! E ceva ca să privești spre Pământ și să poți spune «tot ce se vede acolo, plantă sau vietate, de la mine purced, fără mine n-ar fi apărut și prin mine există!» De-ai și zic, Soarele are toate motivele să fie orgolios. E ceva ca tu să decupezi timpul în zile și nopți, în anotimpuri și ani! E ceva să vezi cum toate speciile de plante și de animale se trezesc, devin active sau dorm în funcție de prezența sau de absența ta! E ceva ca toate să se orienteze după tine, știut fiind că e de greu să găsești ceva după care să se orienteze toată lumea! E ceva ca din tine să pornească energia care ține totul în mișcare. E ceva ca tu să reverși asupra Pământului atîta lumină și căldură și ca lumina ta să determine ritmurile biologice. E ceva ca tu să-i încălzești și pe cel puternic și pe cel slab, pe bogat și pe sărac! E ceva ca pînă și microbii să asculte de tine, ca agresivitatea lor și ca căria bolilor, și a epidemiilor, și a medicamentelor să se modifice uneori în funcție de dispoziția ta! E ceva ca recoltele Pământului să depindă de tine! E ceva să vezi cum se învîrt cimpile în jurul tău, rotirea lor transformîndu-se în grîu! E ceva ca să pătrunzi în fiecare bob de strugure și să hotărăști calitatea vinurilor! E ceva ca să mîngii obrajii tuturor copiilor! E ceva ca să fii amestecat în fluxul umorilor, în fiziologia și în stările de spirit ale tuturor oamenilor, precum și în cele consecutive stărilor de spirit ale tuturor oamenilor. E ceva ca să fii amestecat fără să se știe pînă și în pofta de a iubi! E ceva să vămuiesti și inteligența indivizilor. E ceva ca atîția oameni să îngenuncheze în fiecare vară la țărnițele mărilor și oceanelor lumii și să se închine razelor tale! E ceva ca ochiul, cel mai complicat și perfecționat dintre simțurile noastre, să se formeze, de-a lungul istoriei speciei, în funcție de particularitățile radiațiilor tale! E ceva ca să te afli la 150 000 000 kilometri de pământ și să influențezi într-atît viața de pe Terra! E ceva ca să apui în fiecare seară și să răsarî în fiecare dimineață. E ceva ca să te autodistrugi, arzînd secundă de secundă 5 milioane tone din greutatea ta și să ai totuși resurse pentru încă zece miliarde de ani! E ceva ca oamenii să viseze la captarea energiilor tale drept singură soluție pentru vremea cînd vor isprăvi cărbunele și petrolul și cînd vor renunța la energia nucleară.

Iată cîteva dintre motivele care argumentează orgoliul Soarelui. Nici un om nu poate să-și justifice mai deplin orgoliul decît el. Înțelegîndu-i grandooarea și recunoscîndu-și vanitatea Ludovic al 14-lea s-a botezat cu numele său. Și cu toate astea orgoliul Soarelui a primit într-o bună zi o serioasă corecție: atunci avea el, Soarele, să afle că nu e decît o stea. Nici măcar o stea mare, ci o stea mică, dar mai apropiată de Pământ decît celelalte stele. Soarele care are atîtea motive să fie orgolios nu poate spune «Nimeni nu e ca mine». Numai în galaxia noastră mai sînt milioane de sori ca el, iar în univers se mai găsesc milioane de milioane de miliarde de sori ca el. Soarele e grozav, are puterile pe care le are, dar între timp s-a descoperit că universul e plin de sori ca el. Soarele a luat cunoștință de această descoperire, iar asta l-a ferit de trufie, iar noi, oamenii, continuăm să-l adorăm ca și pe vremea cînd îl credeam cel mai mare zeu din Univers.

Romulus BALABAN

doctori de inimă

Un veritabil medic nu poate fi prețuit la adevărata lui valoare decît de bolnavi. Înțelepciunea aceasta am ajuns s-o profesez, din păcate, abia după ce am trecut prin lăcașele lui Esculap. A trebuit ca un timp de multe zile medicul primar Victoria Vasilescu de la Spitalul Cantacuzino din București să-mi ofere exemplul unei totale devoțiuni față de bolnavii în supraveghere, ceea ce înseamnă destule ore în plus față de orarul de muncă obligatoriu; a trebuit ca însuși profesorul și savantul, academician Aurel Moga. să cheltuiască ceva timp nu atît cu publicistul Nicolae Stoian, cît cu pacientul încă puțin convins de consecințele tratării la timp și conștiințioase a unei afecțiuni aparent lipsite de consecințe. O asemenea inițiere, completată cu precădere de dialogurile cu «tovarășii de suferință» mai încercați, m-a făcut să mă pătrund de stringența unui mare adevăr: medicul nu poate fi decît un om de omenie, în cel mai deplin înțeles al expresiei. Acea fericită metaforă «medicul — duhovnicul bolnavului» își confirmă întotdeauna valabilitatea cînd dai de un bun profesionist care știe să distingă semnele bolii nu numai după nu știu ce rezultat de laborator, ci și după starea de spirit a pacientului, după spusele sale, după ceea ce în popor se cheamă «uită-te la față și întreabă-mă de viață». Și nu e suficient doar să posede o asemenea știință a diagnosticării, dar să și țină seama de toate acestea în lucrarea sa asupra bolnavului. Considerațiile mele pot apărea foarte diletante medicilor partizani totali ai maximei tehnizării a investigației. Dacă n-as fi avut prilejul să aud în repetate rînduri pledoariile unor reputați discipoli ai lui Esculap pentru o umanitate neștirbită a acestei profesii, poate că nu m-aș pronunța cu atîta fervoare în apărarea aceluia tip de medic prin excelență exemplul de omenie, de solitudine, de stimă aleasă față de bolnavi, oricare ar fi locul lor în ierarhia socială sau profesională.

Întîmplări extramedicale și extrapublicitare mi-au prilejuit, de pildă, cunoștințe și, după aceea, apropierea de doi tineri medici, ambii slujitori ai cunoscutei noastre instituții medicale ASCAR. Doctor în științe medicale de mai mulți ani, unul elev al profesorului Iliescu, iar celălalt al profesorului Moga, unul din Soveja Vrancei, iar celălalt din Romosul Orăștiei, adesea lucrînd cot la cot la salvarea aceluiași bolnav, camarazi exemplari, chiar dacă în disputele colegiale se întrec în a face elogiul școlii medicale frecventate. Din aceste prime referințe chiar, cine a trecut fie și o singură dată pe la ASCAR, înțelege că este vorba de doctorii Ghiță Bunghez și Nicolae Stăncioiu.

Amîndoi fii de țărani, care «n-au uitat să joace hora», cum zice Octavian Goga, și-au păstrat acea omenie de-acasă, virtutea cea mai de preț a omului simplu. Fie el pacientul nu știu ce personalitate cu impunătoare carte de vizită sau un țaran dintr-un sat anonim, îmbrăcat în straie tradiționale, cei doi medici nu vor osteni în a-l cerceta nu numai profesional dar și cu o solitudine umană dătătoare de încredere. De la primul schimb de cuvinte, de la răspunsul la «bună ziua», bolnavul simte astfel că acel căruia i se adresează este exact omul capabil să-l înțeleagă, să i se destăinuie, să-l însănoțosească.

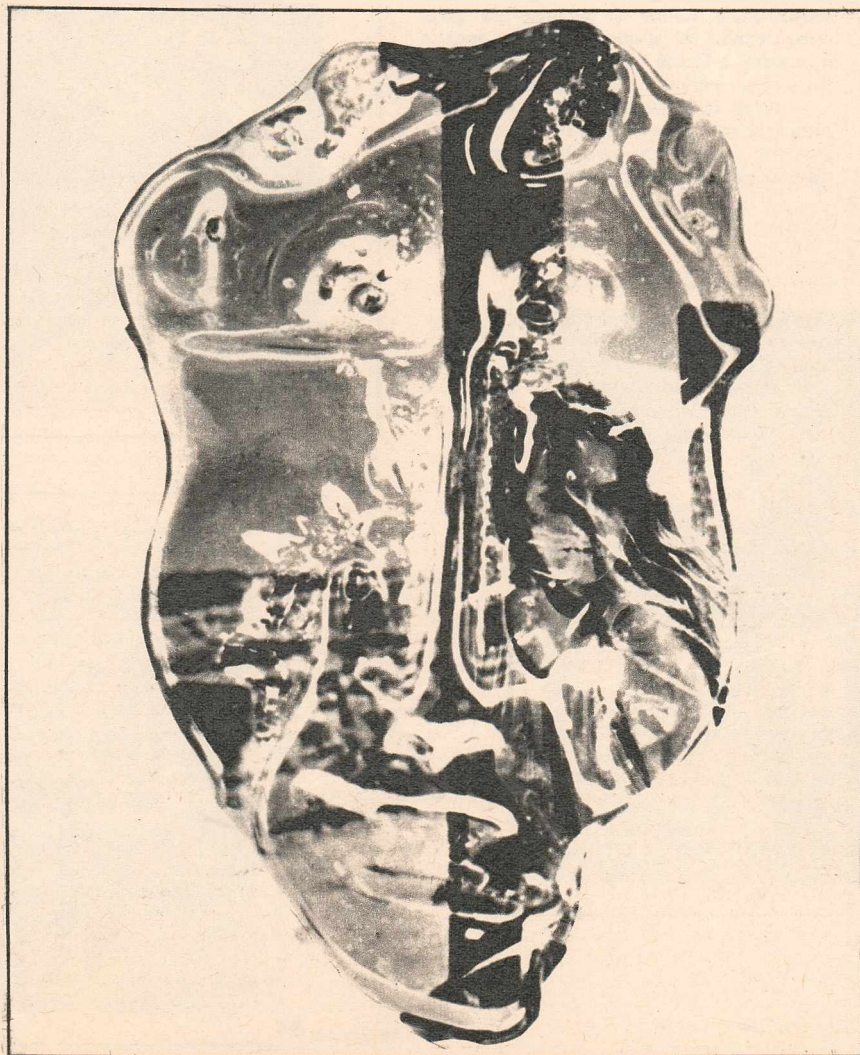
Scriind aceste rînduri mi-am amintit cuvintele cu care un reputat profesor își încheia referatul pe marginea lucrării de doctorat a unuia dintre cei doi medici evocați în însemnarea de față, Ghiță Bunghez. Parafrazînd un cunoscut dicton, conchidea profesorul, aș spune că nu numai stilul e omul însuși ci și omul e stilul. Nimic mai adevărat cînd este vorba despre cei doi doctori de inimă, în înțelesul metaforic, omenesc, nu strict profesional, al acestor asociații de cuvinte

Nicolae STOIAN

reflexe

de A. MIHAILOPOL

Cetatea Istriei, «Irisul zefirului».

pensionar singur

«Pensionar singur caut persoană pentru menaj, dau spațiu. Șos...». Străduțele presărate în lungul liniei ferate au un farmec aparte numai gîndindu-te că mulți dintre cei care s-au născut și au murit acolo, în șuierat de locomotivă au avut nostalgia călătoriilor. De aceea poate gardurile de lemn vopsite în culori vii îmi par a fi pentru locuitorii acestor străzi un fel de bariere între ei și tren, între dorința lor de a alerga în urma unei locomotive care merge unde-o fi și tihna unei vieți în care orele nu se mai numesc cinci, șase, patru, nouă, ci sculat, plecat, venit, mîncat... Aici stau oamenii după care ne-am putea potrivi cu toții ceasurile. Casele făcute în lungul liniei ferate par a se strădui să fie cît mai atrăgătoare pentru a nu fi părăsite de stăpînii lor. Înconjurate de cași sau vișini, învelite cu frunză de căpșună, cu mușcate în fereastră și salcîmi în poartă, casele acestea își împodobesc ferestrele cu perdeluțe, ori se vopsesc ca femeile ce vor să placă, alături de uritul și pustiiul liniei. În grădinița unei asemenea căsuțe l-am putut privi și asculta pe nea S..., eu, bineînțeles dîndu-mă drept student în căutare de gazdă. De băut am băut apă din așa-zisul puț american, apă rece și împede cu gust de floare. «Uite ce, băiete, te-aș lua, dar problema se pune că nu pot... Am avut băieți ca tine, unul s-a făcut șofer fără voia mea și a murit cînd a deschis portiera și a vrut să se dea jos, celălalt a vrut să pună lumină în șopro-nul ăsta și a trimis-o pe nevastă-sa să-mi spună să închid de la tablou, dar ori a uitat ea, ori am uitat eu, ceasu' rău, cum s-a făcut nenorocirea că a murit cînd a pus mina pe fire. A murit, și nevastă-sa a plecat, a mea murise mai demult... Cum? Spăla cîrpe și a murit, eu eram la serviciu, cînd am venit era gata moartă, întinsă în pat. Mi-a rămas fata, îmi scrie să vind și să mă duc la ea și bărbat-su, la Zimnicea. Ce să fac eu acolo? Om bătrîn sînt, la pensie, aici m-am născut, aici au viețuit ai mei, aici vreau să mor, unde să mă mai duc pentru cîți ani mai am. Și nici singur pu pot să stau, să n-am pe nimeni cu chibrit și luminare cînd o fi».

Bătrînul, deși tăvălit de atîtea necazuri, arată însă bine, munca grea l-a întărit. Cu auzul nu stă grozav, ascunde însă lucrul ăsta cu știința povestirii, monologhează cu voluptate lăsîndu-se rar întrerupt. Mustața groasă, arsă de țigară, i-alunecă pe colțurile gurii, în timp ce cu privirea își mîngîie creștetul. Nu, el nu caută orice «persoană», el caută pur și simplu o femeie de-o seamă, pe care necazul s-o fi lăsat pînă la urmă singură pe lume ca și el. O femeie care să-i împartă pensia la piață, gospodină, blîndă, cu care să stea sub vișin și să povestească, fiecare despre ce i s-a întîmplat, amîndoi despre ce li se mai întîmplă.

— Pentru că se mai întîmplă și așa, să ai familie toată viața și să te vezi deodată singur pe lume. Nu zic eu de alții care au viețuit singuri și de murit tot singuri vor să moară, ci de unul ca mine, care toată viața am trăit împreună, la serviciu cu colegii, acasă cu nevastă-mea și copiii. Eu ce să fac? Cum să trăiesc alt fel? Că nu știu să fac mîncare din bani, la mine n-a existat, aduceam banii acasă și săpam grădina, pe urmă mai vorbeam, ascultam radio, ne certam, ne împăcam, de, ca oamenii.

Lumina, cernută de frunzele vișinului, ne alba ici-colo privirile.

Iulian NEACȘU

suflet de nailon

Întimplarea a potrivit în așa fel lucrurile încât, alăturat, în presă au apărut — în aceeași zi, în aceeași pagină, în același colț — două știri aparent fără nici o legătură între ele. Într-una era vorba despre aventura, bineștiută astăzi, a echipajului II de pe «Skylab», format din astronauții Bean, Garriott, Lousma, acești veritabili «naufragiați în spațiu», cei care inaugurează astfel o categorie cosmică. În ajutorul lor, pămînteni au pregătit — minuțios — un alt echipaj, o rachetă-salvatoare în trei trepte (extrem de costisitoare), gesturi spectaculoase au fost puse pe calculator și traduse în formule stricte, matematice... Dar ce se mai întîmplă, paralel, pe Pămînt, nu departe de centrul de la Houston? Cealaltă știre comenta un fapt divers, tragic consumat pe o șosea oarecare: un tînăr de 25 de ani a fost găsit înghețat, la marginea șoselei, lângă automobilul său rămas în pană de benzină, cu un glonte pe care singur și-l trăsese în timp. Omul se despărțise de oameni așternînd pe hîrtie (piesă de dosar — actualmente — la poliție) următoarele cuvinte: «Timp de 11 ore am așteptat să oprească cineva. N-am mai putut suporta. Mașinile treceau întruna, fără năcar să încetinească viteza». Numele celui care n-a mai putut suporta indiferența celorlalți: David Huffsteter. Pe timpuri, spune legenda, David l-ar fi doborât pe Goliat, dar iată Goliatul «civilizației» doborîndu-l acum pe David, într-o incredibilă și nedreaptă revanșă. D.H. se afla la numai 10-15 kilometri depărtare de o așezare omenească, ar fi putut porni pe jos către Ceilalți, dar n-a rezistat gîndului că însingurarea a ajuns pe o asemenea treaptă, încît poți trăi absolut singur printre cele trei miliarde și jumătate de locuitori ai Terrei. Să fi vrut D.H. tocmai prin gestul său disproportionat, deznădăjduit, să atragă atenția asupra pericolului care pînă deosebește omul din numai din pricina gazelor de eșapament, cit a reziduurilor nocive — straturi izolatoare ale relațiilor umane firești? Ofrandă pe altarul «monstrului» Auto, simbolul civilizației?

Relatîndu-i cuiva drama lui David H., acesta mi-a povestit cum, aflîndu-se cu mașina prin părțile Gutinului și părăsind șoseaua asfaltată, pentru a descoperi, pe căi lăturalnice, natura (ah! «alpinistii» motorizați), s-a rătăcit. Era aproape pe seară, soarele gata să scapete, ora la care ciobanii, după ce-și mulg oile, se așază de mîncîncă. A întîlnit o turmă, ciobanii i-au salutat respectuos pe el și pe nevastă-sa, i-a întrebă pe unde-i mai bine s-o apuce, ca să dea iarăși de șosea, unul din ciobani — bătrîn — a lăsat turma în grija celorlalți și s-a urcat în «Dacia», oferindu-se să-i piloteze doi kilometri. Apoi a bătut drumul înapoi, de unul singur, în întunericul care se lăsase. Desigur, doi kilometri nu-s cine știe ce distanță, mai cu seamă pentru un muntean, fie și vîrstnic, dar în gestul simplu, făcut de cioban, am descifrat însemnătatea pe care psihologia unei națiuni o poate avea în contactul ce se stabilește, pe parcursul deceniilor și secolelor, cu civilizația. Pe un anumit fond sufletesc, cum este cel al românilor, civilizația — oricum de alt tip, socialistă — nu duce (și n-ar trebui să ducă în nici o împrejurare, oricît de mărunță!) la înstrăinarea omului de om, la adversitate sau indiferență. În «era de nailon» ce cu o noare o străbatem împreună, să nu ne lăsăm — niciodată — și sufletul invadat de plastic.

Mihai STOIAN

faima «sfîntului» din oradea

Înainte ca tele-omenirea să-și demonstreze scurta sa memorie afectivă și să treacă, cu arme și bagaje, în fiecare simbătă seară, de partea lui Mannix, Sfîntul cucerise — dacă vă mai amintiți! — inimile, setea noastră de suspense, dar și industria orădeană de blănărie. Aici însă e poate singurul țînt în care Sfîntul domnește mai departe: haina de blană întoarsă — cum îi spunem noi, profanii — de velur, cum se cheamă de fapt, haina aceasta ușoară, călduroasă, făcută din blană de țurcană (pentru că țigaia are derma prea delicată pentru treaba asta) a trecut de pe micul ecran, din garderoba Sfîntului, în secțiile fabricii «1 Mai» din Oradea și aici a devenit faimoasă. Rîvnită de toți, obținută greu și cerută insistent și peste hotare: cele 50 000 de haine produse anual de blănării orădeni reușesc cu greu să facă — numeric — față setei hibernale de căldură a japonezilor, suedezilor, austrieșilor, germanilor, elvețienilor, ca să nu mai vorbim de nevoia autohtonă (de aceeași natură!) a brașoveanului, a maramureșeanului cu iernigrele, sau chiar a bucureșteanului sensibil la modă, ca și la frig.

Cînd l-a adus pe lume pe Simon Templar în romanele poliștice, Leslie Charteris nu a bănuțit ce probleme va crea blănării orădeni. Prima problemă se numește aprovizionarea tehnico-administrativă — și ține de faptul că dumnealor contractează cu agricultura materia primă, dar nu pot ști exact ce «sursă» va fi sacrificată — merinos sau țurcană; drept care, fabrica cu nume sărbătorețesc nu-și poate realiza sărbătorește și exact sortimentele făgăduite comerțului iar acesta, nemilos, nu acceptă înlocuiri (să zicem din haine cu blană la vedere — 10 000 pe an se produc, sau din hainele de stofă îmblănită — alte 90 000 pe an!), și plătește, frumuseț, penalizări ce urcă pînă la două milioane și ceva pe jumătate de an. Directorul adjunct Constantin Crivoi, cu care stau cinstit de vorbă, nu-mi ascunde nici păcatele lor — și asta-mi place — dar nici greutățile pe care le fac furnizorii. Nu știți ce înseamnă — pentru un «Sfînt» din aceștia (care l-au făcut praf pe domnul Marder cu firma sa londoneză «Paradis» cu tot, și a comandat la noi tot ce se putea comanda și au lansat în toată lumea «Sfîntul» românesc), nu știți ce înseamnă un ac de la mașina de

cusut, sau un kilogram de rumeguș. Dacă se rupe acul — și cel produs la fabrica bucureșteană e atît de firav încît durează cam 3-4 zile în loc de 30-60 zile — asta înseamnă cam 20 000 lei cheltuieli în plus pe lună. Dacă nu există rumeguș suficient — și Tileagdul ori Beiușul au griji mai mari pe linie de industrie a lemnului și dau uitării acest biet produs secundar — nu se pot degresa și tăbăci pieile, și atunci producția stă și în loc de 300 de lei cît ar fi costat cele 6 000 kilograme necesare în două zile, fabrica a pierdut niște frumoși 100 000 lei.

Dar astea țin de trecut — de trecutul apropiat, ce e drept — oricum însă depășit la ora actuală. Blănării orădeni au dat bătaie și au realizat — află — un beneficiu de 2 700 000 lei pe primul semestru numai la capitolul piei înnobilate și căciuli. Și apoi le-a venit ideea furdalelor. Furdalele acestea par niște nimicuri, niște fleacuri, niște mărunțșuri bune de rebutat: căpețele de blană căzute de la croitul Sfîntilor sau al căciulilor, sau mai știu eu ce. Au stat creații și s-au gîndit — și Alexandru Boc, și Dionisie Fülöp, și Tiberiu Tavorszi, cei care au creat rafinatele modele «Eschimos» dorite de japonezi, sau blănurile cu broderii cerute de austriești, sau elegantele jachete comandate de suedezi — au stat și s-au gîndit ce se poate face cu deșeurile acestea ca fabrica să cîștige un ban bun de pe urma lor. Și au găsit: puse alături, frumos și mozaicat, după culoare și firul blănil, furdalele acestea s-au alcătuit în niște strașnice misade cu care se îmblănesc — ieftin și călduros — șubele de protecție. De la cinci lei, furdalele au ajuns să prețuiască 15 lei kilogramul. vreo 50 de femei au căpătat de lucru (și asta este bine pentru Oradea, unde există forță feminină de muncă disponibilă), iar fabrica dă acum pînă la 1 800 bucăți pe lună. Oricum, la ora actuală, fabrica aceasta gospodărească și chibzuită — care ne face întotdeauna vara sanie pentru iarnă — lucrează frumos, lucrează promițător și perpetuează în memoria noastră imaginea unui bărbat viteaz și salvator de tinere orfeline, de profesie detectiv particular, care poartă pe ger o haină leit celor confecționate la Oradea.

Sanda FAUR

napoton pentru biofarm

Biofarm este o întreprindere bucureșteană care merită a fi cunoscută, măcar pentru faptul că atunci cînd ne doare capul, avem guturai, stare febrilă, crampe stomacale, astenie ș.a.m.d. apelăm în bună măsură la comprimatele ce-i poartă marca. Treburile aici mergeau ca pe roate, astenicii, nevrozatii, cei suferinzi de afecțiuni mai mult sau mai puțin superficiale, puteau să aștepte liniștiți produsele fabricii care întotdeauna și-a respectat cu strictețe obligațiile contractuale, livrînd prompt cantitățile de medicamente cerute pe piață. Asta a fost pînă de curînd și, dacă în prezent veți constata că numărul guturăniților, astenicilor, celor suferinzi de ficat, a crescut simțitor la mia de locuitori, întrebați-mă și vă voi răspunde, fiindcă am aflat secretul. Pe scurt, la Biofarm, lucrurile nu merg bine.

Lăsînd gluma la o parte, aflați că totul a pornit de la hotărîrea noii conduceri a fabricii, aprobată cu mare însuflețire de Centrala industrială de medicamente și coloranți, de a muta secția galenice, aflată pe bulevardul Ilie Pintilie, în strada Logofăt Tăutu, la opoterapice. S-a motivat că astfel conducerea va fi mai aproape de producție și toate treburile vor putea fi mai bine coordonate.

Rezultatul: o inghesuală nemaipomenită la sediul din Logofăt Tăutu, secretare, personal administrativ și ingineri, lucrînd cu toții la grămadă, gălăgie, Turn Babel, nervi,

zăpăceală. În schimb, în bulevardul Ilie Pintilie, de mai bine de trei luni, o clădire cu mai multe etaje este practic abandonată! Am vizitat-o. Prin birouri, flueră vîntul. Din loc în loc, cite un salariat își vede de treabă, parcă înspăimîntat de liniștea și pustiu din jur. În alt colț al orașului, la cea de-a treia secție a Biofarmului, cea de extracte vegetale, unde sînt în curs de realizare investiții de vreo 200 de milioane, lucrările s-au cam împotmolit, între altele și pentru că, preocupați exclusiv de mutările serviciilor dintr-un loc în altul, cei din Logofăt Tăutu cam uită să-și trimită specialiștii să urmărească bunul mers al lucrărilor, să se consulte cu constructorul și, dacă este cazul, să ia măsurile ce se impun. Pînă una alta, construcțiile din etapa a doua au o întîrziere de trei, patru luni.

Află că în întregul întreprindere se face resimțită o stare de tensiune, că mulți vor să plece și, ceea ce este mai grav, actualul «stil» de muncă, periclitează realizarea planului întreprinderii.

Nu, n-am glumit decît în parte afirmînd că numărul astenicilor este în creștere. Mergeți la Biofarm și dacă din doi oameni întîlniți în cale, unul nu privește fix înainte și nu răspunde decît cu mare întîrziere la o întrebare, și atunci, așa, în doi peri, să-mi refuzați pe următoarele trei luni rația de napoton!

Mihai HETCO

«șeful» și «materialul»

Orice șef, fie și numai din pricina faptului că e șef, trebuie să aibă față de un material pregătit de un subaltern al său o atitudine critică ascuțită. Șeful cărui să i se prezinte un «material» — se înțelege prin termen: raport, referat, în general orice lucrare — și care să spună despre acest «material»: «foarte bun, extraordinar, nici nu mă gîndeam că se poate face o asemenea lucrare» — nu s-a născut încă. În genere, șeful citește un asemenea «material» în felul următor. Ionescu îi prezintă «lucrarea», sufocat de emoții, așezat pe un sfert de scaun în fața biroului superior, iar șeful citește filele dactilografiate suficient de atent ca să-și demonstreze interesul și suficient de detașat ca să notifice că o asemenea «lucrare» e pentru el un fleac. Din cînd în cînd șeful pune în dreptul unui rînd un semn de întrebare, încercuiește cite un cuvînt sau șterge două linii evident inutile. Dar astea sînt doar observații de amănunt. După lectura întregului material șeful rămîne o clipă pe gînduri și spune: «lonescule, materialul e încă crud. În forma asta nu merge. Problemele trebuie adîncite». Cum, nu spune, dar e clar că materialul trebuie adîncit. Ionescu ia lucrarea înapoi într-o stare sufletească ambiguă: deprimat că n-a reușit încă, mulțumit că i s-a ridicat nivelul, și o bagă într-un sertar. După două zile o adîncește. Schimbă cuvîntul «făcut» cu «efectuat», «problema» cu «complexul de probleme» și în două locuri «soluțiile preconizate» cu «soluțiile propuse». Și în această nouă formă adîncită îi prezintă, din nou, șefului materialul la lectură. De aici înainte, lucrurile se desfășoară în funcție de dispoziția sufletească a șefului și de felul cum a decurs audiența lui, înainte cu un ceas, la șeful său ierarhic. Dacă șeful e bine dispus citește «lucrarea» și dă din cap satisfăcut. La sfîrșitul lecturii spune: «Merge. În forma asta, merge. Se cunoaște că s-a muncit». Dacă șeful este într-o stare de spirit masacrantă, parcurge materialul cu un ochi de cenușă, pagina a treia n-o citește deloc, și îi spune lui Ionescu: «lonescule, ți-ai pierdut vremea de pomană, asta e material? Asta e referat? Asta e lucrare?» În clipa aia, Ionescu, țintuit pe scaun, ca pe unul electric, ridică spre șeful său o privire de implorare ce vrea să spună: «N-am experiență, ajutați-mă!» Dacă șeful e numai ușor plictisit, îl ajută: «lonescule, știi ce vă lipsește, vouă ăstora de la administrativ? Perspectiva. Se vede clar și din «lucrarea». N-aveți perspectivă». Dacă șeful e «în zilele lui mari», cînd «te ia tare», atunci zice: «Incapabili și chiu-langii. Asta sinteți! O gașcă de profitori! Nu vă interesează nimic în afară de chenzină. Dar dacă vă închipuiți că vă merge, v-ați înșelat. Asta e «material»? Asta e lucrare? Și dă cu ea de pămînt, în timp ce Ionescu se apleacă și culege filele cu sentimentul nimicniciei sale absolute. În concinuară, episoadele se pot desfășura după scheme diferite. De pildă, șeful e chemat la șeful său unde are loc o ședință desfășurată într-o atmosferă de cordialitate îngerească, atunci, la întoarcere, șeful își aduce aminte de «material» și de Ionescu și cere să vadă în ce stadiu se află «lucrarea». Citește din nou «lucrarea», dată de pămînt cu două zile înainte, propune schimbarea cuvîntului «efectuat» cu «realizat» și «îmbunătățirea» cu «optimizarea» și dă drumul «materialului» găsit de data asta «înfinat mai bun». Dar există și ipoteza contrară. Șeful a fost chemat la șeful său și «frecat». Atunci se întoarce la biroul său, sună, și îl cheamă pe Ionescu. «Să vină urgent cu materialul». Ionescu intră cu lucrarea știind că se află în anticamera morții. Șeful ia materialul, își aruncă peste pagini o privire sumară și spune: lonescule! Atît: «lonescule!» iar Ionescu a făcut un infarct. Dacă «n-a adîncit lucrarea», s-a «adîncit», în schimb, el.

Aurel BARANGA

problemele oamenilor

vreau să închin un pahar de ștefănești- argeș, pentru adevăr

Prin '67, la cererea inginerului Nicolae Mirescu, adresată Comitetului executiv al Consiliului popular al județului Argeș, i se dă acestuia — în locul a două parcele de teren situate în Pitești — o parcelă de 3 500 metri pătrați (cât însumau și cele două suprafețe din Pitești), în comuna Ștefănești.

Actul acesta de schimb nu-și putea însă găsi temei legal în nici unul din textele actelor normative invocate: nici în cele ale Decretului numărul 151/50, pentru că schimbul nu se făcea determinat de necesitatea comasării de terenuri în scopul asigurării celor mai prielnice condiții pentru întărirea întovărășirilor agricole, pentru constituirea gospodăriilor agricole colective, pentru întărirea gospodăriilor agricole de stat etc., și nici în cele ale H.C.M. nr. 1676/55, pentru că și cele două parcele de teren care aparțineau inginerului N. Mirescu nu fuseseră expropriate.

Și uite așa, s-a pus piatra de temelie la un întreg eșafodaj de litigii, de procese civile dar — culmea! — și penale, de care nimeni nu avea nevoie.

Pentru că acei 3 500 metri pătrați de teren din comuna Ștefănești, dați cetățeanului urban N. Mirescu, reprezentau loturile deja date în folosința unui număr de cinci familii de țărani, printre care și aceea a semnatarului scrisorii primite de noi, Tudor Volintiru.

S-au judecat țărani cu inginerul N. Mirescu și-au câștigat. S-au judecat pînă și-n penal, pentru că, la un moment dat, Paraschiva Volintiru (soția lui Tudor) și Elena Vlădușel au fost învinuite că ar fi furat porumbul de pe pămîntul pe care ele îl munciseră. Ba au fost și condamnate de prima instanță la câte un an închisoare, noroc însă de cea de recurs care s-a dovedit mai înțeleaptă, achitîndu-le.

S-a judecat și Consiliul agricol Pitești-Argeș cu inginerul N. Mirescu, dar consiliul pierzînd procesul, țărănilor li s-au luat loturile.

Cam asta-i istoria. O istorie pe care Tudor Volintiru, cel cu șase copii, și ceilalți săteni n-o pricepe și nici n-o cred terminată. Sînt în scrisoarea dumnealui și aceste rînduri: «Piteștiul în loc să acționeze ne-a răspuns căci și D-lor sînt oboșiți de șase-șapte ani de cînd se luptă cu Dl. Mirescu».

În pofida oricărei oboseli și-n numele acestor oameni care, în ciuda hărțuielilor la care au fost supuși, reușesc să se exprime atît de politico, rugăm «Piteștiul» să ne explice care-i adevărul cel adevărat. Nu de alta, dar trebuie limpezite și vechile umbre pe care volens-nolens le lasă aceste două fraze din adresa fostului Comitet de Stat pentru economia și administrația locală nr. 4391 din 14 octombrie 1969, trimisă Comitetului executiv al Consiliului popular al județului Argeș:

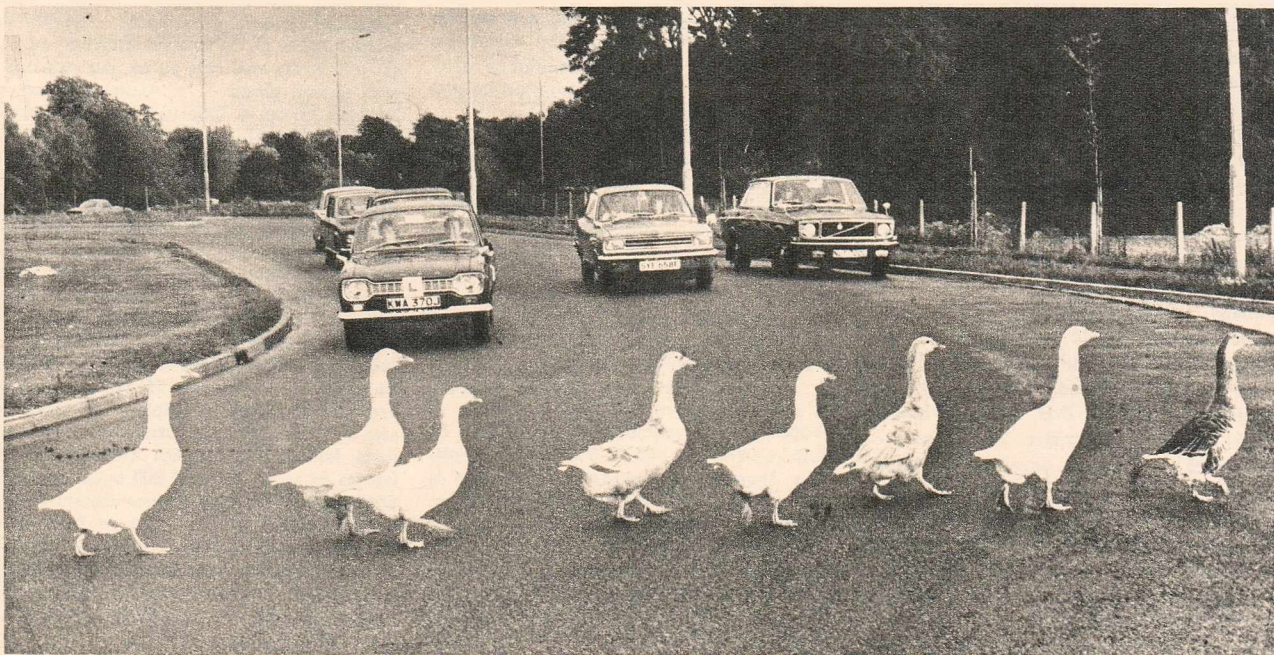
«Din discuțiile purtate cu prilejul cercetării (N.R.: făcute de reprezentanții CSEAL) a reieșit că în comuna Ștefănești s-au mai făcut asemenea schimburi de terenuri.

De asemenea, deoarece s-a constatat că la Comitetul executiv al Consiliului popular al comunei Ștefănești nu există o evidență a terenurilor rezervă de stat aflate în administrarea sa este necesar a se lua urgente măsuri pentru punerea la punct a acestei evidențe».

Nelu IONESCU

Echilibristul francez Henry's continua să locuiască pe o platformă suspendată pe un cablu la mai mulți metri deasupra solului. Mirați-vă, dar eroul nostru n-a mai coborît de acolo de la 28 martie anul curent și nici nu are de gînd să coboare pe pămînt pînă la 29 septembrie, așa cum a făgăduit. Recunoaște că experiența sa nu e dintre cele mai agreabile, că-i lipsit de confort, că atunci cînd vremea e urîtă totul i se pare insuportabil, că are frecvente dureri de cap și alte mai mici sau mai mari mizerii ale vieții de suspendat. Dar iată și o rază de lumină — argumentată de fotografia de față: cu prilejul aniversării a zece ani de la căsătorie, doamna Henry's a urcat pînă la locul supliciului voluntar al soțului ei, asigurîndu-l încă o dată de toată afecțiunea ei.

ce-i
atîta grabă

Au ieșit pe poarta fermei, s-au tot fîit încoace și-ncolo, căutînd să desprîndă ceva grăunțe din macadamul șoselei și dacă au văzut că nu-i rost, s-au îndreptat spre casă. Tacticos, legîndu-se, cînd pe un picior, cînd pe altul, așa cum le ștă bine giștelor. Șoferii? Să mai aștepte, că doar n-o fi foc...

Anton DRAGOȘ

dacă nu aici, atunci unde?

Se vor fi întrebare vreodată ingenioșii diriguitori ai consumului public culinar: ce vrea să zică acest slogan pe care l-a inventat, nu se știe cine și l-a pus în circulație în mai toate zonele țării: «Restaurant cu specific românesc»?

Să vezi și să nu crezi! În România au început să apară restaurante cu specific... românesc! Am început, dragă Doamne, să ne minunăm descoperind ce-au uitat bătrînii bătrînii noștri!

Dar ce înseamnă la urma urmei «specific românesc», atunci cînd asociem atributul unor produse de îngurgitare? Fără îndoială, deliciul pe care dacă-l vrea pe săturate sau chiar numai să-l adulmece, gurmandul-cetățean-al-Terrei trebuie să vină în România! Sau, dacă-i vine mai la îndemînă, să se repeadă pînă la Roma unde există un «Restaurant tipico romano».

Acolo, e drept, trebuie să-l caute. E unul singur. Și e pus în evidență pentru că, e de presupus, celelalte sînt «tipico» italienești. Și, iar e de presupus dacă nu e chiar absolut cert, restauratorii din Cetatea Eternă nu convertesc realitatea asta elementară în titlu de fală sau de renume comercial!

Dar ajuns în România, cetățeanul de

Mame (arh.) — Raport — Posesiv 10) A game — MOȘ ION. 11) CHIRIL — SANIE PE CĂRĂRILE NORDULUI.

VERTICAL: 1) STUPLI. 2) CHEIE — SARCOFAG. 3) EVA — TELEFON! 4) Rinul de jos! — BĂIAT — Canoe! 5) ET! — DEAL — CHYMENE. 6) CEARĂ ROSIE (pl.). 7) PARIS — Dunărea veche. 8) HAN! (pl.). 9) RICĂ VENTURIANO — JERTFĂ. 10) UMBRELĂ — Termene calendaristice. 11) MINUTAR — DECEBAL.

Ioan CARAIMAN

Dicționar: GO, IME, ISTRU.

Dezlegarea jocului «VITICOLĂ», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) SCOPAS — MANAT. 2) TONIC — CANELE. 3) AC — LICORI — AR. 4) NERUDA — ANICA. 5) CA — LUDEMIS — 7) U — MALAGA — EC. 7) PA — A — O — DROB. 8) RODITA — AO — PU. 9) APEL — MAR — BIT. 10) VII — BACANALA. 11) ACRA — RAC — CIS. 12) CEASLA — IMATI.

nina cassian

S-a nascut la 27 noiembrie 1924 in orasul Galati. Urmeaza scoala primara intre anii 1931-1935 la Brasov. Studiile secundare in Bucuresti intre anii 1935-1942. Isi face debutul in presa in anul 1944, cand publica in ziarul *Ecolul* traduceri din Morgenstern si Rodenbach sub pseudonimul Maria Veniamin. Cu poezie originala debuteaza in ziarul *Romania libera* in 1945. «Am fost un poet decadent» se cheama prima poezie publicata, urmată la scurt interval de o alta, «Grevă», apărută în revista *Orizont*, condusă de Sasa Pană. Timp de un an e redactor la săptămânalul *Rampa* (1947-1948). Scrie cronici dramatice, coregrafice, umoristice, unele din ele semnate cu pseudonimele: Maria Veniamin, Ana Varga, Nic. Hortensia. Debutul editorial în decembrie 1947 cu volumul de poezii: *La scara 1/1*.

Scrieri: *La scara 1/1* (1947); *Sufletul nostru* (1949); *An viu nouă sute și șaptesprezece* (1949); *Horia nu mai este singur* (1952); *Tinerete* (1953); *Virstele anului* (1957); *Dialogul vântului cu marea* (1957); *Spectacol în aer liber* (1961); *Sărbătorile zilnice* (1961); *Să ne facem daruri* (1963); *Disciplina harfei* (1965); *Singele* (1966); *Destinele paralele* (1967); *Ambitus* (1969); *Cronofogie* (1970); *Marea conjugare* (1971); *Recviem* (1971); *Atit de grozav și adio* (proză, 1971); *Loto-Poeme* (1972). Cărți pentru copii: *Nică fără frică* (1950); *Ce-a văzut Oana* (1952); *Florile patriei* (1954); *Prințul Miorlău* (1957); *Povestea a doi pui de tigru numiți Ninigra și Aligru* (1969). A tradus din Morgenstern, Brecht, Maikovski, Apollinaire, Cicovski, Paul Celan, Iannis Ritsos, Hugo, Molière... A obținut Premiul de Stat și al Uniunii Scriitorilor pentru unele cărți destinate copiilor.

Ca un ecou heraclitean, câteva versuri din poemul «Plan înclinat», din volumul *Destinele paralele*, sună astfel: «Stau răstignită cu brațele-nlături pe-o planșă / și aud lucrurile curgând și eu neputînd / de două ori să mă scald în aceleași, eu-însămi / la rîndul meu, izvorînd, prelungindu-mi-se miinile, părul, coada ochiului, curgînd / pe o pantă înclinată, curgînd în jos și în sus / în procesiuni de celule ovoidale pulsînd / fiind, nefiind, terminîndu-mă brusc, continuîndu-mă blînd / o, ați văzut vreodată o cruce curgînd?». Sînt versuri care ar putea prefața întreaga activitate lirică a Ninei Cassian, ele indicînd mobilitatea unei individualități poetice extrem de diversă și meandrică în capacitatea ei de cuprindere și exprimare a unor afecte și idei, nu arareori, divergente, contrastante.

Versurile citate nu închid, ca într-o formulă rigidă, o trăsătură imuabil definitorie (poezia Ninei Cassian refuză orice fixă etichetare), ci ne deschide un unghi de înțelegere a unei lirici de o expresivă complexitate, mărturisind, cu autenticitate, o viață interioară pe cît de efervescentă, pe atît de neliniară. Evocînd în poemul *Dialectică* din cartea *Să ne facem daruri* un joc din copilărie, cînd i se impuneau anumite poziții fixe și cînd pierdea jocul «pentru că nu puteam încremeni», poeta conchide cu semnificație: «Nici azi nu pot să mă opresc pe o singură mișcare. / Chiar dacă aș muri acum, în plină vară, / dungile albastre de pe rochia mea / ar curge în iarbă ca patruzeci de izvoare neliniștite, / continuîndu-mă-n timp». E și aici mărturisită (și exemplele se pot substanțial multiplica) intensitatea și dinamismul unei continue disponibilități interioare, mărturisire ce-și găsește acoperirea într-o creație lirică de mereu schimbate planuri. Puternic confesivă, poezia Ninei Cassian e ancorată, în același timp, în datele imediate, nemijlocite ale realității. De aici o seamă de consecințe. Poeta e într-o comuniune directă cu elementele naturale ce nu apar ca un decor, ci drept dimensiunile ei sufletești. Resimțind cu acuitate viața, afectivitatea poetei reacționează nu o dată frenetic la toate solicitările ei. Și nu numai la cele sărbătorești, duminicale, dar și la acelea ce-i declanșează, dramatic, resorturile unor dureroase sentimente. În acest sens să ne amintim de acea carte *Recviem*, care nu-i altceva decît o nemijlocită confesiune (de mare poezie) a unor sentimente grave provocate de un tragic moment biografic: moartea mamei. Elegiacă într-o bună parte a liricii sale, obsedată de trecerea deteriorantă a timpului, poeta e tot, pe o bună parte a creației sale, polemică împotriva a tot ceea ce ne împiedică a fi «puri și frumoși». *Loto-poeme* e, din acest punct de vedere, poate cea mai semnificativă carte a poetei. Ironică și sarcastică pînă la grotesc și caricatural, autoarea denunță vanitatea, indiferentismul, meschinăria, egoismul («Familia Bubă», «Fratele de cruce», «Epidemia», «Atențiune, copii!», «Dispută în eternitate»...). Lăsînd la o parte o seamă de producții exterioare, ce nu se înscriu în registrul propriu poetei, Nina Cassian mai e și autoarea unei poezii de originală afirmare a umanismului socialist, cînd cîntecul ei «se înalță în văzduh, plin de răspunderi și datorii». Omul comunist nu o dată apare în poezia ei cu profilul lui luminos și pur, ca o țintă spre care inima poetei tinde irezistibil. «Cerul curat e solidaritate» afirmă poeta într-o piesă lirică de o caldă generozitate umană («Cer curat»). Un compartiment, cel erotic, din lirica Ninei Cassian merită, de asemeni, o mențiune specială, poeta dîndu-ne o poezie de dragoste cu dimensiuni antologice nu numai în literele românești, poezie fascinantă prin concretul ei senzorial. În finalul acestor sumare rînduri, vom băga de seamă că luciditatea, omagiată chiar de poeză, atît de invocată în caracterizarea liricii Ninei Cassian are, din punctul nostru de vedere, nu atît rolul unei autocenzurări, ci pe acela al pătrunderii și relevării mai intense a vieții trăite, cu voluptate, de poeză, chiar și în cazul eșecului. («Dacă mi-aș pierde miinile și picioarele, / pe tine n-aș vrea să te pierd, Luciditate! / ...Cine te numește uscăciune / sau frigiditate? / ...Eu știu că dimensiunea ta dă adevărata cunoaștere, / ... Bucuria neînțeleasă e numai o jumătate de bucurie / ... Dacă nu te-aș avea, Luciditate, / aș trece prin viață străin de mine însumi / și nu mi-aș putea lega rînille, / pentru că n-aș ști unde sînger. ») În lirica noastră, Nina Cassian înșcrie o prezență de adevărată și originală poezie.

Traian STOICA

elogiul inteligenței

Luări de poziție în favoarea eseului nu au lipsit în literatura actuală, chiar vehemente, mai puțini au fost înșiși practicienii genului, confundat prea adeseori cu foiletonul critic. Lipsește multora dintre partizanii săi o reală mobilitate intelectuală, cunoașterea unor domenii întinse și chiar disponibilitatea psihologică, marea gamă afectivă. Mircea Malița, aflat acum la cel de al treilea voium al *Aurului cenușiu*, om politic, savant și diplomat, este și un scriitor plin de grație, un autor de succes, întrunind calități remarcabile, sub semnul încrederii în știință și în vocația civilizatorie a omului.

Cu toate acestea, nimic mai riguros decît gîndirea «eseistică» a lui Mircea Malița. Format la școala matematicienilor, și-a însușit un stil extrem de suplu și de precis, cu o mare capacitate de a controla datele în discuție și a le dezvolta în teorii cuprinzătoare. Eseul a trecut de multe ori drept genul improvizației, al diletantismului scriitoricesc și ideologic, stîrnind, ca atare, indignarea «oamenilor bine», a savanților de catedră, cu tratate și «sistem». Odată cu prăbușirea filozofiei sistematice, a proliferat gîndirea fragmentară, bazată pe inducție și fiind în ton cu știința experimentală. Pozitivismul este prin excelență eseistic, oricît de paradoxal ar părea, iar autorii psihologizanți au mers cu toții pe aceeași cale, ridicînd arta divagației pînă la culmile ei cele mai înalte. Observația și clasificarea s-au dilatat verbal și de aici n-a fost decît un pas pînă la reacția vehementă a autorilor behavioriști, iar mai apoi a școlii structurale. Cartea lui Mircea Malița demonstrează compatibilitatea eseului cu tendințele formalizante ale gîndirii moderne, ridicînd limbajul literar pînă la stringența unei ecuații. Citită cu atenție, ar putea influența stilul discuțiilor intelectuale de la noi, încă dator prolixității și amatorismului. Postulînd că «Tot progresul gîndirii omenești stă în capacitatea crescîndă de a abstractiza», Mircea Malița forțează structura propoziției, eliberînd-o de balast și ajungînd la formulări limpede, ca într-un raționament matematic. Îmi amintesc acum cele spuse de un scriitor de limbă engleză, care verifica, pe vremuri, niște încercări de compoziție în limba lui Shakespeare: fiecare propoziție trebuie să aibă înțelesul său propriu, independent de al contextului, fără ca prin aceasta să impieteze asupra întregului. Este de fapt o concluzie reieșind din educația matematică solidă a popoarelor cu veche civilizație, lucrînd în mod uzual cu o gîndire simbolică.

Ceea ce aduce *Aurul cenușiu*, volumul al treilea, este și mai valoros în ordine teoretică. Semnificativ mi se pare capitolașul intitulat *Mișcare*. Între limitele gîndirii noastre, inventariate în altă parte pînă la trei: infinitul, înțelegerea conceptuală a microcosmosului și mișcarea, cea din urmă atrage atenția cu precădere, însoțind toate demersurile minții omenești: «Cînd facem un raționament, oprim însă în loc mișcarea conceptelor pentru a le păstra identitatea. În cursul silogismului, logica evită cu grijă sofismul celui de al patrulea termen, care duce la o concluzie eronată pentru că unul din termeni a avut două sensuri. Gîndirea omenească cere ca noțiunile să rămîină neschimbate în intervalul considerat. Rațiunea noastră spune lucrurilor: opriți-vă, pentru a putea opera. Ea culege, astfel, clișee fixe». Efortul cel mai susținut a fost depus de-a lungul generațiilor pentru a stăpîni mișcarea. Abia Newton și Leibnitz au făcut primii pași pe calea definirii ei. Analiza matematică s-a însoțit apoi cu dialectica, iar astăzi nici una din formele de existență nu mai este discutată în afara mișcării. «Variabila timp» este în zilele noastre una din trăsăturile minților evaluate, iar absența ei definește chietudinea, determinatul și prostia cea mai obișnuită, lenea intelectuală: «Străduința de a gîndi nestic reclamă atita energie, încît raționamentul comun încearcă să se eschiveze». Unei asemenea încordări permanente, mobilității fantastice a conceptelor și refacerii neîncetate a ima-

ginii lumii («Inteligența este adaptare!»), capacității de a gîndi probabilist, de a prelucra date numeroase și de a acționa în mod coerent, pe planuri disparate, țînînd tot timpul cont de un element aleator, îi corespunde, ca mijloc de expresie, tocmai eseul, specia cea mai liberă, lipsită de concepțe «totalitare». *Aurul cenușiu* oferă astfel argumente cercetătorului literar preocupat de viața genurilor și de justificarea modalităților expresive. Dealtfel, un domeniu în care s-a lucrat mult este «intelecția». Marcuse spunea că «Țesătura dominației a devenit țesătura Rațiunii însăși», înțelegînd că un anumit tip de gîndire este opresivă și mutilantă pentru om. Gilbert Ryle a publicat *The Concept of Mind*, o carte incitantă, consacrată în întregime acestui mecanism. Dialectician convins, Mircea Malița scoate din știință premisele unei autentice revoluționări a gîndirii, presupunînd un nou *modus* al existenței sale: «Dacă mi s-ar cere o trăsătură pentru metoda fundamentală a științelor viitoare, aș spune: neliniaritatea. Intrăm într-o civilizație a neliniarității. Ea este treapta dialectică ce trebuie efectuată pentru a ajunge la o aproximare mai bună a realității». Elementul nou constă în evidențierea *relației* dintre părțile obiectului studiat. Aici se află sursa unei alte realități pentru gîndirea noastră. Ceea ce este nou nu este însă neapărat inedit, iar «accentul semnificativ» ce conferă actualitate scoate mai mult în evidență contribuția figurilor proeminente din istoria gîndirii. Într-o campanie ce-și are farmecul ei, chiar dacă mai puțin o justificare adecvată, împotriva logicii «verbale» și a gîndirii tradiționale, în favoarea matematizării, autorul nostru uită că principiul teoriei generale a sistemelor a fost formulat cu mult înainte de știința organizării întreprinderilor și că el se află în demersul gînditorilor importanți ai lumii. *Boala mortală* a lui Kierkegaard începe cu următorul aliniat: «Omul este spirit. Dar ce este spiritul? Este eul. Dar atunci, ce este eul? Eul este un raport ce se raportează la el însuși, cu alte cuvinte el este în raport orientarea internă a acestui raport; eul nu este raportul, ci întoarcerea asupra lui însuși a raportului». Toată cartea este apoi construită pe tipurile de orientare și pe structura acestei relații. Fără îndoială, Kierkegaard gîndea nelinear, chiar înaintea vitaliștilor dintre cele două războaie mondiale.

În al doilea rînd, există o anumită nesigurantă a definirii unor concepte mari, ceea ce indică aceeași prejudecată a nesocotirii eforturilor ideologice tradiționale. În discuția despre cultură și civilizație am descoperit o înțelegere oarecum limitată a primului concept. Nu este vorba de o dihotomie în practica socială, care le separă, ci de o fină disociere în modul de a gîndi aceeași realitate. Tipul cultural este înzestrat cu o mai acută conștiință a valorilor încorporate în bunuri și în acțiunile omului. El nu se mulțumește numai cu simpla lor întrebuintare, ci le situează pe un plan mai înalt, în raport cu scopurile mai adînci ale tentativei sale, este oarecum finalist, în sensul care precizează natura de «cauze finale» a valorilor. Ca să fiu mai clar, el nu gîndește aselenizarea numai ca pe o expediție menită să îmbogățească gama de materii prime, să presupunem, ci ca pe o întreprindere a sufletului neliniștit al omului care vrea să știe mai mult, să forțeze necunoscutul. Însuși Mircea Malița trăiește fervent dimensiunea «culturală», aliată fără contradicție, ca în orice minte mare, cu aceea «civilizatorie»: «Nu cred să existe o întreprindere mai nobilă, mai grandioasă și cu beneficii mai mari, deși ascunse, ca încercarea omului de a înțelege universul».

În esență, *Aurul cenușiu* este cartea unui înainte-mergător, a unui autor aflat în avangarda gîndirii, înzestrat cu un stil exemplar, cu o formulă sufletească și intelectuală reprezentativă pentru impetuosul sfîrșit de secol la care vom asista.

Aurel-Dragoș MUNTEANU

Era prin 1938, în redacția ziarului «România».

Cînd m-a chemat în cabinetul lui directorial, Cezar Petrescu era tare plictisit. Gazeta nu se vindea «Aștia au impresia că e de ajuns să le tipărim poza în uniformă, ca să ne crească tirajul!» (Bineînțeles că «aștia» erau cei care plăteau — regimul, guvernul, Armand Călinescu.)

Cezar Petrescu întrunea fizicul cel mai burghez din lume cu firea cea mai boemă. Literatura lui — inegală — falsifica în ochii celor care nu îl cunoșteau o personalitate de artist dăruit în variate domenii, de cititor infatigabil, de scriitor, de publicist, de grafician.

Placid în aparență, Cezar Petrescu avea o fire ardentă, o fire care nu se manifesta prin mișcare, fiindcă pur și simplu, o depășea. Rubicond, avea vehemențe placide, melancolic — explozii joviale. Cine l-ar fi bănuț, după scris, timid și tăcut? Cine? — fără să-i fi surprins privirea.

Îl ascultam tăcut, contrar obiceiului meu. N-aveam nici un interes să vorbesc. Îmi era teamă de orice angajament, care ar fi sporit limitele mele răspunderi de cronicar teatral. Dar Cezar Petrescu își depăna mai departe gîndurile. «Trebuie să găsim ceva senzațional, ceva care să zguduie indiferența publică. Nu politică, vai de mine! Că nu citește nimeni! Nu-mi dau seama ce anume ar trebui să găsim. În orice caz, o oală cu cincii picioare. Dar nu una, mai multe. Am văzut — ai publicat niște reportaje cu florărese, cu cimitire, cu case vechi; interesante, dar minunile tale țin numai o zi. V-am cumpărat aparate de fotografiat, vă las liberi să umblați, să alegeți! Am încredere mai ales în tine etc., etc.

Așa se vede că a spus fiecăruia dintre noi, gîndeam eu în sinea mea, dar această «cugutare» nu-mi scădea obligația morală.

Am plecat în căutare de idei spre cafeneaua «Corso». Și am întîlnit acolo, în fața unui șvarț, pe sculptorul O. Han. Deși mai în vîrstă decît noi, deși străin ca profesie, societatea lui ne era plăcută. O. Han, înainte de a fi sculptor, era polemist. Își plasa năduful în foiletoanele «Curentului», dar păstra esențialul pentru cafea. Nu puteai ghici totdeauna motivul ascuns care îi stîrnise indignarea, dar faptul prezenta puțină importanță. O. Han avea un limbaj pitoresc, un fel de a vorbi fără înconjur, pe care anii i l-au sublimat. Privea crunt pe sub sprincenele stufoase de bulldog și lăsa impresia de ferocitate oricui — neprevenit — l-ar fi judecat după expresii, după înfățișare, după sarcasm. Ca toți polemiștii de rasă, O. Han, bun la suflet, își cheltuia răutatea în călimară.

De astă dată vocifera împotriva politicianilor care lăsau pe artiști să moară de foame, care nu se îngrijeau de bătrînețile auguste. Și mi-a servit exemplul cîntăreței Darclée, pe care întîmplător o cunoscuse și care își ducea zilele la Hotel Bratu de pe Calea Griviței. Am cerut distrat amănunte, precizări. Și brusc mi-a revenit în memorie o poveste de-a tatii. Student în Italia, se afla odată la Scala din Milano. Cînta Darclée. O asculta, în picioare, de la ultima galerie. Lîngă el se afla, pe scaun, o pereche de tineri italieni. El, voinic, ea, foarte frumoasă. La un moment dat, italianul s-a sculat în picioare și i-a oferit locul lîngă nevastă. Tata a crezut la început că era vorba de o reacție spontană de nejustificată gelozie. În realitate însă i se oferea locul fiindcă era străin și n-avea deseori ocazia să vadă spectacole de asemenea nivel, spectacole aflate la dispoziția milanezilor. Povestea era însoțită de considerații morale; tata ne învăța cu acest prilej nobilul sentiment al ospitalității.

Toate acestea le depănam în amintire, pe cînd taxiul mă purta spre Hotel Bratu. Îmi luasem rămas bun de la O. Han și porneam spre necunoscut.

M-a primit după cinci minute de așteptare. Arăta ca o bătrînă de altădată și de totdeauna. Purta dantele, coliere, catifele și alte asemenea demodate podoabe. Avea, la 75 de ani, dulceață și grație. Am încercat mijloacele tari; mi-am propus să o seduc. I-am spus că e tînără, că e frumoasă, că are în ochi o atractivă melancolie (ceea ce era adevărat) și că bucuria mea de a o cunoaște personal nu cunoștea margini. Eram ascultat cu acea drăgălășenie care la persoanele

Cum am redescoperit-o pe Hariclea Darclée

binecrescute ascunde, prin uzuanțele vieții de societate, scepticismul cîștigat de-a lungul anilor. De mult timp nu mai auzise compimente. Și se vedea bine că îi lipseau. Deșteaptă și cultivată, Darclée a întins pe masă amintiri de tot felul. Dar m-a anunțat că alți colegi de presă fuseseră înaintea mea să o solicite, că i-au promis marea cu sarea, că i-au luat scrisori și fotografii și că nu s-au ținut de cuvînt. Atîta doar că «nu mi-au înapoiat nimic din ceea ce le dădusem!» Mi-am dat seama că nimerisem peste o mină de aur. Am rugat-o să-l primească pe Cezar Petrescu, pentru a confirma înțelegerea pe care o stabilisem între noi: să-i scriu viața cu ajutorul documentelor și datelor pe care mi le punea la dispoziție. Materialul era inedit și extraordinar. Experiența de presă și elementare cunoștințe de muzică nu-mi permiteau nici un fel de îndoială. Viața de scenă se împletea cu o patetică viață personală. Trăia în felul ei de a fi «la Belle Epoque», iar vestigiile gloriei apuse așternute în fața ochilor noștri nu așteptau decît un semn ca să reînvie. Într-un geamantan erau scrisorile lui Don Carlos de Braganza, regele Portugaliei, din mape, din plicuri și din albume curgeau fotografiile lui Gounod, Saint-Saëns, Puccini, Mascagni — toate împodobite cu generoase dedicații.

Cezar Petrescu, după zece minute de conversație și un examen sumar al tezaurului, a căzut de acord. Pe drum m-a întrebat însă dacă mă voi ține de treabă, dacă îmi dau seama de greutatea angajamentului pe care mi-l luam: zilnic, o pagină de ziar, timp de 45—60 zile, și asta într-un viitor foarte apropiat. «Bagă de seamă, sa nu faci ca mine. Mi-a dat odată Lilli Gheorghide, celebra curtezană dinaintea primului război mondial, «jurnalul» ei să-l brelucrez și să-l public; închipuie-ți că m-am îmbătat și l-am pierdut. Ar fi păcat, în cazul de față». L-am asigurat că nu-l voi imita, că amintirile actriței nu riscuau asemenea dezastre. Am cerut un răgaz de o lună, răstimp în care să lucrez la Academie și să stau de vorbă cu Darclée.

Administrația ziarului a făcut, în interval, reportajului meu o reclamă «americană». S-au aruncat afișe din avioane, s-au împărțit reclame de mină, s-au dat diapozitive la toate cinematografele și s-au lipit afișe în localuri, pe ziduri de stradă și la stadion — care anunțau: «În curînd, citiți în «România», «Viața de glorie și de pasiune a mării cîntărețe Darclée».

Darclée în «Tosca» și în 1938 la București, Hotel Bratu (ultima fotografie a mării cîntărețe Darclée).

Conversațiile cu Darclée erau o incîntare. Femeia știa să povestească și avea ce povesti. Se ferea să dea amănunte despre viața ei intimă; mai aveam însă nevoie de precizări cînd fotografiile și scrisorile erau atît de elocvente? Galanteria mă împiedica să spun tot; meseria mă îndemna să sugerez.

Am stat de vorbă două luni, zi de zi, și viața ei se desfășura cu străluciri divine și cu omenești prăbușiri. Din cînd în cînd, îmi spunea: «Asta e pentru dumneata, dar să nu o scrii». Ca orișice om, nu vroia să se scrie tot, fiindcă niciodată tot nu se poate scrie, dar eu mă mulțumeam cu firimiturile festinului. Era sardanapalic. Cufunda mina prin vrafal de scrisori, de fotografii, de amintiri, de programe, de dedicații, și viața ei se depăna cu elementele de senzațional, de triumf și de pasiune pe care timpul, cu pulberea lui neiertătoare, abia le acoperise.

Renăștea în strînsele noastre conversații epoca de maximă strălucire a bel-canto-ului, epoca lui Verdi, a lui Puccini, a lui Mascagni, epoca lui Caruso și a lui Șaliapin. Ascultam înmărmurit «detaliile» așa-zise fără importanță, care localizau și colorau evenimentul, care marcau un stil de viață și o dăruire. Nu regreta nici una din măruntele zădărnicii omenești: aurul pe care cu atîta dărnicie îl risipise, celebritatea pe care din plin o

stase și nici măcar iubirile pămîntești care pierduseră, cu timpul, acuitatea lor dramatică. Dar regreta arta, regreta anii în re cîntecul și scena nu-i rezistau, în care oinele teatrului liric trăiau din flacăra ei. n rugat-o odată să cînte pentru mine, care niciodată nu o auzisem. A refuzat cu dirjire. *Acum... nu se mai poate... e prea ziu.* Dar fiul ei mi-a mărturisit că, singură neascultată de nimeni, cînta admirabil. n surprins-o într-o zi fredonînd o arie. i-a fost de ajuns ca să înțeleg secretul oriei ei nespuse, acel timbru de o catifeză dulceață, timbru unic și nerepetabil, re a cîștigat din prima clipă adeviziunea lui opond (*«Și la voix humaine était prenabile, prendrais de la votre pour faire des tartines en gouter toujours!»*).

Din tot ce mi-a povestit, mai mult m-a iscat însă plecarea ei spre Parisul marilor cercări, al marilor riscuri și al marilor înșingeri. Fără nici un fel de protecție, fără ere, cu un soț ofițer, jucător de cărți și nator de cooane, s-a desprins din lașul onden în care societatea bună o adula, să încerce și să reușească imposibilul. șa au făcut la vremea lor Agatha Bîrșescu, aria Ventura, Elvira Popescu și atîtea mari mînce care au avut încredere în valoarea r universală.

Fiul ei, Ioan Hartulari Darclée, trăia pe ugă ea. Compozitor de oarecare iscusință, a însă departe de nivelul acelor maeștri n operele cărora mama lui cîntase. Insucesele lui Hartulari pe scenele europene au lșit însă prin a cheltui rezervele vaste ale birii materne. Darclée a recurs, în dispe-re de cauză, la un turneu în nordul Africii. acest scop a angajat — pe speze proprii — trupă. De la membrii orchestrei și pînă la imii soliști, toți primeau de la ea lefuri res-ctabile. Turneul care, în intenție, trebuia fie triumfal și reparator a sfîrșit dez-as-uos și ridicol.

Dragostea tardivă și nenorocită pentru rintonul Giraltoni, trecerea anilor, modi-areea gustului public au adus-o pe Darclée apoi acasă. O familie prietenă și înstărită ajuta din cînd în cînd.

Ca să se distreze, cînd nopțile erau lungi, arclée trecea strada să vadă programul de la ialata — localul cartierului. Artistele lșiseră prin a o recunoaște și îi mulțumeau mod deosebit la aplauze — fără să știe, ește, că aveau de-a face cu o colegă!

Amîndoi — mama și fiul — așteptau un iracol care întîrziă.

Nu cumva eu îl anunțam? lată ceea ce se nșea în noul climat al «casei».

Cunoșteam prea bine psihologia publicu-i ca să risc tipărirea unei fotografii re-ente. N-am făcut-o decît la încheierea seriei e reportaje. Pînă atunci, adolescenții și mi-rabili se întreceau să scrie. Unii îi cereau aturi, alții protecție, cei mai mulți, bani. e măsură ce înaintam în povestire, pe asură ce publicam poze și dedicații, apetitul titorilor sporea. Nimeni nu s-a gîndit că ar-atea fi bătrînă și neputincioasă, că ar avea nevoie de un sprijin dezinteresat. Nimeni nici măcar statul!

Am dus-o în lume, i-am prezentat artiști, riitori, oameni de muzică și de teatru. oate femeile tinere și frumoase își pierdeau prezența ei farmecul. Avea darul conver-șiei, știința replicii amabile și un stil parti-ular în arta de a primi omagiile. Mijloacele ateriale nu mi-au permis să-i aduc alt dar ecît al gloriei renăscute.

Toată țara aflase despre ea, iar bătrîinii i reaminteau vremurile cînd studenții îi eșămau caii și o purtau în triumf, după ectacol, timpurile în care crea «Tosca», care era aclamată la Barcelona, la Rio de neiro, la Paris ca și la Milano, în care, îm-reună cu Teodorini — favorita lui Alfons

XII-lea — supraveghea destinele Pen-uslei Iberice, în care, sub bagheta lui oscanini, se întîmpla să fie Gilda, cînd duce e Mantua era Caruso și Tita Rufo — Rigo-tto.

Am adunat repede reportajele în volum. e îmbolnăvise și voiam să aibă satisfacția e a răsfoi cartea înaintea sfîrșitului care nenința să fie apropiat. Editorul n-a accep-ut să tipărească decît 3—4 fotografii din enumăratele care ilustrau paginile din România». Nu mi-a fost ușor să le aleg. operta a fost desenată, în grabă, de pictorul

Drăgulescu și cartea a sosit la timp, ca să-i poată înveseli ultimele luni de viață.

La spital — unde veneam să o vizitez — am întîlnit la căpătiul ei o tînără elevă de liceu. Se înflăcărase citind și fugise de acasă. Avea un singur scop: să O vadă, să stea lîngă Ea. A aflat că e bolnavă și inter-nată. S-a transformat atunci în soră de cari-tate și pînă la moarte a îngrijit-o cu un devo-tament nespus. Într-o bună zi a venit la ora de vizită și tatăl ei, un umil funcționar din Buzău, care aflase, în fine, de urmele fiicei sale. M-am simțit dator să-i cer scuze. Aveam și eu partea mea de involuntară vină în «nebonia» fetei. Dar omul mi-a răspuns că el e foarte mulțumit, că i-a fost teamă de vreo tinerească rățăcire — dar așa... «bine a făcut, că merită...»

Puține momente mai emoționante am trăit în cariera mea de ziarist, mai emoțio-nante decît acelea în care — la patul muri-bundeii — noi trei, fiecare din altă generație, înfățișam o ultimă și totuși întîmplătoare fidelitate.

Dispăruți Wagner și Verdi, Saint-Saëns ca și Massenet, Tamagno ca și Battistini. Pierduți în neant don Carlos ca și Giraltoni, spulberate croazierele de pe Mediterana, plimbările de pe Avenida.

Noi singuri, numai noi — răscumpăram.

La cimitir, pe ultimul drum, Darclée a fost însoțită doar de cițiva artiști de la Operă și de publicul anonim.

Oficialitatea a strălucit prin absență. În numele ministrului artelor (ca delegat al titularului Ion Marin Sadoveanu), Petre Comarnescu a rostit cuvîntarea convențio-nală și de rigoare.

Cuvinte de condamnare severă și ustură-toare pentru vinovatele absențe s-au auzit din gura lui Edgar Istrati.

Am încheiat seria cuvîntărilor, amintind celor de față cine a fost Darclée.

M-am întors acasă și am deschis, din în-tîmplare, cartea ei, a mea, a noastră, la prima pagină și am recitat, cu emoție, începutul. Ion Haricli, mare proprietar din Teleor-man, s-a hotărît într-o bună zi a anulului 1863 să-și întovărășească grînele în drumul lor de la Turnu Măgurele la Brăila.

Calea pe apă era ușoară și plăcută, dar n-a consimțit decît cu greutate să ia cu sine pe soția sa Maria, care aștepta să nască. Haricli era un om înalt și frumos, cu aspect britanic și cu purtări distinse. Știa destulă carte pentru vremea lui, umblase prin străinătăți și păstra față de proprietarii de pămînt din vecinătate, boieri sau oameni de rînd, un fel de a fi intermediar între mîndrie afișată și superioritatea veritabilă. Slăbiciunea față de nevasă și-a dovedit-o făcîndu-i voia și lăsînd să se înfiripe în jurul ei un mediu cît mai apropiat de cel cu care se obișnuise acasă; Maria Hartulari se trăgea din os domnesc (născută Aslan, ea era nepoata directă a domniței Mavrocordat) și păstra în educație, în apucături, în frumusețea ei falnică, semnul nobilei origini.

La Brăila s-a dovedit că Haricli avusese dreptate să exagereze prudența față de «starea interesantă» a soției sale. Într-un amurg de iunie, cîteva zile după ce au sosit în oraș, jupînița Maria a simțit, privind luna din pervazul ferestrei, un junghi sfi-șietor în șale.

Primul țîpăt al copilului nou-născut s-a îngînat cu sunetul de trompetă al poșta-lionului care tocmai pornea din curtea hanului alăturat. Iar în aceeași clipă, poarta mare a casei s-a deschis ca să poată pătrunde în ogradă un car încărcat cu flori și fructe exotice: lămii, portocale, smochine, migdale cu ramuri, cu frunze și uneori cu rădăcini, așa cum fuseseră cumpărate de la «mesa-gerii», au salutată, odată cu trîmbița depăr-tărilor, nașterea aceleia care urma să devină Darclée.

— Ehei, conită, — a spus Ileana țiganca, pricepută în farmece și în ale ghicitului —, duduia o să călătorească mult în viață și mereu o să fie în sărbătoare.

N-a fost mereu în sărbătoare, dar a fost, în schimb, la sărbătorile cele mari.

Nu lipsea decît la ultima — care în acel an, 1939, — încinsese cu nenorociri Europa.

replica gospodinelor

Femeia se bucură, mai ales în ultimul timp, de o atenție sporită din partea societății, fapt care duce la ușurarea multiplelor sale atribuții de om al muncii, de mamă, soție și gospodină. Oricît de greu ar munci un bărbat, el găsește totuși nenumărate momente de respiro, de deconectare și recreare. Fotbalul cred că s-a inventat numai pentru a oferi prilejuri bărba-ților de a se aduna în largi forumuri unde optează pentru o echipă sau alta, pentru un jucător sau altul. Simplul fapt că ei au un su-biect comun de discuție îi poate face oricînd și cu oricine sociabili, se pot distra tachineînd pe preopinent cu performanțele echipei sale. O replică a femeilor n-a întîrziat și, pe de o parte s-au apucat să joace fotbal, iar pe de altă parte și-au înființat cluburi «Femina», cole-ctării și localuri pentru femei unde prezența bărbatului este inoportună. În presă apar mai des rubrici consacrate eternului feminin. Scriitorii și ziaristii le recomandă cu căldură șinînd seama de sensibilitatea și felul ospitalier de a fi pentru toate posturile din alimentația publică. Televiziunea le consacră emisiuni apar-te, reportaje, portrete, interviuri în care chipul femeii, aportul ei substanțial la crearea bunu-rilor materiale este relevat cu deosebită pre-gnanță.

Mărturisesc că nu am urmărit în mod siste-matic emisiunile dedicate lor cum sînt «Cămi-nul» și «De vorbă cu gospodinele» dar nefiînd străin de ele am putut duce un dialog cu cîteva gospodine despre sfaturile pe care le primesc pe micul ecran. Înfrumusețarea interioarelor, rețete culinare de sezon, modernizarea arti-colelor de îmbrăcăminte (din două rochii vechi se poate face una la modă), probleme de econo-mie și creșterea copiilor, sfaturi pentru păstra-rea armoniei familiale etc. Ochiul meu vîzînd toate acestea s-a bucurat. Într-adevăr, dintr-un interior anost în cîteva secunde apărea pe micul ecran un interior de toată frumusețea. Din cartofi se poate demonstra că se fac pînă la 69 de feluri de bucate, toate grozave. O tocăniță mehedințeană de asemenea pare o perlă a artei culinare cînd vezi cum iese abu-rîndă din să zicem 200 g ceapă, 150 g ardei. 410 g carne, 230 g roșii etc., fiecare în castro-nașul său, întinse pe o masă cît întreaga supra-față a bucătăriei unui apartament din bloc confort 1 neîmbunătățit. Nu am dreptate?

Replica gospodinelor: Cu felurile de mîncare treacă-meargă, le mai știm și noi să le facem, desigur că nu chiar așa ca la televizor, că ne-ar trebui apoi două ore numai să spălăm vasele dacă ne-am întinde atita. Și-apoi cum să ne întindem în 3,60 metri pătrați unde avem și frigiderul, și aragazul, și chiuveta, și dulapul de vase? Tăiem ceapa pe calorifer iar cartofii îi curățăm pe frigider. Dar pînă a avea cartofi, ceapă, morcov, conopidă, ardei, roșii, gulii trebuie făcută piața și nu întotdeauna găsim tot ce ne trebuie la aprozar. Sînt bune servi-ciile caselor de comenzi dar ele nu aduc zarza-vaturi. Iar dacă vrei să iei numai carne nu-ți primesc comanda. Trebuie să iei și zahăr, și biscuiți, și lămii, și ouă de cel puțin 60 de lei, apoi poți cere și carne. Numai că două kilo-gramme de zahăr mă țîn o lună iar două kilograme de carne 3 zile. Cînd ni se recomandă cum să mobilăm apartamentul ar trebui să ne spună și ce să facem cu mobilierul și boarfele pe care le avem. Încă nu putem arunca totul și s-o luăm de la început. Avem și noi zestrea noastră de acasă. În ceea ce privește modernizarea ro-chiilor este mai mare daraua... Modelele pre-zentate nu pot fi confecționate din alte rochii pentru că fiecare rochie are croiala ei, iar pentru o garnitură (gulere, manșete, cordoane) nu face să ne chinuim cu cusutul și descusutul. S-ar putea face mai cu folos îmbrăcăminte pentru copii. Desigur, emisiunile sînt utile dar am vrea, dacă nu cerem prea mult, sfaturile să fie mai... practice.

limbajul muncii

America Latina os saluda, presidente Ceaușescu!

Cu această simplă dar caldă urare a fost întîmpinat și în această săptămîna, în țările Americii Latine, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tova-rășul Nicolae Ceaușescu.

«Vizita dumneavoastră, se spune într-un mesaj al unei organizații muncitorești din Venezuela, constituie un motiv de mîndrie pentru clasa muncitoare... Relațiile noastre cu muncitorii din țara dumneavoastră se întăresc și se dezvoltă pe calea prieteniei și solidarității care unesc muncitorii din întreaga lume».

Și, firește, a muncii.

Ca «om al păcii», cum l-au denumit gazdele sale, președintele României a fost solul efor-turilor unui popor care a învățat valoarea libertății obținute prin muncă.

Din țară, oamenii muncii au urmărit vizi-tele conducătorului lor cu fapte și realizări concrete. Pe șantierul Hidrocentralei de pe

Lotru, constructorii din zona captărilor secundare au realizat zilele trecute străpun-gerea galeriei Jieț-Groapa Seacă cu 15 zile înainte de termen. Ea se adaugă celor peste 100 de kilometri galerii de pe șantierul Lotru, mai lungi decît toate galeriile și tunelele existente în întreaga țară. Con-structorii Hidrocentralei de pe Olt au strămutat apele rîului din albia lor milenară în barajul deversor al viitoarei hidrocentrale, prima din cele 32 de construcții hidroener-getice prevăzute în studiul-cadru. În bilan-țul numeroaselor realizări obținute în cîns-tea «Zilei metalurgistului» colectivul între-prinderilor de profil din Capitală au dat producții suplimentare reprezentînd 1 100 tone laminate finite pline de oțel, circa 4 000 tone țevi din oțel și însemnată cant-i-tăți de metal economisit. Filatura de in și cînepă din Balotești a fost recepționată cu o lună de zile mai devreme. Devansarea sarcinilor de plan a permis intrarea mașini-lor în probe tehnologice, multe dintre ele lucrînd de pe acum la parametrii proiectați. Pe platforma chimică din Săvinești a început finalizarea unor importante obiective de investiții: punerea în funcțiune a noii fabrici «Melana-4». Constructorii de fabrici suce-veni de pe Șantierul numărul 6 Suceava al Truștului de construcții industriale din mu-nicipiul Gheorghiu Gheorghiu-Dej au realizat de pe acum planul valoric pe 1973. La Redea, Rotunda, Streștești de Jos, Guivărești, Potlo-geni, Tia Mare din județul Olt s-a încheiat semănatul orzului pe toate suprafețele. La I.A.S. Băilești (Dolj), Gruia (Ilfov) și în multe alte comune din țară s-a încheiat recoltatul florii-soarelui. Colectivul de constructori de pe șantierul filaturii de bumbac din Cîmpulung-Moldovenesc au raportat la rînd-ul lor îndeplinirea sarcinilor de plan pe anul în curs.

Munca este expresia stimei pe care ne-o purtăm, nouă ca și lumii în care trăim, po-poarelor vecine și de pretutindeni care, la fel ca și poporul nostru, năzuiesc spre înțe-legere și corolarul acesteia: destinderea, pacea. Și din toate mesajele care există nu cunosc nici unul mai vibrant ca acela prin care popor și conducător, la mii de kilometri distanță, comunică într-un limbaj comun: munca neostoită întru împlini-rea aceluiași țel: prosperitatea României socialiste.

UZINA MECANICĂ PENTRU AGRICULTURĂ ȘI INDUSTRIA ALIMENTARĂ

(UMAIA) GALAȚI, Bd. G. Coșbuc nr. 256,

produce:

1) RIDICĂTOR HIDRAULIC MONOBLOC

a) la reglajul de forță

În același tip de sol, adâncimea brazdei rămâne uniformă indiferent de denivelările solului. La sol mai greu, adâncimea brazdei se micșorează, forța de tracțiune rămâne constantă

CARACTERISTICI TEHNICE

Presiunea uleiului în sistem.	130 kgf/cm ²
Diametrul cilindrului în forță	120 mm
Cursa	125 mm
Cilindreea	1 410 cm ³

b) la reglajul de poziție

Adâncimea brazdei pe teren plan și în sol diferit rămâne aceeași, iar efortul de tracțiune variază cu rezistența solului.

2) HIDROSFERE

60mc-100mc-150mc

DATE COMPARATIVE

Specificația	U/M	Castel de apă	
		metalic	din beton armat
Consum de metal	t	7,4	9,7
Consum de beton	m ³	27	114
Consum de cherestea	m ³	—	6
Greutate totală	t	72	284
Ciclul de fabricație	zile	15	180
Timp de montare sau demontare	..	2	—
Timp de îngheț fără circulația apei la -37°C	..	29	5
Consum specific de materiale	t/m ³ apă	1—2	4,7
Preț de cost	mii lei/m ³ apă	2,5	4,6

3) MAȘINA DE ALEZAT PALIERE PENTRU CUZINEȚI GLACIER

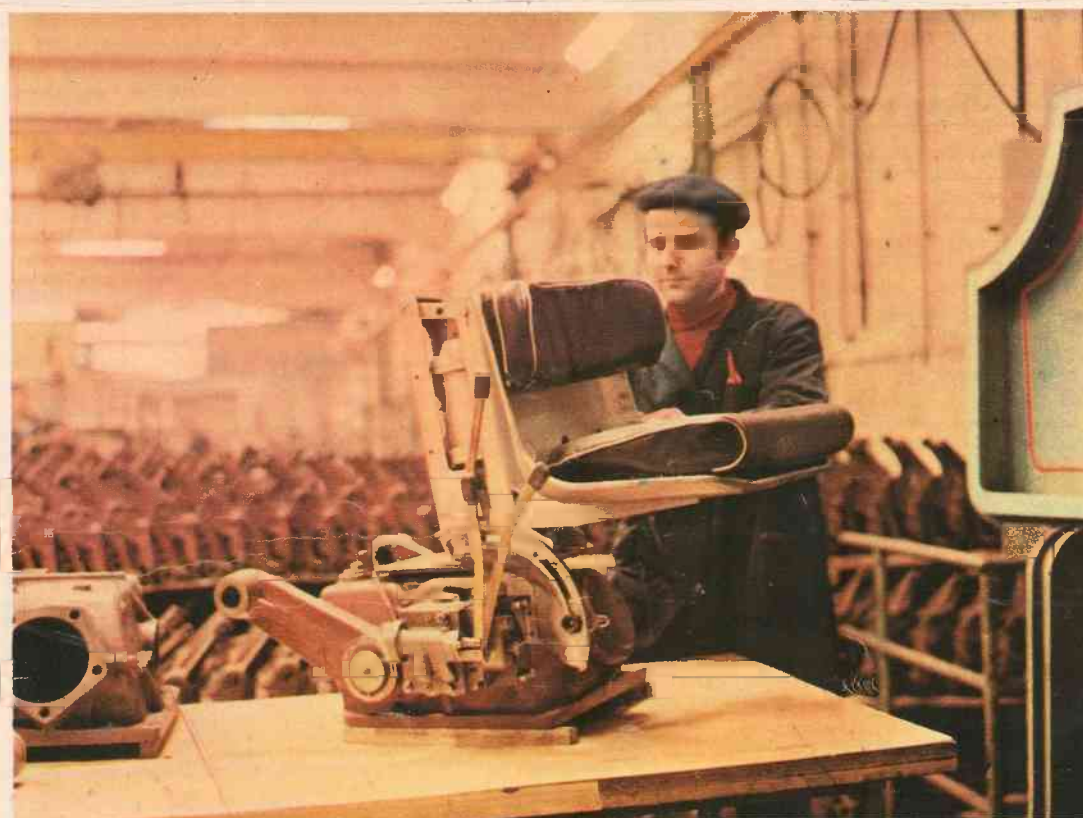
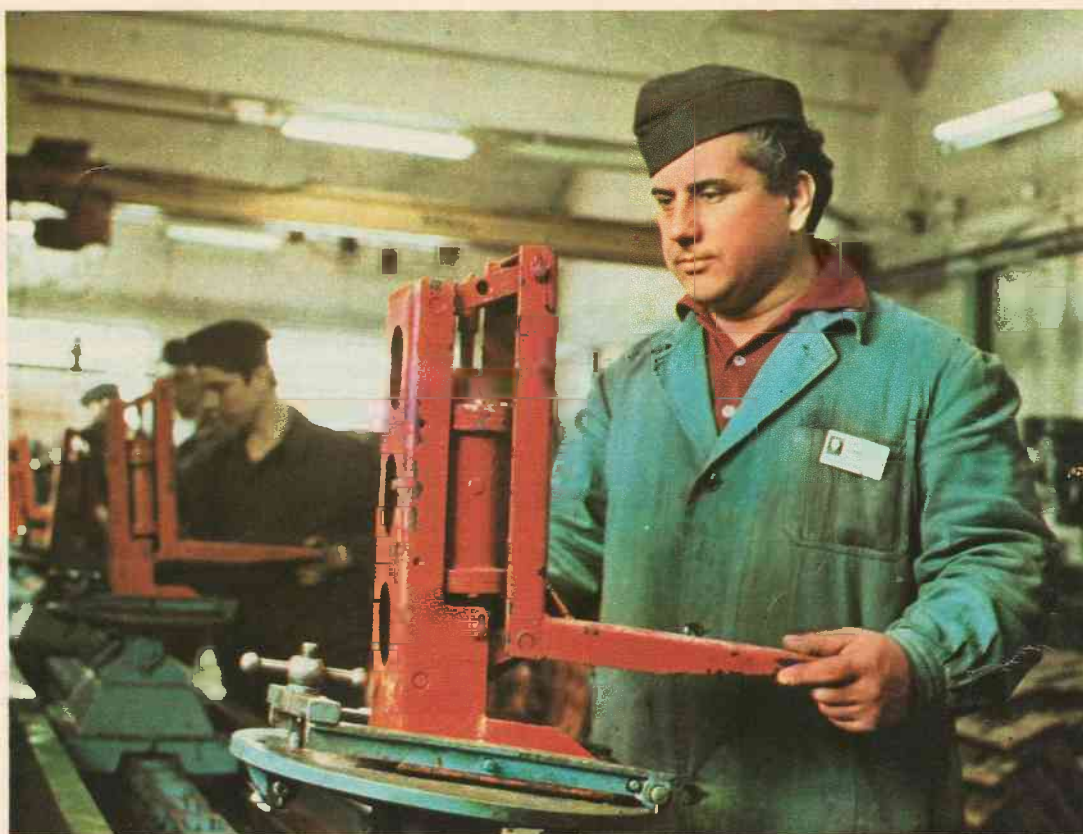
Două trepte de turație 250 și 600 rot/min
Avans 0,03 rot/min

4) GRANULATOR G. M. 500

destinat brichetării furajelor verzi necesare combinatelor pentru creșterea industrială a animalelor, întreprinderilor avicole

CARACTERISTICI TEHNICE

Diametrul orificiilor: 2,5 4 6 8 18 24 30 35
Motor electric 132 kW 1 500 rot./min

● FOTBAL ●

cuplajul fotbalistic văzut de flacăra

▲ Sincronizare. Craioveanul Marcu și rapidistul Marin Florin și-au potrivit, parcă, pașii în urmărirea mingii.

▲ Ai prea mulți nervi, te duci pe tușă să te calmezi. După ce, între timp, vezi roșu. Cum a văzut rapidistul Codrea.

▲ Antrenorul Traian Ivănescu se întoarce la ortacii din Valea Jiului cu un punct mare. Și râde, ca tot omul mulțumit.

▲ C. Tească: Dacă mă ascund după Ilisei, nu mă mai vede nimeni. — Oare?

▲ Un rănit în război Muțescu, a adus egalarea Jiului

Fotografii de
F. TINJALĂ și
E. COJOCARU

○ O galerie nebună, nebună, nebună... (Vezi și steagul, grăitor în acest sens) ...și un epilog prozaic, care te readuce, vrînd-nevrînd, la obiceiurile civilizației.

afecțiune

Dacă i-ar trece cuiva prin cap să mă întrebe ce-mi place, mai mult și mai mult, în cinematograful bulgar, i-aș răspunde în felul următor: faptul că nu-și pierde vremea în lungi discuții despre «filmul de actualitate», că nu despică firul de păr în patru, ci, pur și simplu, nu slăbește din ochi această actualitate. Se fac filme despre azi. Sistematic, nu la întâmplare, nu pentru a acoperi un plan tematic, ci pentru a răspunde micilor și marilor probleme ale zilei. Chiar dacă nu toate peliculele sînt de referință, cum a fost, cu cîțiva ani în urmă, *Ocolul*, important este că cineaștii bulgari au agonisit, în ultima vreme, un nucleu de filme despre care se poate scrie fără a pirueta pe marginea bunelor intenții sau fără a-ți căuta salvarea în virtuțile imaginii ori ale decorului. Ne-am întilnit de curînd cu un astfel de exemplu, «Afecțiune», (care a deschis Gala filmului bulgar), semnat de Liudmil Staikov, posesorul Medaliei de aur la Festivalul de la Moscova '73. Cred că vom mai auzi vorbindu-se despre acest tînăr regizor. Nu pentru că se dovedește ambițios — o carieră nu se poate face doar scriș-nind din dinți — ci pentru că posedă de pe acum acel atît de prețuit curaj al simplității. Am văzut cu toții destule filme așa-zis dedicate tineretului care, în momentul în care lansau o singură interogație, dădeau impresia că vor să mute munții din loc sau, cel puțin, să aducă noi contribuții la întocmirea viitoarelor manuale de pedagogie. «Afecțiune» nu-și propune să rezolve mai mult decît se poate limpezi în timpul unei ore și jumătate de proiecție, peste întîmplările banale care o poartă pe eroină de ici, colo. Plutește stăruitor o întrebare: în termenii lui Marin Sorescu ea ar suna: «unde fugim de acasă?» Mai aproape de realitatea filmului ar fi: unde poate găsi o adolescentă afecțiunea, tandrețea, dacă dragostea încă nu a căpătat un chip anume, dacă părinții nu știu să fie o familie decît atunci cînd pornesc după cumpărături, dacă nimeni nu are timp de viața altuia? Departe de a avea abulia unui *Billy mincinosul*, protagonistă își găsește un refugiu instabil în uitare. În scurtele dar intensele răgazuri în care se închipuie în alte ipostaze, Maria rîvnește de fapt modele cît se poate de pămîntene, însă dintre acelea în

Violeta Doneva.

stare să justifice o viață de om. O obsedează gestul mătușii sale, doctoriță, o femeie încă tînără, care s-a oferit să plece în Vietnam, sub bombe, acolo unde — se spune pe ecran — «totul are o valoare tragică». Treptat, treptat, înțelege că o existență nu poate fi calchiată după o alta, că eroismul unei generații are valorile lui particulare. Pe măsură ce se desprinde de lumea imaginilor ocrotitoare, ce-i drept, dar care închideau în ele viața altora, destine asumate și consumate pînă la capăt, eroina începe să aibă ochi pentru cei din jurul său, se străduiește să priceapă ce se ascunde sub masca posomorîtă sau prea hazlie a unor colegi de vacanță, tresare pentru soarta unui bolnav. Finalmente, ne aflăm în fața unei fete care, înainte de a fi găsit «afecțiunea», învață să o dăruiască ea altora și ne dăm seama că filmul s-a strecurat dibaci către această morală — dacă avem neapărat una — executînd slalomuri abile între flash-back-uri nostalgice și notații de o acuitate reporterească. Rolul principal a coplesit-o pe alocuri pe tînăra actriță Violeta Doneva, interpretă nu lipsită de înzestrare, dar greoaie, trecînd fără suptete de la un plan la altul. Mi-am imaginat-o, o clipă, pe Nevena Kokanova (care apare, dealtfel, în acest film) pe post de protagonistă. Nu știu însă dacă atunci ar mai fi fost un film de Liudmil Staikov. Poate ar fi fost un film cu Kokanova.

Magda MIHĂILESCU

Monica Vitti în ipostază anti-antonioniană, adică așa cum ne-o înfățișează scheurile comediei «Perechile» (regia — trio-ul Mario Monicelli, Alberto Sordi, Vittorio de Sica).

cine, ce, unde, cînd ?

● Juliette Mayniel, cîndva una dintre actrițele preferate ale «nouului val», a părăsit timp de mai mulți ani cinematograful de dragul regiei de teatru. De curînd, Lilian Dreyfus, producătoare, scenaristă și regizoare, a convins-o să se întorcă pe platouri, scriind pentru Juliette Mayniel un rol generos în filmul «15 august». Nu se cunoaște, deocamdată, numele partenerului.

● Un nou musical cu Cliff Richard, «Hot Property», dă speranța unui frumos succes comercial nu numai firmei producătoare, ci și casei de discuri EMI, sub egida căreia cîntărețul va lansa un disc cu melodii din film.

● «Vi-l puteți imagina vreo clipă pe Leonard Whiting, interpretul lui Romeo din ecranizarea lui Zeffirelli, jucînd într-un film de groază?», iată o întrebare lansată de revista engleză «Photoplay». Un răspuns ar fi: «cum să nu?» În lumea filmului totul este posibil, junii primi pot fi și Frankensteini,

cum se va întîmpla cu sus-numitul Leonard Whiting și cu Michael Sarrazin, într-un film de Christopher Isherwood.

● «Aventuri terestre și celeste» este titlul unui film pentru copii, realizat în studiourile Dovjenco de către Iuri Parhomenco.

● «Moartea merge cu tocuri înalte» ne informează coproducția hispano-italiană semnată de Luciano Ercoli. Interpreți — Frank Wolff, Claude Lange (foto stînga), Susan Scott.

● Doi mari actori, Gene Hackman («Filierea») și Liv Ullman sînt parteneri în filmul lui Marc Norman, «Logodnica lui Zandy» (după romanul Liliane Bos Ross, «Străinul»).

● O vedetă al cărei nume circulă mult în ultima vreme, Marisa Berenson («Moartea la Veneția», «Cabaret») și Ryan O'Neal («Love Story») — două capete de afiș pentru un film de Stanley Kubrick, o ecranizare după «Barry Lyndon» de Thackeray.

LOCURI DE ODIHNĂ ȘI TRATAMENT pentru septembrie și trimestrul IV 1973

Filialele de turism din BUCUREȘTI, bulevardul Republicii nr. 4 și 68, au pus în vânzare locuri de odihnă și tratament în următoarele stațiuni: SINAIA, PREDEAL, BUȘTENI, TUȘNAD, BORSEC, SLĂNIC MOLDOVA, CĂLIMĂNEȘTI, CĂCIULATA, OLĂNEȘTI, VATRA DORNEI, SOVATA, HERCULANE, BAZNA, PUCIOASA, FELIX, 1 MAI, MANGALIA, EFORIE NORD și SUD.

De reținut faptul că în această perioadă în majoritatea stațiilor menționate se practică tarife reduse la cazare și masă.

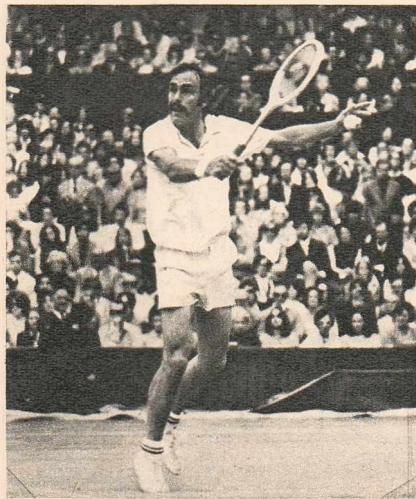
În stațiunile SINAIA, BUȘTENI, PREDEAL, BORSEC se pot oferi bilete și pentru serii de odihnă pe o durată mai scurtă de 12 zile.

Informații suplimentare și rețineri de locuri la filialele ÎNȚREPRINDERII DE TURISM, HOTELURI ȘI RESTAURANTE-BUCUREȘTI.

tenis

newcombe, vedeta care nu ratează marile ocazii

În 1971, primul tur al turneului de la Forest Hills programa pe terenul central partida dintre campionul de la Roland Garros și cel de la Wimbledon. Hazardul îi rezervase lui Jan Kodes, jucător fără nici un fel de veleități pe terenul cu iarbă, un loc pe tabloul alături de principalul favorit, câștigătorul Wimbledon-ului, John Newcombe. Contrar calculului hîrtiei a fost o luptă crîncenă, un meci urmărit cu răsuflarea tăiată de către aproape 16 000 de spectatori. În setul cinci, spre uimirea generală, Kodes ia avans. Mai întîi un break, apoi al doilea. Soarta meciului părea să fie hotărîtă. Newcombe, cu mers greoi, se deplasa dintr-un colț în celălalt pentru a primi serviciul. La un moment dat, scapă racheta din mină și o lovește cu piciorul! Eram convins că renunțase la meci. Pierre Barthes îi spune vecinului său: «Joacă teatru, cu asta l-a bătut pe Smith la Wimbledon». În următoarele zece minute, Kodes pierde

un break, e gata să-l piardă și pe al doilea, dar două mingi de-a dreptul excepționale îi aduc o surprinzătoare și meritată victorie.

În finala de atunci de la Forest Hills Stan Smith n-a putut să-și ia revanșa contra lui Newcombe, dar a câștigat partida cu învingătorul acestuia care, pentru prima oară, arăta că este capabil de rezultate deosebite și pe iarbă. Iată însă că rivalitatea acestui triumvirat, întreruptă în 1972 de către strălucitul succes al lui Ilie Năstase, avea să fie continuată în această toamnă. Rivalitate ce a adus pe tabela câștigătorilor de la Forest Hills pe Smith și Newcombe, fiecare în confruntare cu același finalist Kodes.

După un an de eclipsă în care nu participă la nici una din marile probe, Newcombe câștigă surprinzător în iarna aceasta la Adelaide, fiind primul lider al Grand Prix-ului. Și, tot surprinzător, el declară ziariștilor: «Victoria de la Adelaide este de fapt primul din cei patru pași ce-mi sînt necesari pentru a câștiga Grand Chelem-ul». Avertizat, i-am urmărit cu interes evoluția. Mai întîi o înfrîngere în meciul de Cupa Davis cu Japonia. Apoi o absență totală din draconicele circuite de primăvară ale lui Lamar Hunt, dar o prezență activă la antrenamentele cu jucători necunoscuți în Australia. Urmează un pas nerealizat la Roland Garros și încă unul, impus de statutul A.T.P., la Wimbledon. Acum, un mare succes la Forest Hills și... un semn de întrebare pentru Năstase în Grand Prix. Un semn de întrebare pentru că eventualele victorii ale lui Newcombe în semifinala și finala Cupei Davis i-ar aduce peste o sută de puncte și mai ales pentru că Harry Hopman — cel al cărui nume este scris de 31 de ori pe salateră și care l-a aruncat, la 19 ani, în cazanul cu smoolă al Challenge Round-ului — îl consideră pe fostul său elev vedeta care nu ratează marile ocazii.

Ștefan GEORGESCU

cronica ringului

cassius clay sau cîntecul lebedei

Televiziunea a făcut o surpriză plăcută amatorilor de spectacole pugilistice, oferindu-le toate cele 12 reprize ale meciului dintre Cassius Clay și Ken Norton. Eram curioși să-l vedem pe omul care cu un singur pumn i-a fisurat maxilarul fostului campion mondial, în partida disputată la 31 martie pe ringul din San Diego, cum eram dornici să-l revedem, mai ales, pe Clay, marile tehnici ale carei magii. Ne așteptam să asistăm la o strălucită revanșă a celui care mai speră încă să-și recucerească titlul de campion al lumii.

Cu atît mai surprinși am fost văzîndu-l retrăgîndu-se în permanență din fața lui Norton, lăsîndu-l pe acesta să atace și să lovească adesea clar și puternic. Indiscutabil mai tehnic decît adversarul său, Cassius

Clay și-a propus să ducă lupta pe planul subtilităților pugilistice. În bună parte, planul acesta i-a reușit. Excelentul său joc de picioare și nenumăratele directe de stînga, plasate de la distanță, i-au adus victoria. Dar o victorie grea, fără strălucire, smulsă cu destule șiretlicuri de profesionist experimentat. Marele Clay nu a mai izbutit, ca în trecut, să-și pună adversarul la punct cu controlul sale năprasnice care, cu ani în urmă, i-au culcat la podea pe Sonny Liston și Floyd Patterson.

În meciul pe care l-am urmărit marți pe micul ecran, adevărata vedetă a fost, trebuie să recunoaștem, Ken Norton. Dinamismul și spectaculozitatea partidei i s-au datorat mai ales lui.

Norton a condus ostilitățile, fugîndu-l pe Clay din prima pînă în ultima repriză. Și nu a lipsit mult ca și de data aceasta să obțină victoria. Dealtfel, unul dintre cei trei judecători i-a și acordat-o.

În arena «Forum» din Los Angeles, unde a avut loc cea de a doua întîlnire dintre Clay și Norton, au fost prezenți doar 11 000 de spectatori. Puțini, dacă ne gîndim la popularitatea lui Clay și la surpriza pe care o putea oferi din nou californianul Ken Norton. Acum, după ce am văzut meciul, lipsa de interes a iubitorilor boxului din Los Angeles pentru această confruntare este oarecum explicabilă. Clay, care va împlini 32 de ani în ianuarie, pare, într-adevăr, la apusul carierei. Loviturile sale nu mai pot face rău și fără aceasta în boxul profesionist nu poți realiza mare lucru. Cît despre Norton, e greu de crezut că la 28 de ani va reuși să învețe mai mult decît ne-a dovedit că știe. Nu văd cum actualul campion mondial George Foreman s-ar putea împiedica de vreunul dintre cei doi.

Petre HENT

totuși, calul rămîne!

Uite, nu mușcă!

Împotriva cancerului. Desigur, nu este vorba de o cobuție directă a calului la diagnosticarea sau vindecarea cancerului, dar ceea ce a întreprins societatea hipică franceză din Grese înscrie în lupta împotriva cancerului. Cunoscută fiind atrape care cursele de cai o exercită asupra marelui public, co-cătorii societății sus-amintite au hotărît să se pună în servul unei opere umanitare. În acest scop, au organizat concursul «Calului de aur», la care spectatorii trebuiau să fi deveniți prealabil membri ai societății hipice, cu cotizația la zi și cu integrală a biletului de intrare pentru fiecare reuniune. Fondurile astfel obținute la mitingurile hipice de la Gressur-Garonne, 30% se varsă unei organizații din Toulouse, specializată în cercetările medicale referitoare la cancer.

Contra durerilor lombare. Și în cazul unui diagnostic indică apariția lombosciaticii, contribuția calului poate fi salvatoare — după afirmația reumatologului francez J.A. Lievre. El susține că a obținut rezultate foarte bune cu pacienții săi suferinzi de lumbago, punîndu-i să practice mai multe sporturi, printre care indică dcel mai eficace — călăria. Dr. Lievre pretinde că este suficient un sezon de practicare a călăriei pentru refacerea vertebrelor.

Sport de mase. Oricît ar părea de curios în «era de aur a fotbalului», în foarte mătări, printre care R.F.G., Franța, U.R.S.S., Anglia, Italia, tineretul — și nu numai el — îndreaptă din ce în ce mai mult spre practicarea călăriei, devenită cu adevărat sport de mase. Un exemplu concludent ni-l oferă clubul hipic din Franken (R.F.G.), al cărui număr de membri activi s-a ridicat la 10 065, dintre care 5 399 bărbați și 4 666 femei. Clubul dispune de 230 cai. Așa se explică, printre altele, de ce în R.F.G. s-au importat anul trecut 15 000 cai, deși efectivul deja existent — pentru sport, turism, agrement — era de peste 250 de cai.

Cluburile și asociațiile noastre sportive care au secții hipice sînt permanent solici de amatorii de călărie, dar aceștia nu pot fi satisfăcuți decît în măsura în care urmăresc spectiva de a deveni călăreți de competiție. Cîtă vreme nu va exista o preocupare pe extinderea centrelor hipice de agrement, călăria din țara noastră se va rezuma la ceea ce pot oferi cele 10 secții hipice, a căror preocupare principală este performanța.

Cristian ȚOPES

complexul «voinicel», nu prea sînt multe ca el...

Apărut pe neașteptate în peisajul Bucureștiului, Complexul sportiv «Voinicel» este o incântătoare demonstrație. O demonstrație a resurselor noastre de părinți gospodari care putem să gîndim bine și foarte bine pentru copiii noștri, convertind — hotărît și eficace — gîndurile noastre în fapte, în realizări care ne fac și nouă (părinților) o mare plăcere. «Și nouă» este o exprimare exactă, întru totul fidelă realității, plăcerea, incîntarea beneficiarului avînd o incontestabilă prioritate. Ei, sînte, mii de copii ai sectorului 4 sînt beneficiarii unui gînd și ai unei realizări cu totul remarcabile (animatorul numărul 1, considerat și adevăratul «naș» al complexului — secretarul Mihail Ștefănescu), adevărat fruct al Hotărîrii Plenare C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea continuă a educației fizice și sportului.

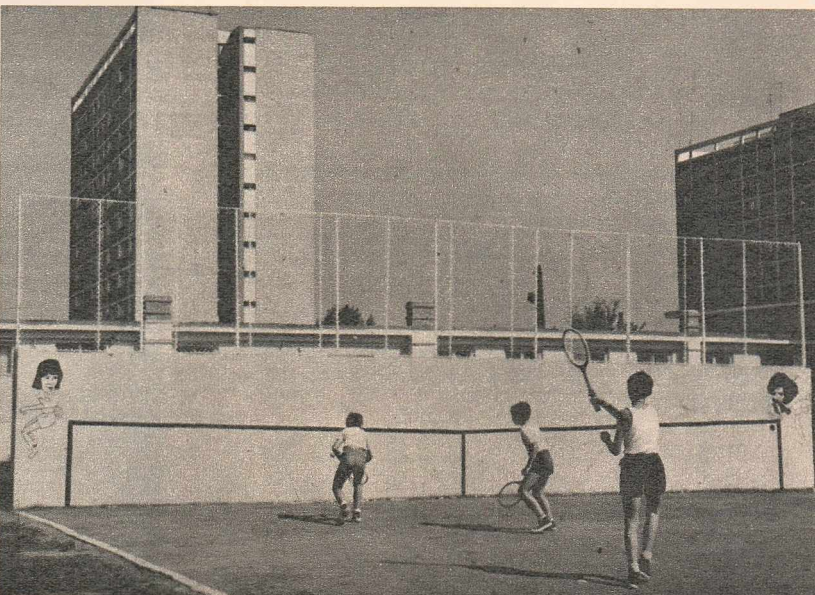
Începînd aceste rînduri cu ecoul impresiilor produse de ceea ce am văzut la Complexul «Voinicelul», să vă spunem, pe scurt, ce am găsit acolo, poate mărgeți și dumneavoastră să vedeți. Complexul — întins pe o suprafață de 42 000 metri pătrați — este dotat cu 6 terenuri de tenis, 2 de volei, unul de fotbal, unul de handbal, o pistă de carting, lungă de 385 metri, biciclete și triciclete, o pistă de atletism (80 metri) o groapă pentru sărituri, o sală pentru tenis de masă, instalații de joacă pentru preșcolari etc.

Viața complexului înseamnă, printre altele, 1 200 de membri cotizanți (1 leu — cotizație pe lună), 5 profesori de educație fizică studenți la I.E.F.S., program de funcționare 9-12,30; 15,30-19, cu o singură zi de pauză luni.

În «starea civilă» a acestei realizări consemnate următoarele: ziua de naștere 21 august 1973; durata lucrării — 2 luni jumătate; proiecte de extindere (în viitor imediat) a complexului — o sală pentru jocuri și două bazine.

Înainte de încheiere, o precizare privind statutul de «membru Voinicel»: candidații recrutează din elevi care au avut cel puțin media 7 în trecutului an școlar; cei care absolviți clasa cu medii de 9 și 10 primesc echipament sportiv gratuit. De aici și până la dificultate de funcționare a complexului pînă la această oră prezentîndu-se peste de elevi cu mediile 9 și 10, epuizînd primul stoc de echipament. O dificultate fericită — ne asigură administratorul G. nescu — în magazinele furnizoare ale complexului așteptînd mii de teniși, mașini etc., destinate cît mai multor frunți școlare și pe terenurile de sport.

Notați, în final, adresa Complexului «Voinicel». Nu prea sînt multe ca el. București, strada Caporal Ruică, sectorul 4.

ai noștri și ceilalți

reprima a treia

dinamica jocului

A sosit vremea ca echipele noastre, de club și reprezentative, să fie chemate să-și dovedească toate însușirile cu care sînt înzestrați jucătorii lor pe plan tehnic și tactic, dar mai ales pe latura combativității, a rezistenței în regim de viteză, a coeziunii și a forței de joc. Este necesar ca fotbalistii tuturor echipelor și loturilor să răspundă fără nici o reticență cerințelor de mobilizare integrală, cum au dovedit-o în atîtea alte împrejurări decisive. Găsindu-se în maximum de formă, adică în plenitudinea forțelor lor fizice și psihice, fotbalistii noștri pot realiza pe teren o bună *dinamică*, singura capabilă să desferece «lăcățele» masive ale apărării adverse și să confere jocului nu numai spectaculozitatea, dar și eficiența atît de necesară.

De curînd am putut urmări pe micul ecran meciurile U.R.S.S. — R.F.G. și Franța — Grecia. Cîtă diferență între ritmul de mare accelerație al primei partide și ralanti-ul celei de a doua! În meciul de la Moscova, nu s-a înregistrat nici o clipă de *relache* a acțiunilor, de întîrziere a paselor (făcute toate numai prin simplă deviere), de răgaz în executarea șutului «bombă» din orice poziție. Tot jocul, de la primul pînă la ultimul minut, s-a desfășurat într-un tempo infernal, care denotă atît înaltul nivel al condiției fizice, cît și nobila ambiție sportivă ce-i împinge ca un resort invizibil pe toți cei 22 de jucători. La polul opus s-au situat echipele Franței și Greciei. Ele ne-au oferit o partidă desfășurată cu «incetinitorul», cu perioade lungi de vals lent, nu lipsite de oarecare eleganță și virtuozitate, dar contraindicate în jocul modern, care înlătură cît mai mult acțiunile individuale (necesare numai în fazele de poartă) și pun accentul pe valențele jocului colectiv, de mare amploare ofensivă și de promptă concentrare în apărare...

Iată că și la partidele din recentul cuplaj de pe «23 August» ne-au putut convinge «de visu» de discrepanța dintre cele două partide. Una, cea din deschidere, cu joc somnolent, cu rare secvențe dinamice, cînd numai cîteva «erupții» au dus la înscrierea golurilor. A doua, Rapid — Universitatea Craiova, a arătat un tempo crescînd al unor atacuri bine pornite de pe linia de fund, bine puse în ecuație la mijlocul terenului și cu explozie în fața porților aparate de Răducanu și de Manta.

Angelo NICULESCU

a aștepta rezultatul și a te orienta DUPĂ...

Există în fotbalul nostru — în cel comentat! — straniul obicei de a-ți spune părerea numai după război. Cînd spun «părerea», mă gîndesc, trește, la un punct de vedere, la o opțiune, nu la «dorim echipei noastre»... «să sperăm că băieții noștri»... și alte asemenea refrene în spatele cărora se camuflează cei care așteaptă să vadă ce-o ieși. Pentru că acesta este obiceiul casei. Cîștigă echipa — antrenorul a gîndit bine, lui i se datorează succesul. Pierde echipa — antrenorul a gîndit rău, a procedat greșit, el e vinovat etc. Concepția de lucru, alcătuirea formației, maniera de joc preconizată nu sînt, de regulă, taxate în nici un fel înainte de meci. Falsă și chiar ilară este opinia potrivit căreia exprimarea unor puncte de vedere înainte ar perturba — vezi doamne! — pregătirea, moralul, liniștea antrenorului, a jucătorilor. Orice antrenor din lume poate fi ajutat prin judecări de valoare, alegînd, bineînțeles, ce i se pare mai bun. Să nu așteptăm însă insuccesul — pe care nimeni nu-l dorește — pentru a-i arăta antrenorului greșelile pe care le-a săvîrșit înainte de jocul.

Am urmărit partida-test cu formația braziliană A.B.C. Natal. Necesitatea de majoritatea planurilor, prin raportarea la condițiile total diferite pe care le prezintă un joc în deplasare, înțînirea ne-a arătat totuși un aspect foarte limpede: cu două extreme false, reprezentativa noastră conțea foarte puțin în atac! Fără îndoială, știința jocului pe care o posedă acest excepțional Dobrin, conjugată cu eficacitatea puncheurului de rasă Dumitrache, ar putea produce și golul de care este de așteptat că vom avea nevoie la Leipzig. Bine ar fi să fie miercuri așa! Dar asta ține de domeniul șansei (care poate să-ți surîdă, dar poate să te și ocolească) și nu de domeniul calculului. Or, a renunța la extreme veritabile — la măcar o extremă autentică (Țarlungă, Troi sau Marcu) — ni se pare o eroare de calcul, cum eronat și foarte riscant ni se pare a miza doar pe apărare și pe joc la mijlocul terenului, așa cum, fatal, poate evolua o formație cu un singur virf de atac (Dumitrache) și cinci jucători de combinație (Nunweiler, Dobrin, Dumitru, Dembrovski și Iordănescu).

Cîteva cuvinte despre primele partide din cupele europene. Deși incompletă, echipa dinamică a învins un team fără clasă; cu un singur Goigaru, Chimia Rm. Vilcea n-a putut obține o victorie care ni s-a părut tuturor accesibilă; lipsită de aportul lui Dobrin, F.C. Argeș nu mai este... F.C. Argeș, așa că aici trebuie căutată principala cauză a umilitoarei înfrîngerii de la Istanbul; în fața celui mai puternic adversar străin hărăzit de sorți unei echipe românești în primul tur, Universitatea Craiova n-a făcut altceva decît să-și confirme valoarea. Au fost patru iepuri, doi i-am scăpat, doi mai pot fi prinși...

Marius POPESCU

cronica de fotbal

bocancul și ciomagul

Sîmbătă, pe 23 August, am fost, fără să vreau, martorul unor incidente cu totul regretabile. Nici nu începuse meciul Rapid-U-Craiova și o adevărată luptă se dădea în tribuna a doua a frumosului stadion. Ce s-a întîmplat nu știu exact. Știu numai că un tînăr ofițer de miliție a făcut apel la masa presei pentru reprimairea acestor manifestări din partea spectatozilor.

Lucrurile aparent ar fi lesnicioase. Noi așezăm în față hîrtia și cerneala și înfîrăm; lumea citește sîmbătă revista și cade în genunchi: «Nu mai facem, nene!» Numai că nu se întîmplă chiar așa! Huliganismul se ia și nu se vindecă cu cuvinte. O sete de afirmare la modul cel mai vulgar există la o parte din publicul mai ales tînăr. Defilarea cu drapele prin tramvaie, baterea clopotelor în urechile altora sub pretextul că-ți încurajezi echipa e numai o formă disimulată a setei de a fi băgat în seamă. Trompeta lui Tudorică pare în seria de arme a suporturilor cel mai delicat instrument de încurajare. Am văzut o fotografie splendidă astă-toamnă: pe terenul Regiei, Sportul Studentesc era încurajată de o orchestră întregă care cînta cîntece pop în tot timpul partidei. La Timișoara, după ziare, publicul ar face la fel, cîntînd în cor, nemanifestînd nici o indispoziție dacă echipa locală, *Politehnica*, pierde sau joacă mai rău decît echipa oaspete.

Trebuie deci frînată nevoia de joc public? Nu cred. Stadionul este un loc de recreație, unde ne adunăm cîte 50 000 de indivizi ca să ne încurajăm artiștii. Dar de aici pînă la ciomagălea de sîmbătă după-amiază e un drum lung și nereproabil.

De fapt, de vină cred eu că sînt cei ce organizează astfel de «galerii» neadecuate, neconduse de oameni responsabili. De unde a pornit încăierarea, după părerea mea? De la gelozia celor de pe podul Grant față de otenii care sosiseră de la Craiova, cu drapele și instrumente de agitație pentru a încuraja formația lor. Ce, era un capăt de țară dacă erau lăsați în pace?

Ca și în alte locuri, cu alte prilejuri, otenii au fost dezarmați, li s-au smuls drapele și cozile lor au devenit arme. Cei din capitala Băniei au avut ocazia să constate astfel dimensiunea ospitalității giuleștene. Oricum, o vină are și Miliția, care nu a asigurat un număr suficient de

păzitori ai ordinii, pentru că e de neimaginat să controlezi 50 000 de oameni cu 10 inși! Oricîtă bunăvoință ar exista, oprirea exceselor este practic imposibilă. Încît ar trebui să cugetăm...

Mai rău stăm cu cei ce ar trebui sancționați pentru faptele lor. A imputa clubului Rapid aceste dezordini ar fi nedrept. Întîi și-ntîi că *gărrarii* nu se aflau la ei acasă, ci pe un teren neutru. Al doilea, nu există dovezi că cineva din conducerea clubului ar fi incitat pe cei ce au tulburat liniștea. Nici otenașii nu sînt chiar nevinovați pentru că, deși atacați, s-au datat la răspunsuri violente, care au adus alte violențe. Rămîne ca numai anchetatorii să stabilească pe cei ce trebuie să răspundă.

Se pune însă o problemă mai gravă. Și în teren, și în tribune, tensiunea crește de la etapă la etapă. De ce? Jocul cu punctele, jocul cu retrogradarea, ba chiar și niște veleități îndreptățite la titlu duc la fanatizarea propriilor suporturi. Oricum, organizatorii meciurilor viitoare trebuie să ia măsurile de rigoare pentru că riscăm lucruri și mai neplăcute. De pe acum mă gîndesc ce se va întîmpla pe *Centralul* craiovean la meciul-revanșă din primăvară. Pentru că în Bănie nu se uită nimic și publicul de aici este destul de exploziv. Suspendările ce vor urma săptămîna aceasta vor potoli poate avînturile necontrolate ale jucătorilor. Sandu Mircea, care dădea semne de îngîmfare încă de la Craiova, s-a trezit pe tușă după ce gesticulase cam agresiv spre arbitru. Cred că trei etape sau două de liniștire îi vor mai scoate gîrgăunii din cap, că s-au cam înmulțit. Poți să fii jucător foarte bun și fără interminabile proteste și sfaturi, fără gesturi de soprană lejeră la menopauză.

Cît despre cele două partide de sîmbătă, ce să mai vorbim?

Joc înghesuit, urît, fără talent de fiecare parte. Ciudatul arbitraj din meciul Sportul-Jiul a dus la anularea a două goluri ale universitarilor, după noi, perfect valabile, lucru care a frustrat pe bucurăștenii de un punct prețios. De unde o scoate federația cavalerii aștia ai fluierei atît de stingaci și atît de bizari în interpretarea regulamentului, nu știu...

Eugen BARBU

poșta fair-play

PRESECAN ALEXANDRU, str. Rapsodie nr. 10, bloc 5, scara A, ap. 1, Turda, județul Cluj.

— Dacă nu mă înșel, sinteți antrenorul echipei F.C.-Galați. De ce ați ales tocmai această echipă?

— Vă înșelați, din acest campionat (1973/1974) nu mai sînt antrenor la F.C.-Galați. La momentul oportun am ales această echipă pentru că în 3-4 ani să dovedesc că singura formă de creștere, dezvoltare și asigurare a performanței este clubul. După un an și ceva aveam să constat cum cei doi valoroși conducători — tovarășii Chiriță și Cazan — au plecat, iar F.C.-Galați devenea o firmă fără magazin.

— Care credeți că vor fi cele trei echipe care vor promova în prima divizie a țării?

— Vă spuneam că eu nu sînt ghicitor, că nu mă ocup cu pronosticuri. După opinia mea, loturi mai aproape de a impune echipa în lupta pentru primele locuri ar avea: în seria I, Gloria Buzău, Știința Bacău, Metalul Ploeni, C.S.M. Suceava; în seria a II-a, Chimia Rîmnicu-Vilcea, C.S.M. Sibiu, S.N. Oltenița, Metalul București, Progresul București; în seria a III-a, Olimpia Satu-Mare,

F.C. Bihor Oradea, Minerul Baia Mare. Rămîne să fie de acord cu aceste păreri și cel de-al 12-lea jucător, arbitru.

RADU CALOTĂ — București

— De ce se concurează fotbalul cu transmisii în direct prin televiziune?

— Normal ar fi ca meciurile să fie înregistrate pe telerecording și date după aceea, la ore cînd nu se mai joacă fotbal. Noi am rămas singura țară în lume care gonim spectatorii din arene prin transmisii directe. Logic vorbind, în orele cînd se joacă meciuri oficiale televiziunea ar trebui să nu transmită nici chiar partide internaționale (străine). Informativ vă pot spune că Federația franceză a interzis televiziunii să transmită în direct o finală a Cupei Campionilor jucată la Milano pentru că transmiterea ar fi fost la concurență cu o etapă de categoria B!

— De ce trebuie să se impună echipelor să joace în cuplaj?

— Pentru a face plăcerea onora și a dezavantaja echipele cu baze sportive proprii, cu membri și susținători mulți.

— De ce nu mai apar și lucruri tehnice, precum cele de la rubrica radiografii?

— Din cauza spațiului insuficient. Totuși,

pe măsură ce solicitările vizează probleme tehnice, ne vom strădui, mai concentrat, evident, să le satisfacem. Felicitările dumneavoastră ne onorează, dar ne și obligă.

C. ȘTEFĂNESCU — str. Caraiman — București.

— La prima dumneavoastră întrebare găsiți răspunsul mai sus.

— Ce se înțelege prin «joc ofensiv»?

— Criteriul jocului ofensiv constă în obținerea superiorității numerice în atac. Pentru aceasta, echipa are nevoie de două extreme «de meserie», veritabile, care să depășească pe margine, să se sprijine pe parteneri și să participe la jocul colectiv. De asemenea, sînt necesari fundași laterali care să urce, mai ales, în fața adversarilor care practică marșajul individual. Trebuie însă reținut faptul că în nici un caz fundașii laterali nu pot totuși înlocui extremele. Ajuns ca o extremă de învăluire, fundașul nu are voie să centreze la grămadă, fiindcă nu realizează nici pe departe funcția extremei (și rolul său ofensiv-constructiv) care este de a înconjura apărarea adversă și a o pune pe picior greșit. În această formulă cuplul înaintașilor centrali trebuie să-și limiteze retragerea pînă la linia mediană, în toate acțiunile defensive.

COȘEREANU TUDORICĂ — Caracal, județul Olt.

— De ce a fost schimbat antrenorul Halagian Florin de la conducerea echipei F.C.-Argeș?

— Este foarte greu să vă spun exact de ce a fost schimbat, după cum mi-ar fi fost dificil să vă explic și cum a ajuns acolo. Pentru că niciodată nu se spun motivele adevărate nici la promovare, nici la destituire. Dacă întrebarea se referea la mine ar fi fost mult mai ușor de răspuns.

PETRE MACEA — IAȘI. Care este opinia dumneavoastră, ca specialist, asupra stilului de joc al echipelor românești?

— Echipele noastre — cu excepția lui «U» Craiova — nu trădează nici măcar intenții că înțeleg să aplice chiar fragmentar o anumită idee de joc. Idee de joc, fie ea mediocră sau lipsită de acordul unor spectatori ori specialiști, menită a fi asimilată pînă într-atît încît tactica jocului — așa cum scria în «Scînteia» V. Mironescu în articolul «Craiovenii și restabilirea tacticii» — să ne convingă de autenticitatea personalității echipelor fotbalului nostru.

Constantin TEAȘCĂ

jurnal parizian (I)

Ploaie (ploaie putredă) și în cafeneaua algeriană (*Le Kalizma*) de pe rue Bouchardon a început scandalul. Se aud cuvinte neînțelese, femeile țipă ascuțit, bărbați mustăcioși, au ieșit în stradă și se izbesc cu furie. Asist la spectacol (nu-i prima oară), eu ca și alți locatari din casele apropiate. În curînd va sosi, desigur, poliția care va face curățenie. Dacă nu miine, poimîine spectacolul va reîncepe, spre bucuria vecinei mele, bătrîna doamnă Dominique, care savurează asemenea scene, deplîngînd, în același timp, soarta Franței: *Vous savez, les immigrés...* Păreră doamnei Dominique este că Franța este amenințată de invazia străinilor. Oriunde te duci, îmi explică ea, dai peste toți acești nord-africani... Parisul a devenit un ghetou. Nu, nu-i posibil... și doamna Dominique face profeții sumbre. Are 70 de ani, s-a născut și a trăit pe rue Bouchardon, lângă Porte Saint-Martin. E căsătorită cu domnul Paul, vechi combatant în Legiunea străină. Domnul Paul bea de stînge, dimineața e vesel, amabil, vorbește, seara e făcut tun, se ține de ziduri și perorează. Are o pensie modestă pe care o toacă în bistroul *Le Vallon normand*, de la colțul străzii. Stă mai mult acolo decît acasă, casa fiind loja blocului, unde este portăreasă soția sa. Autoritară și naționalistă, madame Dominique supraveghează intrarea ca un amiral malul inamic, știe cine intră și cine iese, e, pe scurt, cu curent cu totul. La 6 d.a. închide cu un gest hotărît loja, și se duce la *Le Vallon normand* să-l aducă pe domnul Paul. Îi trebuie, se pare, multă strategie ca să convingă pe vechiul ostaș să părăsească locul lui de la bar. Reușește, domnul Paul este readus la loja conjugală.

Cinez cu un amic la micul restaurant de pe rue Saint-Honoré, *Le vieil Ecu*. Atmosferă rustică, pereții tapetați cu blănuri: vechi obiecte țărănești, un samovar, o iesle. Patronul este un tînăr cu mustăți galice și pîntece enorm. Pe șervețelul de hîrtie de pe masă este imprimat un desen amuzant reprezentînd un diavol, o femeie care păcătuiește și preotul care primește confesiunea. Diavolul indeamnă, astuțios: «succombez à la tentation, allez au Vieil Ecu...», vous y ferez ripaille». Femeia mărturisește: «Mon Père, j'ai péché par gourmandise. Quel restaurant». Și preotul: «Ah! je suis bien, mais avez-vous goûté les délicieuses crêpes?»

Gustam și noi clătitele, păcătuim, sînt, într-adevăr delicioase.

Seara, pe Champs-Élysées, văd *Le grand blond avec une chaussure noire*, o comedie polițienească agreabilă. Discuții apoi într-un restaurant de pe o străduță învecinată cu V.N. venit pentru cîteva zile la Paris. Ce discută doi scriitori români într-un oraș străin? Despre, bineînțeles, ceilalți scriitori români. Despre destinul fabulos al României...

În ziare, reviste... continuă discuțiile despre alegeri. Supoziții, combinații, pertractări. Cursa pentru președinția Parlamentului cursa pentru Elysées '76. *Baronii gaulismului* oferă serviciile lor Republicii. *Reformatorii* anunță că c'est «la fin» des godillots... D. Debré își prezintă demisia. Duelul Chaban-Delmas — Giscard d'Estaing continuă. Chaban candidează pentru postul de președinte al Parlamentului, Chaban refuză în ultima oră. Chaban se explică... În schimb, Edgar Faure, susținut de amiciei *Noului Contract social*, nu renunță, dar se explică.

«H», cuprinde 184 de pagini și 6 rînduri, fără punctuație, fără majuscule...

Citesc *Meditațiile* lui Max Jacob. Căutarea lui Dumnezeu cu o pasiune atee. Pasiunea de a descoperi, prin speculație, existența divinității. Acest evreu trecut la catolicism umple personajele Bibliei (pe care le evocă) cu neliniștile secolului său terorizat de ideea distrugerii.

În observația unui scriitor de azi: *copilăria* nu este paradisul pierdut al omului, ci *locul de refugiu al problemelor insolubile*. Insolubile pentru cine? Pentru omul matur, desigur. El singur fabrică problemele care, apoi, îl copleșesc. Cred că nefericirea lui esențială începe în momentul în care descoperă ideea de moarte. Atunci el părăsește paradisul fără dileme, și începe un teribil dialog din care nu va mai ieși niciodată. Sînt oameni care afirmă că ideea de moarte îi lasă indiferenți. Se simt bine cum sînt, fără perspectiva eternității. Dacă sînt cu adevărat așa, sînt desigur niște oameni fericiți: trăiesc, se bucură de o masă bună, de un vin gustos, de o femeie frumoasă. Este idealul fericirii medii, născut din ignorarea condiției umane. Îndată ce individul începe să privească dincolo de gardul acestor bucurii mărunte, s-a zis cu el. Bucuriile lui nu mai sînt decît niște bucurii condiționate, provizorii, traversate de ideea sfîrșitului. Copilăria, la care facem adeseori apel, e un mit al omului matur. Copilul nu cunoaște sentimentul *copilăriei*, el trăiește pur și simplu. Pentru el apa este apă și calul cal. Niște elemente fabuloase, bune sau rele prin ele însele. Obiectele nu intră în nici o relație. Spiritul matur raportează totul, introduce în lumea obiectelor un sistem de relații. Și, în deznădejdea acestor determinări, descoperă *copilăria*, timpul vieții fără relații, vîrsta cînd ființa omească se bucură fără nici o constrîngere de viața elementelor. Am putea spune că în momentul în care a descoperit copilăria, spiritul nostru a și intuit cursul tragic al lucrurilor. Nu pledează în favoarea lucidității faptul că omul își fixează paradisul existenței lui într-o vîrstă în care luciditatea nu luase încă act, ca să spunem așa, de existența ei. Nu pledează, desigur, dar chiar această idee este o creație a lucidității...

Expoziția *Soutine*, la Orangerie. Primele compoziții sînt niște *naturi moarte*: impresia unor copii după pictorii olandezi, niște copii însă unde nu opulența, ci o vivacitate curioasă a celulelor este dominantă. Un expresionist (mă gîndesc la Otto Dix). Portretele sale nu respectă nici o lege de simetrie. Chipuri desfigurate, nasuri strîmbe, urechi mari, îndepărtate. Ochii arată o intensă suferință interioară. Mai toate portretele sînt pictate în roșu sau în roșu și alb. Personajele (*La Femme en rouge*, *Le pâtissier au monchoir rouge*, *Enfant de chœur debout*, *La communiante*, *Petite fille*, *Le valet de chambre* etc.) țin miinile împreunate pe pîntece și (detaliu curios) au nasul orientat spre stînga. Portretele sînt aproape niște caricaturi. Descompunerea cărnii, desfigurarea între suferință și grotesc. Un univers de coșmar.

Eugen SIMION

(Va urma)

mafia (II)

După cum relatează Jacques Kermoal în cartea sa «Onorata Societate», faimosul Salvatore Giuliano și-a început cariera în 1945 cînd, mulțumită șefului de atunci al mafiei, don Calogero Vizzini, a fost numit «colonel» al «Primei armate pentru eliberarea Siciliei» care, sub stindardul galben și roșu al «Siciliei libere», acționa sprijinită de CIA, prin intermediul căpitanului american Mike Stern, pentru izbîndirea «nobilității scop» de a se păstra neatînsse privilegiile de clasă dobîndite prin lupte «istorice», în numele separatismului față de cizma continentală și al anticomunismului. Mișcarea căpăta astfel pretenții, se colora și mai nuanțat politic (deși nu fusese niciodată încoloră din acest punct de vedere), gangsterismul încerca să miroasă însă mai «salon» (deși «dezodorizantul» folosit i-a fost întotdeauna asasinatul în public). «Astfel, scrie Jacques Kermoal, Giuliano a intrat în contact cu Bernardo Mattarella, ministru al comerțului, și cu Mario Scelba, ministru al afacerilor interne, de origine sicilieni, aflați în legături strînse cu șeful mafiei, don Calogero Vizzini».

Ieșirea pe arena publică a noului «capo» s-a produs la 1 mai 1947 cînd, cu ocazia sărbătorii muncii, oamenii lui Giuliano și-au îndreptat mitralierele asupra manifestanților de la Portella delle Ginestre, lăsînd pe caldarîmul străzii, în urma acestei «eroice» demonstrații de forță, unsprezece morți, printre care patru femei și cinci copii. Bilanțul terorii avea să fie completat într-o singură lună prin adăugarea a 32 de împușcați pe la spate, majoritatea oameni

ai ordinii oficiale, carabinieri și polițiști. Asta a cam pus vîrf «misiunii pacificate» asumate de Giuliano și, într-o bună zi, ce se folosiseră de el au hotărît să se debaraseze de preafreneticul lor «văr» veni pe peste ocean, punîndu-se astfel din nou cu ocîrmuirea. Pe deasupra trebuia să tot din interior, adică din sinul familiei. Dacă onorabilul clan mai putea închide în fața masacrului de la Portella delle Ginestre, răfuielele gangsterului cu oamenii țării nu mai intrau în consens cu reg «jocului». La 25 august 1948 — după ce relatează Kermoal — un consiliu de război a avut loc la Palermo reunindu-i pe Scelba, Mattarella, Franco Restivo (președinte regiunii siciliene) și don Calogero Vizzini. S-a decis ca «rebelul» să fie dat în gît, nu viu și nevătămat, căci ar fi putut fi prea multe, ci numai pașnicul său cadavru să fie livrat contra asigurării unei noi perioade de pace și colaborare. Tîrgul fi tocmăi aghiotantului lui Giuliano, «locul nentul» Gaspare Pisciotto, a primit misiunea să aranjeze capturarea șefului. Același n-a mai avut timp să strige: «Și Brutus?», trupul său ciuruit de gloanțe în timpul unei descinderi ingenios înșelate a fost tras de picioare în stradă, iar sîrmele lui a pus pecețile roșii pe acordul asumat de noi etape din istoria «Onorabilei societăți».

Despre aceasta însă vom vorbi mai departe.

Ioan GRIGORESCU

oameni despre care se vorbește

FRANÇOIS XAVIER ORTOLI (născut în anul 1907, studii superioare la Facultatea de drept din Hanoi, Scoala superioară națională de administrație de la Paris, a ocupat funcții înalte în aparatul economic-financiar al Franței; specializat în probleme de economie europeană de la numirea sa în funcția de președinte al Comisiei P. Comune a efectuat vizite în capitalele țărilor membre C.E.E. La Londra, în convorbirile cu primul-ministru Edward Heath și cu alte oficialități, a discutat principii probleme de ordin economic, monetar, comercial Comunității economice vest-europene.

HALUK BAYULKEN, ministrul de externe al Turciei (născut în anul 1921, studii secundare și superioare — Facultatea de științe politice; în anul 1944 intră ca funcționar în Ministerul Afacerilor Externe unde ocupă funcția centrală ministerului și pe lângă o serie de reprezentanți diplomatice; secretar al ministerului, ambasador la Londra reprezentant permanent al Turciei la O.N.U.; în anul 1954 devine ministru; activitate științifico-pedagogică, aut numeroase articole și lucrări politice), și-a manifestat cuprinsul unui interviu acordat ziarului grec «Eleftheros Kosmos» — optimismul în legătură cu apropiatele lucrări din cea de-a doua fază a Conferinței europene pentru securitate și cooperare.

TRYGVE Martin BRATTELI (născut în anul 1907, profesie de bază — ziarist, secretar al Ligii tinerilor muncitorești din Norvegia în 1940, vicepreședinte al partidului și apoi, din 1965, președinte al Partidului Muncitoresc (social-democrat), ministru de finanțe, apoi ministru de comunicații, apoi prim-ministru) va fi, foarte probabil, insărcinat cu formarea noului guvern norvegian în urma rezultatelor alegerilor care au avut loc în această țară care au indicat o majoritate pentru partidele socialiste: Partidul Muncitoresc (64 de mandate), Partidul Comunist și Partidul Socialist Popular și Partidul Laburist anti-comuniste în Uniunea Socialistă în recente alegeri.

CHARLES Spencer CHAPLIN, mare cîneast — actor, regizor, producător (născut în anul 1889, figură dominantă a artei cinematografice contemporane, genul comedia), membru fondator al casei de filme United Artists, valoroasa sa operă cităm filmele de antologie «Puștii», «Goana după aur», «Cîrcul», «Luminile orașului», «Tîrziu», «Dictatorul». La vîrsta de 84 de ani elaborează planuri de activitate ambițioase: să realizeze două pelușe după scenariul propriu, să compună muzica pentru unele palele lui filme din perioada «mută».

Ultimul roman publicat de Philippe Sollers.

ronica de trei secunde

viața e frumoasă

Ura, ura, ura, încă o situație anarhică și chaotică se duce dracului în Europa, pe continentul nostru rațional: se instaurează — sau se speră că se va instaura — ordinea în problema pompelor funebre milaneze. O bună corespondentă de la Roma al unui ziar englez — englezii, în domeniile acestea, ale pompelor funebre, după cum se știe din atâtea filme, nu dau știri false, ci dimpotrivă dau o maximă atenție...

Situația, într-adevăr, era foarte bramară: de 20 de ani, la o medie de 12.000 de decese pe an, Milano nu dispunea decât de 8 (opt) întreprinderi de pompe funebre. În vremea, cum ar fi azi, media mortuară crescută la 16.000, dar și numărul firmelor și ciocli s-a înzecit. S-a ajuns la 80...

Aceste 80 de organizatoare ale eternității locale se urăsc de moarte, fără îndoială. Concurența dintre ele a luat nu numai forme anarhice, dar și stupeficante: sînt înfruntări cu plocoane — medici, infirmiere, ortari de spitale, preoți, toți cei care au de-a face cu oamenii aflați pe paturile morții. Locoanele firmelor sînt în obiecte și bani: spiratoare și transistoare, landouri de copii (cîtă imaginație!) sînt trimise din timpurile vîi pentru a-i atenționa în ce direcție să orienteze mortul.

S-a ajuns la scheci-uri, ca-n filme, dacă îmele tot nu pot ajunge ca-n viață: o doamnă al cărei soț tocmai murise într-o clinică, fost condusă cu o emoție incontestabilă de

portarul instituției pînă la mașina funebă din fața clinicii, mașină închiriată de familie pentru tristul eveniment. Cu blîndețe trebuie spus că mașina spre care portarul o îndrepta pe văduvă, aparținea firmei rivale. Firma frustrată de client angajă pe străzile orașului o urmărire furibundă după mașina care o șmecherise. Mașina îndreptățită izbucni să prindă mașina neîndreptățită să transporte decedatul. Ca ori de cîte ori viața triumfă pe pămînt, urmărirea se încheie printr-un compromis: firma angajată inițial a asigurat înmormîntarea, rivala ei — îmbrăcarea mortului.

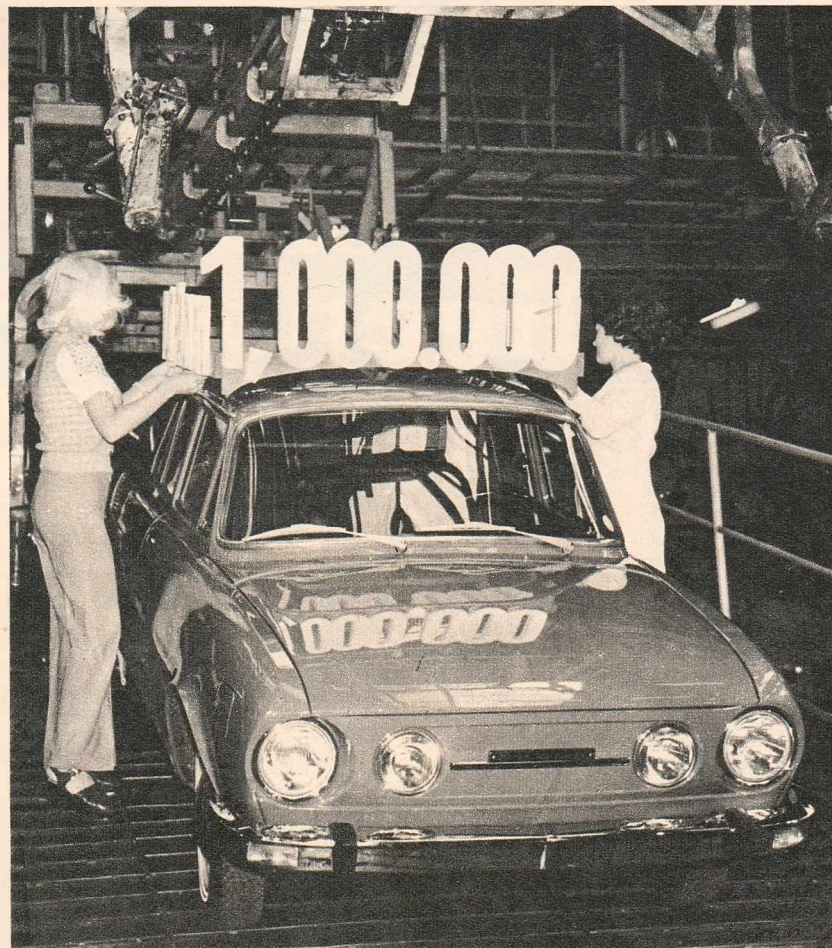
Nu, așa nu se mai putea continua... Se mai putea trăi — dar așa nu se mai putea muri...

Domnul Alcido Cerato, un fost ciclist, s-a decis să facă ordine și să pună punct acestei situații cu prea puține aspecte senine. Domnul Cerato a hotărît și a înființat o cooperativă de pompe funebre care va evita pe cît posibil concurența și paralelismele, într-un domeniu în care oamenii oricum se întîlnesc la infinit.

«Guardian» din Londra — care anunță toate acestea cu aceea seriozitate britanică salutară în asemenea momente — susține că va fi prima cooperativă de pompe funebre din Europa.

Ura, dar pace vouă!

Radu COSAȘU

DINASTIA SKODA. La 1 aprilie 1964 era dat jos de pe linia de montaj a cunoscutelor uzine cehoslovace primul autoturism Skoda 1000 MB. Pînă la sfîrșitul anului 1964 s-au fabricat 18.653 de asemenea autovehicule. La 29 august a.c. a părăsit linia de montaj a uzinei de la Mlada Boleslav autoturismul Skoda S. 100 — eredele perfecționat al lui Skoda 1000 MB — purtînd seria de fabricație 1 000 000.

le la lume adunate

PREA MULT PIPER STRICĂ. Pietonii din cartierul Altona-Hamburg s-au trezit, marți după amiază, că folosesc mai multe mirodenii decît au nevoie în mod obișnuit. Într-adevăr, asupra trecătorilor s-a abătut un nor negru și aceștia, strănutînd și tușind, s-au adăpostit repede în interiorul clădirilor de ceea ce credeau ei că este un «smog», ornat din gaze toxice. În final însă au observat că norul amenințător era format mai ales din piper măcinat, care se răspîndise în aer datorită unui incendiu izbucnit la o fabrică de măcinat mirodenii, situată în apropiere.

O ȘTIRE — VORBA LUI MARK TWAIN — CAM EXAGERATĂ. Un pensionar din Bergamo, Alessandro Vergeri, în vîrstă de 71 de ani, citind ziarul local, a aflat cu stupefacție că tocmai decedase în urma unei boli grave. Informîndu-se urgent la municipalitate, Vergeri a primit confirmarea știrii din jurnal, susținută prin prezența certificatului de deces emis de spitalul din localitate. Mortul fără voia lui se străduiește acum să obțină eliberarea unui certificat care să ateste că se află încă în viață și că, deci, are în continuare nevoie de pensia sa.

PILĂ, NU GLUMĂ. Serviciile de cercetare ale companiei americane «General Telephone and Electronics Corporation» au anunțat punerea la punct a unei pile electrice capabile să producă de opt ori mai multă energie electrică și avînd o perioadă de funcționare de două ori mai mare decît pilele clasice uscate, aflate în prezent în circulație.

SCUZAȚI, NU FORT LAMY CI NDJEMENA. Consiliul municipal al orașului Fort Lamy a adoptat o hotărîre potrivit căreia capitala Ciadului se va chema de acum înainte Ndjemena. De asemenea, consiliul a hotărît schimbarea denumirilor principalelor străzi ale capitalei țării.

SAHAREI NU-I VA MAI FI SETE? Doi savanți americani au declarat că există posibilitatea de a se aduce la suprafață apa din straturile freactice în unele zone din Sahel, lovite de mai mulți ani de secetă. Datele științifice oferite de aparatele amplasate pe sateliți au fost confirmate în urma unei călătorii de studii în Niger.

E MULT DE-ATUNCI! S-au împlinit 77 de ani de la primul accident mortal de automobil din Anglia. În arhivele justiției britanice se păstrează dosarul procesului intentat unui conducător auto care, în august 1896, a lovit mortal o femeie. La proces, unul din

martori a declarat că automobilul a mers cu viteza atît de mare ca cea a unui car de pompieri. Șoferul a declarat că mașina sa nici nu putea merge mai repede de 7 kilometri pe oră. Drept urmare, el a fost achitat.

De la acea dată și pînă în prezent, pe șoselele Angliei și-au pierdut viața peste 350.000 de persoane.

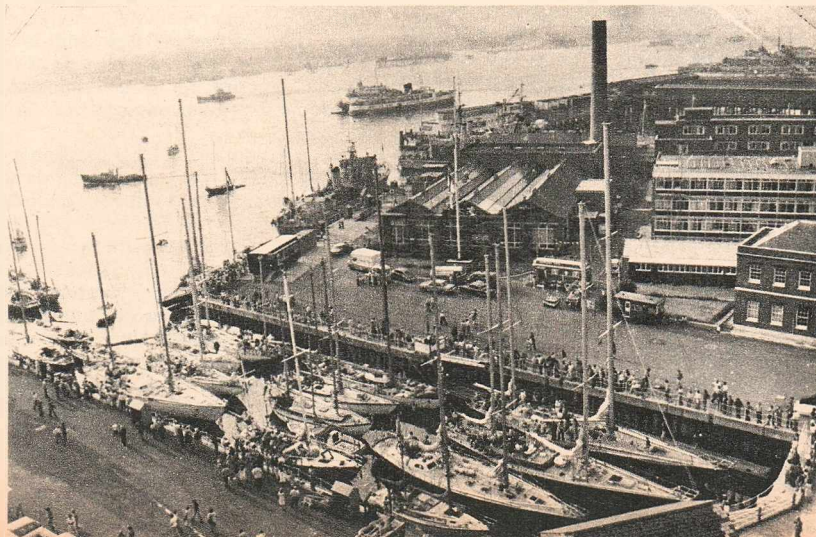
MAI BINE TIGRI DECÎT LUPI. După doi ani de lucrări, s-a încheiat inventarierea tigrilor din Extremul Orient sovietic. În acest fel s-a stabilit că numărul lor este în prezent de 110—120 crescînd de trei-patru ori față de anii '40 cînd în U.R.S.S. a fost interzisă vînătoarea felinelor mari. Cercetătorii au stabilit, printre altele, că tigrul este, într-un fel, aliat al omului deoarece în zonele unde trăiesc tigrii dispar complet lupii.

Pictorul Juan Ramirez, originar din Insulele Canare, a sosit la Paris, firește ca să picteze. Să picteze orașul, văzut de pe Sena. Ca să vadă, și-a construit un studio dintr-un material transparent, i-a dat — nu se știe de ce — forma unui ou, l-a montat pe o barcă și a pornit pe Sena în aval...

ȘI BĂTRÎNII ȘTIU SĂ LUPTA. Înconjurate de simpatia și compasiunea întregii populații, două coloane de bătrîni și bătrîne, valizi și infirmi, din Japonia au parcurs străzi și șosele, au vizitat 39 de sedii ale autorităților făcînd auzite doleanțele lor simple dar vitale: pensii care să le asigure un minimum de trai pentru anii grei ai bătrîneții.

VÎNT BUN DIN PUPA! Acum o săptămînă au ridicat ancora la Southsea Castle, lîngă Portsmouth, în Marea Britanie, un număr de 16 ambarcații — cu pinze. Echipajele lor urmăresc, ambițioase, realizarea unui spectaculos ocol al pămîntului. În prima etapă este programată sosirea la Capetown fără escală.

SERIAL FLACĂRA

FRONTUL DIN UMBRĂ

Activitățile informative și contrainformative în
apărarea independenței Țărilor Române

războiul inteligentelor

După instalarea în scaunul domnesc al Țării Românești, Mihai Viteazul a constatat cu multă amărăciune că economia falimentară a țării nu va permite lichidarea obligațiilor asumate față de diverși creditori, plata haraciului datorat Înaltei Porți și satisfacerea cererilor insolente și mereu sporite ale numeroșilor demnitari turci. În fața acestei situații disperate, temerarul domn nu și-a pierdut cumpătul, ci, așa după cum arăta Nicolae Bălcescu, «văzînd că nu e nici un mijloc pașnic de mintuire, hotărâște a deștepta țara, a o scula și a ridica sabia răzbușătoare în contra barbarilor tirani».

Evaluînd informațiile pe care le primea, Mihai a ajuns la concluzia că situația internă și internațională era favorabilă stărimării lanțurilor robiei de către poporul român. Pe plan intern, starea de spirit a populației era asemănătoare unui butoi de pulbere: numai o scintee lipsea ca să producă explozia. Situația externă se caracteriza printr-un început de declin al puterii otomane, căreia i se opunea tendința legitimă de eliberare a popoarelor subjugate.

LICHIDAREA AGENTURII SPIONAJULUI TURCESC

Dar năzuințele de libertate ale poporului român nu se puteau împlini fără luptă și fără mari sacrificii, oricît de favorabile ar fi fost împrejurările. Înțelegînd aceasta Mihai a trecut îndată la elaborarea și aplicarea unui plan de măsuri menit să asigure — după cum s-a dovedit, doar pentru o scurtă perioadă de timp — victoria în lupta de eliberare națională.

Potrivit acestui plan, în interior trebuia să se procedeze la organizarea armatei și la lichidarea trupelor de ocupație și a agenturii spionajului turcesc, formată mai ales din negustori și cămătari așezați în țară contrar stipulațiilor care stăteau la baza relațiilor Țării Românești cu Imperiul Otoman.

În exterior se impunea asigurarea spatelui prin încheierea unor tratate de alianță cu Transilvania și Moldova și prin obținerea de ajutoare de la împăratul Austriei, Rudolf al II-lea.

Fondurile necesare organizării armatei au fost obținute de către Mihai prin mari împrumuturi făcute la turcii care, conform planului său, urmau să fie uciși. Cine și cîți erau aceștia? «Creditorii răscitului de Mihai din București — scrie Ibrahim Pecerî — poate erau mai mult de patru mii de oameni. Cei mai mulți dintre aceștia erau ieniceri și mai mari ai ostirii».

Pentru pregătirea încheierii tratatelor de alianță a fost trimisă în Transilvania, la Sigismund Bathory, o delegație condusă de clucerul Radu Buzescu, iar în Moldova, la Aron Vodă, o altă delegație condusă de stolnicul Stroe Buzescu. În urma demersurilor făcute, la 5 noiembrie 1594 tratatul de alianță a fost semnat la București de către Mihai și «plenipotențiarilor domnilor Transilvaniei și Moldovei». În baza acestui tratat, Bathory a pus imediat la dispoziția lui Mihai 2.000 ostași transilvăneni, comandați de Mihai Horvath și Ștefan Bekeș.

MAREA GRABĂ A LUI ALI-DJAN

Pregătirile fiind terminate, a fost fixată data de 13 noiembrie 1594 pentru declanșarea luptei. Secretul operațiilor a fost

păstrat cu desăvîrșire. Numai cu cîteva ore înainte s-a produs o divulgare, fără influență asupra desfășurării acțiunii și pe care cu ajutorul cadului de la Giurgiu, Ali-Djan, în cursul aceluiași an a relatat-o cronicarul Ibrahim Pecerî în felul următor:

«Cînd umilul de mine am ieșit afară (de la locul unde se efectuase împărțea unor bunuri date în plată — ca momeală — creditorilor de către Mihai — n.n.), un ghiaur cu care eram prieten încă de mult și de cîte ori veneam sau plecam poposeam în casa lui și cîteodată aveam unele socoteli cu el, s-a apropiat de mine și m-a întrebat: «Hodja Ali-Djan, de cîți ani încoace mîncăm noi împreună pine și sare?» I-am spus că trebuie să fie vreo douăzeci de ani. «Fruu urmare — m-a spus el — vreau să fiu recunoscător lui Allan pentru pine și sare și să-ți platesc datoria». Eu l-am întrebat: «Ce să fie oare?», iar el mi-a zis: «Dacă vrei să-mi ascuți cuvîntul, să nu mai rămîni aici pînă la chindie și, de asemenea, mergînd la Giurgiu, să nu te lași dus de gînduri, ci să te străduiești să pleci îndată la Ruscuc și să treci Dunărea cu un ceas mai devreme». Eu l-am întrebat: «Care este pricina?», iar el mi-a răspuns: «Ți-am spus eu ceva? De ce mă întrebi pricina?». Eu i-am grăit: «Nu mi-ai zis așa și așa?», iar el mi-a spus: «În astfel de împrejurări eu spun aiureli; cîteodată mă apucă nebunia».

N-am putut să-l fac să-mi spună din nou acest lucru. Dar am văzut că orașul nu era ca mai înainte. Aici era o mișcare, o mulțime adunată. Nici un ghiaur nu era liniștit. Atunci, urcîndu-mă îndată în caleașcă, m-am întors în mare grabă. Am venit la Giurgiu și m-am grăbit să-i spun cadului cum stau lucrurile».

UN SECRET BINE PĂSTRAT

După ce Ali-Djan a ieșit din București, tuturor turcilor din oraș li s-a transmis porunca domnească de a se aduna la casa vistiierului Dan pentru a li se achita toate datoriile. Folosirea acestei strategii s-a dat rezultate bune. «Îndată ce turcii se grămădiră în acea curte — relatează Nicolae Bălcescu — Mihai cu boierii, cu ostașii și cu tot poporul setos de răzbunare ridică steagul libertății și, înconjurînd curtea, puse de patru părți de dete foc casei unde erau turcii adunați și îi impușcă cu tunurile cu care îngrijise mai dinainte a împresura curtea și casa. Izbirea aceasta neașteptată, vîltoarea focului ce îi incingea, bubuitul și pustiirile tunurilor și strigătele de răzbunare ale poporului ametrîră și înspăimîntară pe turci, care, deși armați, pre obiceiul lor, neputînd a-și face cale de ieșire, fură siliți a primi moartea fără a o putea da. La două mii de turci se omorîră; din români puțină căzură. Stolnicul Stroe Buzescu se rani la mina stingă».

La 15 noiembrie 1594 Mihai Viteazul, în fruntea ostilor sale și a celor două mii de transilvăneni, s-a năpustit asupra orașului Giurgiu, trecînd totul prin foc și sabie. «Trei mii de suflete aproape — povestește în continuare Bălcescu — bărbați și femei, fură uciși sau prinși. Din toți turcii din oraș, numai doi putură scăpa, trecînd înot Dunărea. Unul din ei era Ali-Djan-Hodja, ce îl văzurăm scăpînd iarăși cu noroc din București. El de-abia sosise la Giurgiu și se afla povestînd cadului

ceea ce i se întîmplase în București, cînd, fără veste, năpădiră românii. Neavînd alt chip de mintuire, știînd să inoate, se dezbracă și se arunca în apă și trecu de cealaltă parte. Celălalt turc urmă pilda lui». Relatarea lui Bălcescu se găsește în deplină concordanță cu cea făcută ulterior de însuși Ali-Djan: «Atunci cînd ghiaurii au venit la Giurgiu, negăsînd alt mijloc, m-am dezbrăcat de îndată și, fiind un înotător foarte bun, am trecut Dunărea înot. Afară de mine a mai trecut încă un om. Dintre locuitorii Giurgiului, care, cu femei și copii, erau poate 3.000—4.000 de suflete, n-a scăpat nici unul afară de noi doi».

Din cele expuse rezultă că secretul primelor operațiuni întreprinse de Mihai Viteazul în vederea scuturării jugului otoman a fost păstrat cu desăvîrșire, deoarece ele se bucurau de adevărată popularitate a întregului popor. Chiar și prietenul lui Ali-Djan din București — care după cit se deduce din citatul reproduș era un vechi informator al acestuia — nu a divulgat ceea ce știa că se va produce în după-amiaza zilei de 13 noiembrie 1594. Cazul este deosebit de semnificativ, ilustrînd unitatea moral-politică și de acțiune a întregului popor, care vedea în viteazul domn exponentul intereselor sale.

După un atac fără succes asupra cetății Giurgiu, Mihai s-a întors în scaunul domnesc, așezîndu-și trupele în tabără, lângă București.

STRATAGEME ȘI CONTRASTRATAGEME

Reacția turcilor a fost promptă: ei au hotărît să prindă pe cutezătorul domn și să-l ucidă. Considerînd că mijloacele și metodele specifice activității de spionaj sint cele mai adecvate realizării scopului urmărit, au trimis în Țara Românească un emir însoțit de 2.000 ostași de elită, de o gardă personală compusă din mulți spahii și ceauși și de 50 cămărași ai sultanului. Pentru a nu trezi vreo suspiciune cu privire la adevărata lor misiune, cînd au intrat în București turcii s-au purtat ca și cînd n-ar fi știut nimic despre cele întimplate acolo și la Giurgiu, cu cîteva zile mai înainte. Fără a aduce vreo supărare locuitorilor, au ocupat cele mai bune case din apropierea palatului domnesc și, ca să-l dezinformeze pe Mihai, au răspîndit zvonul că doresc să ierneze în București. Cu același pretext, emirul a trimis o iscoadă la Mihai Viteazul spre a-i cere zece mii de florinți și proviziile necesare oastei pe timpul iernii. Prin trimiterea iscoadei, emirul urmărea în realitate să se asigure dacă Mihai se găsea la palat și să afle cum era pămînt. Imediat după înapoierea mesagerului, emirul, însoțit de o mie ostași pedestri, a pornit spre «palatul domnesc ca să-i facă vizită de cinste, iar în adevăr ca să-l poată prinde».

Dar Mihai, aflînd de la agenții săi despre cursa care i se întindea, a fugit în tabără înainte ca emirul să fi ajuns la palatul domnesc cu cei o mie de ostași.

După eșuarea manevrei, emirul a trimis alte iscoade în tabăra lui Mihai ca «să-l întrebe cu ce scop întreține în mijlocul păcii ațita oaste străină. Mihai îi dă răspuns că oastea o adunase cu scop de a prinde pe Petru, fiul lui Alexandru Vodă, iar acum, după ce Petru s-a prins și s-a pedepsit la Constantinopol cu spînzurătoarea de cirlige, caută să-i țină în spina locuitorilor cît timp nu le va putea răspunde lefale». (Baltasar Walther.)

Simulînd că a dat crezare afirmației domnului, emirul i-a comunicat că a doua zi îi va trimite un butoi cu aur pentru a plăti ostile străine și a le slobozi îndată. Atunci Mihai a comunicat emirului că va primi «cu multă bucurie» ajutorul promis.

SFÎRȘITUL EMIRULUI

Acest joc al inteligențelor și înșelăciunii avea să se sfîrșească însă în timpul nopții, cînd Mihai cu ostile sale, intrînd în oraș, a dat foc caselor în care dormeau turcii. Înfașînd tabloul luptei care s-a incins, același cronicar arată că «se apăra și turcii cu bărbăție, cearcă în deșert a sparge șururile inamicilor și a scăpa; goniți și de violența flăcărilor își aruncă veșmintele aprinse și începură a lupta goi; în fine, aleargă cu toții la palatul emirului și-i arată ca sint gata a suferi dimpreună cu el cele din urmă pericole. Aceste din urmă încercări încă le nimicește Mihai

fără multă greutate; trage două tun asupra palatului și-i sparge pereții. Atu emirul disperat aruncă pe ferestre o le mare plină cu aur, cu pietre scumpe alte lucruri prețioase; cearcă a îmblî prin aceasta minia domnului, cerînd umilîntă iertare vieții sale și cu voce t murîndă promițîndu-i că atît el cît și cîți au mai rămas în viață, cu mari sume v să-și răscumpere capul. Mihai însă, ad cîndu-și aminte de multele injurii făcu lui și supușilor săi, nu se îmblînzește p darurile aruncate și promise, ci, văzî cum inamicii stau în puțerea lui împreu cu toate aceste bunuri, îi ucide pe t pînă la unul. Multe comori pieiră în f și multe peste inchiuire cîștigară t oștenii. Între altele, doi cazaci purtau do traiste sau desagi plini cu aur; Domn îi vede, le aduce aminte de dreptate și parte rezervîndu-o sieși, restul îl împai între acei doi și între ceilalți oșteni».

Constatînd că între Mihai Horvath Ștefan Bekeș există unele neînțelegeri natură să influențeze în mod nega asupra desfășurării ulterioare a operaț nilor militare, Mihai Viteazul i-a trimis cei doi la Sigismund Bathory cu rugăm tea de a numi un alt conducător al cel două mii de ostași transilvăneni pe ca i-a reținut lîngă sine. Răspunzînd aceș cereri, Bathory a trimis domnului Ța Românești pe Albert Kiraly, bărbat iscus îndrăzneț și bun cunoscător al artei m tare. La 10 decembrie 1594 acesta, din or nul lui Mihai, a atacat orașul Floci, pe ca l-a distrus complet, ucigînd pe toți tur care nu reușiseră să fugă.

La 1 ianuarie 1595, trecînd Dunărea gheață, oștile lui Mihai au atacat și prăd Hirsova, iar la 6 ianuarie, în aceleași co diții, «au dat foc și pradă» orașul Silișta. Se spune că românii au găsit ațita prai în acest oraș încît și-au dobîndit veșmin «pentru vecie».

INFORMAȚII DE LA INSTANȚA

Intuind că faptele sale nu vor fi lăsa nepedepsite de către sultan, Mihai Vite zul și-a trimis iscoadele din dreapta Dun rii pînă la Constantinopol, pentru a a și a-i comunica tot ceea ce se punea cale împotriva sa.

Informațiile i-au parvenit fără întîrzier Agenții săi i-au comunicat că, în loc său, sultanul a numit domn al Țării Rom nești pe Bogdan — fiul fostului domn Moldovei, Iancu Sasul — care a porn spre București însoțit de o armată turcea că de peste 16 mii de soldați și ofițe comandată de Mustafa Pașa.

Potrivit informațiilor primite, intrar în țară trebuia să aibă loc pe la Giurg unde turcii aveau să se unească cu hoz dele hanului Gherei, compuse din 30 n de tătari care, întorcîndu-se din Ungar primiseră ordin să se alătore lui Musta Pașa pentru a-l învinge pe Mihai și înscăuna pe noul domn. Mihai Viteazul luat atunci hotărîrea de a trece Dună și de a ataca pe Mustafa Pașa înainte acesta să se unească cu hoardele tăt rești. Cînd a ajuns în satul Pietri, el primit însă informații că la Vidin tăta au trecut Dunărea pe gheață și că inai tează spre Giurgiu, prădînd și robînd locuitorii satelor din partea de sud țării.

Față de această situație, domnul renunțat la planul inițial și s-a retras pîn la Hulubești, unde și-a așezat tabăra. Informațiile primite în continuare cu p vire la mișcările inamicului, numărul ost șilor, armamentul, i-au permis ca, în perio da 14-25 ianuarie 1595, să obțină victo strălucite asupra unor forțe armate c peste patru ori mai numeroase decît a sale. Însuși Mustafa Pașa și fiul hanul Gherei au fost uciși în timpul luptei, i peste șapte mii de creștini luați în robie a fost eliberați.

Pînă la sfîrșitul lunii februarie 15 sfera de operațiuni cuprinsese și Ruscicul, Siliștra, Hirsova, Siștovul, Cernavod Babadagul, Rosgradul, Oblucita, Varr și alte localități pînă dincolo de Adrian pol. Exemplul românilor a fost urmat de țărani bulgari care, răscolîndu-se, a prădat și incendiat Sofia, pustiînd întreag țară, pînă aproape de Constantinopol.

C. NEAGU
N. MARINESCU
R. GEORGESCU

(Va urm

FLACĂRA LA DISPOZIȚIA DUMNEAVOASTRĂ

Nu există legea omeniei!

șase salariați ai fostei autobuze Comănești în urma unificării cu autobaza Gheorghiu-Dej a devenit secție. Datorită acestui salariați, respectiv ing. Blaj Alexandru, Bucur, Tefeș Toma, Patrichi Maria, Ionel și Zota Maria au fost transferați la autobaze, care se află în municipiul Gheorghiu-Dej, începând cu data de 15.09.1973.

Întem familiști, 4 dintre noi avind copii și locuim o parte în orașul Comănești și o parte proprietate personală, iar 3 dintre noi distanță de 5-7 kilometri de orașul Co-

cu transferarea noastră s-a pus problema transportului de la domiciliu la serviciu și în zilele noastre am făcut această navetă cu care eram în rodaj, iar când nu am avut nici astfel de autobuze s-a introdus eventual la cererea noastră o cursă oficială — Gheorghiu-Dej efectuată de autobuz, aparținând autobazei noastre.

Am cursă a circulat o lună după care a pendară, noi rămânând să facem naveta cu ce poate pe cont propriu. Am vrut să naveta cu trenul, nefiind trenuri la ore și trebuie să plecăm de acasă la ora 7,00 și să ajungem la serviciu la ora 16,30 ajungând în jurul orei 19,00. Am discutat problema cu Grigoraș Cezar, șeful autobazei Gheorghiu-Dej, care a răspuns interesându-se această problemă afirmând că să ajungem la program la ora stabilită, v. ora 7,00.

Am o problemă de față toți cei șase salariați naveta cu mașini de ocazie așteptând la din orașul Comănești, făcând semne disperate mașinile pentru a ajunge la timp la serviciu. Aceiași lucru se întâmplă și când mergem acasă. Ne întrebăm cum vom face pe timp de ploaie sau iarnă? Oare nu există o lege care să oblige întreprinderea să aibă la dispoziție un mijloc de transport care să ajungă în condiții bune la serviciu?

Ionel Ardeleanu
Comănești, str. 16 Februarie nr. 13

ziarelor» Tot pe marginea celor...
uă regulamente ale competiției

Exprimam, în numărul trecut, punctul de vedere asupra caracterului regretabil original al regulamentului acestei competiții, care se bucură de două regulamente. Unul în vigoare și celălalt în restul echipelor. Iată și alte puncte de vedere pe aceeași temă:

Am înscris în competiția amicală de fotbal «ziarelor» din dorința de a ne destinde, de a ne mișca și de a lega noi prietenii între conștienții de muncă. Etapele s-au desfășurat până în aceea din 2 septembrie (a 6-a), în urma înfrângerii echipei «Sportul». Surde valoarea onorului dintre jucători (portarul ziceanu, fundașul dreptă — D. Negrea, atacant — Ioanitoaia), la pauza meciului au legitimat și de serviciu ale celor trecuți la de arbitraj, pentru a ne risipi îndoielele. Nu ne așteptam, adversarii noștri nu au legitimat și de serviciu ale celor trecuți la de arbitraj, fapt pentru care am contestat. Menționăm că arbitrul meciului nu ne-a dat în această direcție.

N. Cristea — AGERPRES

Discuții în numărul trecut alrevistei «Flacăra» modul de organizare al competiției «Cupa», considerăm necesar să facem unele precizări. Specificăm de la bun început că recunoașterea unei părți din deficiențele semnalate, în vederea noastră, nu ne vizează însă în exclusiv-

al, regulamentul competiției interzicea colaborarea externă, dar în urma sugestiei noastre sau mai puțin argumentate, primite de o redacție, s-a convenit ca în fiecare etapă să poată fi folosiți maximum 2 (doi) colari externi, în contextul unor limite bine definite, și anume: colaboratorii să nu fie practicanți în cadrul echipelor divizionare și să fie legitimați în prezent la vreo echipă. În urma acestor precizări, mai multe redacții s-au totuși jucători care, conform convenției, au dreptul să participe la competiție. Este în vigoare Sportul — Neuer Weg, în care formațiunile s-au retras de pe teren la pauză, și fiind cu 1-0, acuzând nelegitimarea la jucătorilor adversari. Și toate acestea în a în care și echipa Sportului avea în com- sa sa jucători fără drept de joc.

Considerăm că retragerea echipei «Sportul» de pe teren a aduce automat după sine pierderea meciului scorul de 3-0. Din păcate, neînțelegerile de această situație au dus la perturbarea care trebuia să aibă loc luni, 17 septembrie. Se va desfășura în continuare «Cupa ziarelor» Vom stabili acest lucru în cadrul unei întâl-

niri la care vor participa reprezentanții tuturor formațiilor și vom aduce la cunoștința celor care urmăresc desfășurarea competiției toate hotărârile luate.

Marian Ghioldu — SATUL SOCIALIST
Lalislau Mora — ELÔRE
Membri ai comisiei de organizare a «Cupei ziarelor».

Din răspunsul Ministerului Sănătății Direcția asistenței medicale

La scrisoarea semnată de Nicu Poenaru, din Cimpulung, publicată în revista «Flacăra» nr. 30, vă informăm:

În anumite stațiuni climatice, unele vile din administrația oficiilor județene de turism sau a U.G.S.R. au primit destinația și au fost organizate pentru cazarea și tratamentul bolnavilor de nevroză veniți în stațiune în perioada concediului lor de odihnă. Așa este și cazul vilei din Sinaia — la care se referă corespondentul. Este adevărat că amplasarea acesteia în imediata apropiere a zonei de circulație și cu mult zgomot, o face improprie tratamentului nevrozelor.

Considerăm că, pentru odihna sau tratamentul acestei categorii de bolnavi ar trebui destinate numai acele vile sau imobile care sînt în afara zonelor poluate, cu atât mai mult cu cât este vorba de cazarea bolnavilor cu suferințe psihice, pentru care evitarea zgomotului este unul din elementele principale în tratament.

Pentru situația de la Sinaia, soluția ar fi ca organele locale, care au în administrare stațiunea, să repartizeze un imobil în afara zonei poluate fonice și de gazele mașinilor, avînd în vedere că stațiunea este propice tratamentului nevrozelor.

Celelalte propuneri sînt judicioase, intrucît prin punerea lor în practică s-ar facilita odihna și tratamentul bolnavilor. Menționăm că în țară sînt și alte localități montane — de genul localității Moneasa — în care tratamentul nevrozelor ar fi eficient.

În etapa actuală însă organizarea unor sanatorii sau unități de specialitate în aceste localități necesită fonduri de investiții care nu sînt aprobate prin planul de stat. Rămîne ca o problemă de perspectivă atît a Ministerului Sănătății, cit mai ales a consiliilor populare județene, înființarea unor asemenea unități prin construcții noi sau repartizarea și amenajarea unor localități corespunzătoare.

Director
doctor Claudiu Taindel

Din răspunsul primit de la U.J.C.A.P.- Dimbovița, Filiala Casei de pensii și asigurări sociale

La scrisoarea «Desființați drumul birocrației» publicată în revista «Flacăra» nr. 30/1973, la rubrica «Flacăra la dispoziția dumneavoastră» de către cooperatorul Badea Gh. Dumitru din comuna Mogoșani, județul Dimbovița, vă relatăm următoarele:

Pe baza fișei medicale întocmite de policlinica Găești, în care se menționează diagnosticul și data ivirii invalidității, comisia de expertiză medicală Găești a emis decizia medicală nr. 1638/21.VII.1971, prin care cooperatorul este încadrat în gradul II de invaliditate și în care la rubrica «data ivirii invalidității» este data de 30.I.1971.

Comitetul filialei Casei de pensii și asigurări sociale luînd în discuție cererea de pensionare și avînd în vedere actele din dosar, precum și îndrumarul de aplicare a statutului casei de pensii, constată că solicitantul nu îndeplinește condițiile obținerii pensiei de invaliditate intrucît, de la ultima zi lucrată în C.A.P., 30 septembrie 1969 pînă la 30.I.1971, data ivirii invalidității, au trecut mai mult de 6 luni.

Ținînd cont de prevederile art. 27 din actul normativ menționat care interzic acordarea drepturilor de pensie cooperatorilor care nu fac dovadă că s-au îmbolnăvit în intervalul de cel mult 6 luni de la ultima zi lucrată și pînă la data ivirii invalidității stabilite de organele medicale, comitetul filialei, prin decizia nr. 4822 din 29 oct. 1971, respinge cererea de înscriere la pensie a cooperatorului Badea Gh. Dumitru.

După apariția articolului, filiala a verificat la circa sanitar Mogoșani situația medicală a cooperatorului, după care circa medicală i-a eliberat o nouă adeverință cu nr. 143 din 25.VII.1973, și pe baza căreia la instanța noastră, comisia de expertiză medicală a emis o nouă decizie (nr. 1289/27.VII.1973), prin care se stabilește data ivirii invalidității 15.X.1965. Pe baza noii decizii medicale și a actelor normative în vigoare, comitetul filialei a hotărît acordarea pensiei de invaliditate în sumă de 120 lei lunar începînd cu data de 1 august 1973.

După cum rezultă, nu este vorba de un stil birocrațic de muncă al tovarășilor de la filială, ci de faptul că în emiterea deciziilor de pensionare trebuie respectate cu strictețe prevederile actelor normative atît de către filiala casei de pensii a membrilor C.A.P. cit și de către organele medicale care stabilesc gradul de invaliditate al cooperatorului cit și data ivirii acesteia.

Vă mulțumim pentru grija ce o purtați pentru bunul mers al treburilor din sectorul nostru și vă asigurăm că avem toată răspunderea în rezolvarea cererilor oamenilor muncii și respectarea legalității socialiste.

Președinte
Decebal Dițu

Ce plătim noi dacă nu vorbim la telefon

La începutul lunii mai 1973 un excavator al Trustului construcții-Craiova, a avariat cablul telefonic ce alimenta blocurile C7 și C8 din str. Nanterre-Calea București.

Pînă azi nu s-a reparat cablul, dar abonații, în număr de peste 50, plătesc lunar taxele. Întrebarea este: dacă pentru un telefon necuplat se achită lunar 60 lei, avînd dreptul la 200 convorbiri adiționale iar pentru unul cuplat lei 35, cu 100 convorbiri adiționale și aceste convorbiri nu s-au efectuat, ce se plătește?

Desigur că Direcția județeană P.T.T.R.-Dolj va fi în măsură să explice pe larg ce și cum a fost, de ce nu s-a remediat un cablu în atîtea luni etc., etc. Dar am fi curioși să aflăm cum se explică faptul încasării unor taxe în mod ilegal de la un număr mare de abonați care nu folosesc circuitele telefonice?

Am cercetat amănunțit instrucțiunile din cartea de telefon unde, foarte abil, sînt trecute numai situațiile în care se produc stricăciuni din vina abonaților și nu se pomenește nimic despre cazul sau o situație în care se produc avarii independente de voința abonaților. Se spune totuși că abonații pot cere temporar suspendarea telefonului pe termen de cel mult 3 luni. De ce P.T.T.R. nu a suspendat telefoanele temporar, pentru că era în măsură să știe cît va dura repararea cablului? Abonații nu puteau face acest lucru deoarece așteptau mereu reparația, nici prin gînd nu ne-au trecut că vor trece luni și luni.

Deoarece la multiplele sesizări P.T.T.R.-Dolj și Direcția de poștă și telecomunicații-București Oficiul poștal 12 nu ne-au răspuns, «apelăm la ospitalitatea paginei «Flacăra la dispoziția dumneavoastră».

Emil Gheorghită
Craiova
Calea București, bloc C8, sc. 1, ap. 11

Ar fi trebuit să-mi cumpăr mai întîi potcoava și apoi calul

Vă scriu cu rugămintea de a face publică o atitudine care pe mine mă revoltă. Faptele: în ziua de 5 mai 1973 am cumpărat de la I.D.M.S.-Pitești (str. Tache Ionescu nr. 8) un autoturism Dacia 1300. La data respectivă, I.D.M.S. nu avea cărți tehnice (de ce?) pentru autoturismele puse în vânzare. În această situație mai marele I.D.M.S. ne-a sfătuit să ne urcăm la volan și să așteptăm acasă cartea tehnică. Pe factură s-a consemnat «Fără carte tehnică». Am lăsat și adresa de la Tirgu Mureș. De atunci aștept.

Prin scrisoarea recomandată nr. 3039 din 18.06.1973 le-am reamintit tovarășilor din conducerea I.D.M.S.-Pitești, despre obligațiile ce le au față de clienți. Au trecut aproape 4 luni de la data cumpărării autoturismului și nu am primit nici cartea tehnică, nici răspunsul la scrisoarea adresată I.D.M.S.-ului.

Mi se pare anormală starea aceasta de a nu putea intra în posesia cărții tehnice a unui autoturism de fabricație românească. Nu mai vorbesc despre importanța cărții tehnice în exploatarea unui autoturism nou.

Inginer Dumitru Rus,
Tirgu Mureș
str. Măgurei 20

M/N Codlea a fost lansat

Citind revista Flacăra nr. 33 din 8 august 1973 am constatat la pagina 5 că autorul explicației nu este la curent cu problemele Șantierului naval Brăila. Acesta afirmă că în curînd va fi lansat la apă M/N Codlea de 4 500 t.d.v.

Acest vas a fost lansat acum circa 2¹/₂-3 luni și este cel din fotografie, aflat la cheul de armare. După cum vedeți marinarii sînt și la București și o rectificarea nu ar strica.

E. Hacıdurian
București
Calea Victoriei 48,
scara B, et. IV, ap. 82,

Se desființează cursa Micălaca-Pincota?

Despre un necaz ce se conturează a fi la apogeu în următoarele săptămîni sau luni, aș dori pe scurt să vă scriu.

Sînt navetist de peste 20 de ani. Călătoresc cu trenul electric Arad-Podgoria și retur, fiind angajat la o mare întreprindere din Arad. Această linie de tren electric înființată prin 1912 este condamnată să piară. Mii și mii de muncitori fac naveta cu acest tren (în trei schimburi) la locurile lor de muncă, plus alți călători cu sute și sute de coșuri cu fructe și legume care fac aprovizionarea piețelor orașului Arad. De astă primăvară i s-a interzis acestui tren intrarea pînă în stația finis — Arad. Motivarea este oarecum întemeiată. Peste linia C.F.R. Timișoara-Arad se va executa în următorii ani un viaduct modern. Stația Arad acum s-a mutat cu circa 2 kilometri, la Micălaca. Bun, ni s-au pus la dispoziție mai multe autobuze pe două noi trasee. Să nu vorbim cum circula aceste mașini după-amiază. Dar nu acesta e esențialul.

Am auzit că reprezentanții ai intereselor IRTA au hotărît ca trenul electric să fie desființat. Se zice că IRTA are foarte multe mașini și nu se «înghesuie» lumea la ele, nu-și fac planul de încasări. Ar urma deci să se deschidă noi trasee de autobuze și să se desființeze trenul. Dar, după cum se știe, biletele de autobuz sînt mult mai scumpe decît cele de tren. Iar costul unui abonament la autobuz e cu circa 50% mai mare decît costul abonamentului de la trenul electric.

Aș dori să întreb forul tutelar, acest trenuleț electric va fi într-adevăr desființat?

Terentie Ardeleanu
Arad
Uzina de strunguri

Răspunsul Direcției mișcare și comercial din M.T.T.C.

În legătură cu sesizarea dumneavoastră privind eventuala perspectivă a desființării liniei electrice Arad-Podgoria vă informăm:

1. Pînă la 15 aprilie a.c. circulația pe această linie se făcea de la Arad la Pincota.

2. De la 15 aprilie a.c., prin începerea construirii unui pasaj denivelat de către Consiliul popular al municipiului Arad, în zona stației Arad-Podgoria, pentru sistematizarea orașului, linia s-a întrerupt pe porțiunea Arad-Podgoria pînă la Micălaca, circa 1-2 kilometri.

De la această dată îmbarcarea călătorilor se face din fostul punct de oprire Micălaca, unde consiliul municipal a construit și amenajat provizoriu clădirea și instalațiile necesare pentru servirea publicului călător.

3. Din informațiile pe care le avem de la Consiliul popular al municipiului Arad, îmbarcarea călătorilor, și după terminarea construcției pasajului denivelat, se va face tot de la punctul Micălaca, unde urmează să se construiască definitiv clădirea și instalațiile necesare servirii publicului călător.

4. Linia electrică Micălaca-Pincota nu se va desființa, ci va funcționa în continuare pentru transportul publicului călător.

Director tehnic
Ionel Manolache

Edilii au lăsat de izbeliște strada Bacovia!

Există în București o stradă, în sectorul 5. Se numește str. George Bacovia. Iar pe această stradă se află și un muzeu foarte important, «Muzeul memorial George Bacovia». Și cei ce au grijă de acest muzeu, cit și familia poetului Bacovia păstrează cu venerație acest sanctuar. Dar edilii au lăsat-o de izbeliște. Partea carosabilă trebuie asfaltată. Trotuarele și ele refăcute. Există vizavi de muzeu un maidan.

De ce nu se aranjează un scuar, cu bănci și pietriș, un fel de părculeț care să aibă chiar denumirea de «Scurul George Bacovia»? De ce nu sînt încă montate tablitele cu denumirea străzii: strada George Bacovia (poet român — 1881-1957)? De ce nu se mătură cel puțin de două ori pe săptămînă și nu se stropește cam tot la acest interval, de către I.S.B., sector 5, această foarte importantă stradă? De ce nu se pun 5-6-7 cosuri moderne de gunoi pe această stradă? Rumeșul se vinde și se-ncarcă fie-n căruțe cu cai, fie în mașini de la cooperativa Arta lemnului, chiar de pe această stradă. Este necesar să fie interzisă circulația hipo cît și a camioanelor mai mari de 2,5 tone, deoarece cînd trec camioanele cu tonaj mai mare, casa-muzeu se zguduie din temelii și apar fisuri pe pereții din interiorul muzeului, cît și pentru a nu se mai murdări strada cu resturi de rumeșu ori de talaj. E timpul ca strada G. Bacovia să fie o stradă la înălțimea numelui pe care-l poartă.

G.B. Zimbrul
București
bulevardul Metalurgiei 42, sect. 5

AM ASCULTAT ULTIMUL SĂU MESAJ...

zguduitoarea relatare a doamnei Allende

La cele cunoscute publicului, din relatările presei, radioului, televiziunii în legătură cu răsturnarea prin forță a guvernului legal din Chile condus de președintele Salvador Allende, ca urmare a unei lovituri de stat, adaugăm astăzi un document dramatic: mărturia soției președintelui, doamna Hortensia Bussi de Allende. Un act grav de acuzare în dosarul pe care istoria îl deschide forțelor obscurantis-mului din Chile și cercurilor imperialiste care încearcă să frângă avântul poporului chilean spre cucerirea unei democrații reale, spre socialism.

D-na Hortensia Bussi de Allende, văduva președintelui chilean, a declarat trimisului special al cotidianului «Excelsior»: «Lumea cunoaște adevărul asupra a ceea ce s-a petrecut: președintele Allende a fost trădat și răsturnat printr-o lovitură de stat fascistă, iar înhumarea sa a avut loc în cel mai strict anonim».

El a afirmat că l-a văzut ultima oară pe soțul său la dineul din 10 septembrie, în compania generalului Carlos Briones, a lui Auguste Olivares, Juan Carces și a fiicei sale Isabel Allende.

A doua zi a fost trezită la ora 7,40 de un

telefon al soțului care i-a spus: «Te chem de la Moneda. Situația s-a agravat. Marina s-a răscolit. Voi rămâne aici. Nu pleca nicăieri. Îmi este practic imposibil să ies din clădire».

«Am ascultat în permanență emisiunile de la radio — declară în continuare d-na Allende. Am ascultat ultimul său mesaj adresat poporului chilean. El este înregistrat și constituie un document pe care îl voi face cunoscut lumii... Către ora prinzului, la Palatul Moneda nu mai răspundea nimeni la telefon. Când, în sfârșit, am obținut legătura telefonică, la aparat erau agenți ai securității sau carabinieri, nici unul din aghiotanții

Președintele Ceaușescu către doamna Allende

Ideile pentru care a militat și și-a dat viața președintele Allende, înmănușând aspirațiile și interesele vitale ale maselor populare chilene, vor triumfa, deoarece nu există forță în lume în stare să oprească un popor din mersul său spre construcția unei vieți libere, demne, prospere, întruchipare a voinței și năzuințelor naționale proprii.

CU TINE, CHILE

«Chile, ca o sabie la soldul Americii...»
PABLO NERUDA

*Bocetu-abia de mi-l mai pot înfringe,
Cît Anzii e-al miniei crunt talaz,
Cît timp Mapocho-i șiroit de sînge
O, Santiago, pe-al tău trist obraz!*

*Și vai, popor, tu care din legende
Rechemi pe bravul tău străbun incaș
Nici lacrimă nu ai pentru Allende
Că-n gît ți-o curmă plumbul ucigaș.*

*Și totuși, dacă pe cordilieră,
Sub viscol, roșii, sîngeră zăpezi,
În primăvara jertfei tale speră,
Cu-nverșunarea luptei tale crezi,*

*O, Chile, ca o sabie vitează,
Stringă-te-n pumn acum bărbații tăi,
Și cu o lovitură grea retează
Grumazul generalilor călăi.*

Nicolae STOIAN

sau secretarii lui. Pe la ora 11,30, deasupra clădirii Președinției a apărut un elicopter de recunoaștere. Nu știam că, tocmai atunci carabinieri ne părăsiseră... În acel moment au început atacurile aeriene. Avioanele își lansau încărcătura, apoi plecau la bază. Între fiecare atac se declanșa un tir dezlănțuit. Încetul cu încetul, președinția s-a transformat într-o masă de fum».

D-na Allende declară că de îndată ce a început bombardamentul, profitînd de un moment în care avioanele erau plecate să se aprovizioneze la bazele lor, ea a coborît la automobilul pe care șoferul său îl adusese în curtea din spatele casei. Pentru a ajunge în stradă a fost nevoită să traverseze curtea unui colegiu patronat de călugărițe.

«Am hotărît să merg la domiciliul fostului ministru de finanțe, Felipe Herrera. Din fericire, nimeni nu ne-a urmărit. Am rămas acolo toată ziua. Nu am putut ieși, deoarece fusese proclamată starea de asediu și fusese decretată interdicția asupra circulației. Nu știam nimic despre soțul și copiii mei. El a murit probabil între orele 14,00 și 16,00».

«A doua zi, am fost anunțată telefonic că Salvador se afla la Spitalul militar și că fusese rănit. M-am dus la spital și, deși m-au identificat, soldații m-au împiedicat să intru. Am aflat că e mort de la un general care mi-a declarat: «Doamnă, eram prietenul lui Salvador Allende. Primiti condolențele mele». Acest general, al cărui nume nu-l cunosc, mi-a promis un jeep și un ofițer care să mă conducă la baza forțelor aeriene. Dar un alt general a intervenit și mi-a declarat că voi fi constrinsă să călătoresc cu automobilul meu, deoarece nu este disponibilă nici o mașină și nici un soldat. Împreună cu nepotul meu am plecat la baza aeriană unde mi s-a spus că rămășițele pămîntești ale soțului meu se află la bordul unui avion, în care m-am urcat. Acolo am văzut un sicriu acoperit cu o prelată militară. Lîngă sicriu se afla nepotul meu, Patricio Lopez, și sora lui Salvador — Laura Allende. Avionul s-a îndreptat spre

Vina del Mar, la cîteva kilometri nord de Valparaiso. Avionul a aterizat apoi la aeriană de la Quinteros. Acolo sicriul a coborît. Am cerut să-mi văd soțul, dar mi s-a permis. Am urmat furgonul în automobile pînă la cimitirul Santa Oamenii ne priveau mirați, fără să știe întimplă. Printre ei erau numeroși soldați carabinieri. Împreună cu rudele, l-am însoțit pe Salvador în tăcere, pînă la cavoul funerar. Am cerut din nou să mi se permită să-l întîi au refuzat, apoi au deschis sicriul și am văzut doar lințoliul care-l acoperea. Am izbucnit în lacrimi. Ofițerul care mă însoțea a spus atunci cu voce tare: Salvador Allende nu poate fi înmormintat atît de anonim. Vreau să se știe cel puțin numele persoanei care este înhumată».

Am luat atunci cîteva flori pe care le-am aruncat peste sicriul care începuse să fie acoperit cu pămînt și am spus: Te înmormintăm aici, Salvador Allende, tu care ești prietenul republicii, iar întregii tale familii s-a permis să te însoțească».

Mi-am exprimat apoi dorința de a mă duce la Cerro del Castillo, unde se află reședința prezidențială de vară. Mai fusesem umbrat în momentul urcării în avion, cînd am percheziționat pentru a fi împiedicată să mă sinucid și apoi cînd nu mi s-a permis să văd soțul. După multe tergiversări, am fost autorizată să mă duc la reședință, unde am fost primită de intendent. Acolo mă aștepta o altă surpriză. Covoarele fuseseră strîmstate și mobilele ridicare. Am luat cîteva din hainele mele, din ale soțului meu și, fără a mă gândi, m-am reîntors la baza de la Quinteros.

La Santiago m-am reîntors la casa Herrera. Aici mă aștepta o altă suferință. Fiica mea, Beatriz, căsătorită cu un diplomat cuban, părăsise țara, fără ca eu să o fi putut măcar îmbrățișa înainte de plecare. Abia înmormintasem soțul, și pierdeam în același timp o fiică, fără a ști cînd o voi revedea. Încheie d-na Allende relatarea.